

JUBMES banka a.d. Beograd

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ broj 31/2011, 112/2015 i 108/2016) i člana 4. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. Glasnik RS“ br. 14/2012, 5/2015 i 24/2017), JUBMES banka a.d. Beograd, objavljuje:

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ za period januar - jun 2018. godine

Beograd, avgust 2018.

SADRŽAJ:

- Bilans uspeha
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Bilans stanja
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Napomene uz finansijske izveštaje
- Odluka o usvajanju finansijskih izveštaja
- Izveštaj o poslovanju
- Odluka o usvajanju izveštaja o poslovanju
- Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja

BILANS USPEHA

JUBMES banka a.d. Beograd

U periodu od 01.januara do 30.juna 2018. godine

	Napomena	U hiljadama dinara	
		2018.	2017.
Prihodi od kamata		292,337	223,267
Rashodi od kamata		(55,358)	(47,701)
Neto prihod po osnovu kamata	6	236,979	175,566
Prihodi od naknada i provizija		64,433	51,298
Rashodi naknada i provizija		(9,122)	(8,586)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	55,311	42,712
Neto dobitak/(gubitak) po s.promene fer vrednosti finansijskih instrumenata		-	-
Neto dobitak/(gubitak) po os.zaštite od rizika	8	-	2,937
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu finansijskih sredstava raspoloživanih za prodaju		-	-
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9	13,181	(7,540)
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	10	9,944	-
Ostali poslovni prihodi	11	13,054	15,280
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12	29,593	69,279
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD		358,062	298,214
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(127,923)	(126,959)
Troškovi amortizacije	14	(15,979)	(20,990)
Ostali prihodi	15	278,025	6,810
Ostali rashodi	16	(121,954)	(109,484)
DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA		370,231	47,591
POREZ NA DOBITAK			
Dobitak po osnovu odloženih poreza		-	-
Gubitak po osnovu odloženih poreza		-	-
DOBITAK/(GUBITAK) NAKON OPOREZIVANJA		370,231	47,591

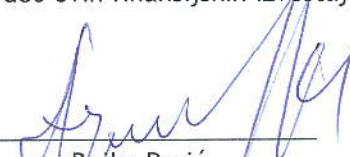
Napomene na stranama od 6 do 114
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 15.08.2018. godine

Tatjana Savić

Rukovodilac odeljenja finansija i
izveštavanja

Rajko Perić

član Izvršnog odbora

Miloš Vujnović

Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 01. januara do 30. juna 2018. godine

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
DOBITAK/(GUBITAK) PERIODA	370,231	47,591
Ostali rezultat perioda		
Ostali rezultat perioda Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak: Povećanje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava	-	-
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	4,697	440
Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(772)	(4)
Gubitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	-	-
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Pozitivni efekti promena dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-
Negativni efekti promena dužničkih instrumenata koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	560	(4,746)
Ukupan negativni ostali rezultat perioda	3,365	(4,310)
Ukupan pozitivni ostali rezultat perioda	-	-
UKUPAN POZITIVAN/ NEGATIVAN REZULTAT PERIODA	373,596	43,281

Napomene na stranama od 6 do 114
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Tatjana Savić

Rukovodilac odeljenja finansija i
administrativne podrške

Rajko Perić

član
Izvršnog odbora

Miloš Vujnović

Predsednik Izvršnog
odbora

BILANS STANJA
Na dan 30. jun 2018. godine

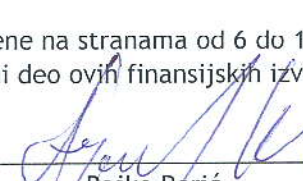
JUBMES banka a.d. Beograd

	Napomena	30.06.2018.	31.12.2017.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	2,242,680	1,351,902
Založena finansijska sredstva		-	-
Hartije od vrednosti	18	482,344	316,924
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1,615,236	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	20	8,151,521	6,788,579
Potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		-	1,982
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate		-	-
Investicije u zavisna društva	21	114	114
Nematerijalna ulaganja	23	8,587	7,044
Nekretnine, postrojenja i oprema	2	1,330,000	1,345,606
Investicione nekretnine	24	253,176	252,915
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		25,051	24,168
Ostala sredstva	24	172,002	149,305
UKUPNO AKTIVA		14,294,154	11,706,404
UKUPNO OBAVEZE			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	151,198	179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28	9,958,252	7,558,930
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		-	2,904
Rezervisanja	29	40,558	36,075
Odložene poreske obaveze		125,075	125,075
Ostale obaveze	30	219,553	314,250
UKUPNO OBAVEZE		10,494,636	8,216,905
KAPITAL			
Akcijski kapital	31	3,080,297	3,100,833
Sopstvene akcije		-	-
Dobitak		390,767	62,546
Gubitak		(396,284)	(395,253)
Rezerve		724,738	721,373
UKUPNO KAPITAL		3,799,518	3,489,499
UKUPNO PASIVA		14,294,154	11,706,404

Napomene na stranama od 6 do 114
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Tatjana Savić

Rukovodilac odeljenja finansija i
izveštavanja

Rajko Perić

Član Izvršnog odbora

Miloš Vujnović

Predsednik Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 30. juna 2018. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve - osnovna sredstva	Revalorizacione rezerve - HoV nerealizovani gubici	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Gubitak tekuće godine	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2016.	2,912,133	20,536	168,164	-	742,433	(25,792)	63,530	-	-	(458,783)	-	3,422,221
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanje	-	-	-	-	-	-	(63,530)	63,530	-	-	-	-
Smanjenje	-	-	-	-	-	(4,711)	62,546	-	-	-	-	57,835
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	-	9,443	-	(63,530)	63,530	-	-	9,443
Stanje na dan 31.12.2017.	2,912,133	20,536	168,164	-	742,433	(21,060)	62,546	-	-	(395,253)	-	3,489,499
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-Povećanje	-	-	-	-	-	4,697	370,231	83,082	90,418	-	-	-
Smanjenje	-	(20,536)	-	-	-	(1,332)	(62,546)	(62,546)	(91,449)	-	-	-
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 30.06.2018.	2,912,133	-	168,164	-	742,433	(17,695)	370,231	20,536	(396,284)	-	-	3,799,518

Tatjana Savić

Rukovodilac odeljenja finansija i
izveštavanja

Napomene na stranama od 6 do 174 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Rajko Perić

član Izvršnog odbora

Mijoš Vujnović

Predsednik Izvršnog odbora

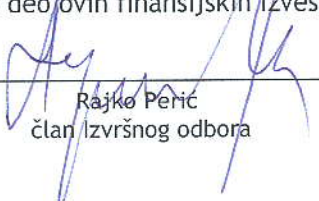
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 01.januara do 30.juna 2018.godine

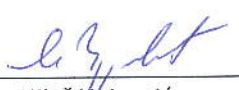
JUBMES banka a.d. Beograd

	U hiljadama dinara	
	2018.	2017.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	348,686	263,689
Prilivi od kamata	254,109	196,572
Prilivi od naknada	84,874	49,837
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	9,667	13,776
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	36	3,504
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(319,313)	(307,122)
Odlivi po osnovu kamata	(44,994)	(38,509)
Odlivi po osnovu naknada	(5,172)	(5,485)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(121,815)	(115,298)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(31,107)	(33,067)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(116,225)	(114,763)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	29,373	(43,433)
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	97,981,807	69,002,060
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	32,671,485	26,780,375
Smanjenje ostalih hov koje nisu namenjene investiranju	2,562,672	12,876,915
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	62,747,650	29,344,770
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(98,768,980)	(69,674,712)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(35,214,723)	(27,744,048)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hov koje nisu namenjene investiranju	(2,507,194)	(12,914,009)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(61,047,063)	(29,016,655)
Neto odliv/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	(757,800)	(716,085)
Plaćeni porez na dobit	-	-
Isplaćene dividend	(7,261)	(30)
Neto odliv/priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(765,061)	(716,115)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	119	-
Prilivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja I os	119	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(595)	(1,411)
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja I os	(595)	(1,411)
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(476)	(1,411)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu uzetih kredita	21,427,000	-
Odlivi po osnovu uzetih kredita	(21,077,000)	-
Neto priliv/odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	350,000	-
Svega prilivi gotovine	119,757,612	69,265,749
Svega odlivi gotovine	(120,173,149)	(69,983,275)
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	(415,537)	(717,526)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	1,236,726	1,306,600
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	1,705	5,877
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	822,894	594,951

Napomene na stranama od 6 do 114
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Tatjana Savić
Rukovodilac odeljenja finansija i
izveštavanja

Rajko Perić
član Izvršnog odbora

Miloš Vujnović
Predsednik Izvršnog
odbora

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

JUBMES banka a.d. Beograd (u daljem tekstu "Banka") osnovana je 26. juna 1979. godine, u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut. Ovim izmenama i dopunama promenjen je naziv banke. Pun naziv Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. je izmenjen i sada glasi: JUBMES banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila prethodnu saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce".

Banka je na dan 30. juna 2018. godine zapošljavala 124 radnika (31. decembra 2017. godine 124 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi polugodišnji finansijski izveštaji Banke za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI).

MSFI, u smislu Zakona o računovodstvu, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Rešenjem Ministarstva finansije Republike Srbije br. 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 35/2014) utvrđen je zvaničan prevod Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova MRS, odnosno MSFI izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), kao i tumačenja standarda izdatih od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda (IFRIC) u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni, a koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine.

Za sve prethodne periode, Banka je sastavljala finansijske izveštaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o bankama i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije.

Banka je u skladu sa MSFI 1 "Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja" sastavila prve finansijske izveštaje u skladu sa MSFI za 2014.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za potraživanja i obaveze po osnovu promene vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika koje su vrednovane po tržišnoj vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti pravnog lica, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2017. godinu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

a) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, stupili su na snagu i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za 2018. godinu, iako još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji:

- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 - „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje“ - Obnavljanje derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ - Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2018.

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti” i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti

- Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima”, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi”, MRS 11 „Ugovori o izgradnji”, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata”, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina” i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca” i SIC - 31 „Prihodi - transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu.
- IFRIC 22 - Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. Godine.

b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

-MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja” - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.

-Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 38 „Nematerijalna imovina” - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

-Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema” i MRS 41 „Poljoprivreda” - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

b) Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni (Nastavak)

-Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji” - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

-Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja” - Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI” (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ - zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Pojašnjenja vezana za MRS 12 „porez na dobit“ koja imaju za cilj smanjenje raznolikosti u praksi kada su u pitanju odložena poreska sredstva koja proizilaze iz nerealizovanih gubitka (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- Izmene IFRS 12 - Obelodanjivanja u učešćima u drugim entitetima (na snazi od 1. januara 2017. godine).

c) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja ali nisu još stupili na snagu niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Banke:

- MSFI 16 „Zakup“ koji je objavljen u januaru 2016. godine, primena je za poslovne periode koji počinju posle 1. januara 2019. godine. Ovim standardom biće zamenjen dosadašnji MRS 17.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

c) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu (Nastavak)

- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11.
- Izmene MSFI 4 koje su povezane sa MSFI 9, a primenjuju se pre primene MSFI 17 koji će zameniti MSFI 4.
- Izmene MSFI 7 koje su povezane sa MSFI 9.
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11. koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3.
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2021. godine. Ranija primena je uslovljena usvajanjem i primenom MSFI 9 i MSFI 15.
- IFRIC 23 - Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 3 koje su zasnovane na važećim računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Republike Srbije.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

2.2. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Uporedne informacije i usklađivanja u skladu sa MSFI 9

MSFI 9 „Finansijski instrumenti”, koji je zamenio zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje”, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine, je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine.

U skladu sa MSFI 9, finansijsko sredstvo se klasifikuje u skladu sa jednim od sledećih načina vrednovanja:

- po amortizovanoj vrednosti,
- fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVOCI) ili
- po fer vrednostikroz bilans uspeha (FVTPL).

Standard eliminiše postojeće kategorije po MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje” i to finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U skladu sa izmenama MSFI 9 izmenjeni su i obrasci i sadržina pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke (“Službeni glasnik Republike Srbije” broj 101/2017 i 38/2018).

Uporedne podatke čine reklasifikovani godišnji finansijski izveštaji Banke za 2017. godinu i reklasifikovani izveštaji za prvo polugode 2017. koji su prikazani u sledećim tabelama:

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Uporedne informacije i usklađivanja u skladu sa MSFI 9 (Nastavak)

Reklasifikacija pozicija u bilansu stanja na dan 31. decembra 2017. godine

U hiljadama dinara

Stara pozicija Bilansa Stanja 31.12.2017.	Gotovina i sredstva kod centralne banke	Potraživanja po osnovu derivata	Hartije od vrednosti	Kredit i potraživanja od banaka i drugih. fin. organizacija	Kredit i potraživanja od komitenata	Investicije u zavisna društva	Nematerijalna imovina	Nekretnine, postrojenje i oprema	Investicione nekretnine	Tekuća poreska sredstav	Stalna sredstva namenjena prodaji	Ostala sredstva	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,351,902	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,351,902
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz BU	-	-	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36
Finansijska sredstva raspoloziva za prodaju	-	-	3,664	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,664
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	-	-	313,224	-	-	-	-	-	-	-	-	-	313,224
Kredit i potraživanja od banaka i drugih. Fin. organizacija	-	-	-	1,457,422	-	-	-	-	-	-	-	-	1,457,422
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	-	-	6,788,579	-	-	-	-	-	-	-	6,788,579
Potraživanj po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	1,982	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,982
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	114	-	-	-	-	-	-	114
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	-	-	-	7,044	-	-	-	-	-	7,044
Nekretnine, postrojenje i oprema	-	-	-	-	-	-	-	1,345,606	-	-	-	-	1,345,606
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	-	-	-	252,915	-	-	-	252,915
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,443	-	-	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,168	-	24,168
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	149,305	149,305
Ukupno aktiva po novom obrascu	1,351,902	1,982	316,924	1,457,422	6,788,579	114	7,044	1,345,606	252,915	10,443	24,168	149,305	11,706,404

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Uporedne informacije i usklađivanja u skladu sa MSFI 9 (Nastavak)

Reklasifikacija pozicija u bilansu stanja na dan 31. decembra 2017. godine

Stara pozicija Bilansa Stanja	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	Rezervisanja	Odložene poreske obaveze	Ostale oaveze	Ukupno obaveze	Akcijski kapital	Dobitak	Gubitak	Rezerve	Nerealizovani gubici	Ukupno
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika			2,904										2,904
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	179,671												179,671
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		7,558,930											7,558,930
Rezervisanja				36,075									36,075
Odložene poreske obaveze					125,075								125,075
Ostale oaveze						314,250							314,250
Ukupno obaveze							8,216,905						8,216,905
Akcijski kapital								3,100,833					3,100,833
Dobitak									62,546				62,546
Gubitak										(395,253)			(395,253)
Rezerve											721,373		721,373
Nerealizovani gubici													-
Ukupan kapital													3,489,499
Ukupna pasiva	179,671	7,558,930	2,904	36,075	125,075	314,250	8,216,905	3,100,833	62,546	(395,253)	721,373	-	11,706,404

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.3. Uporedne informacije i usklađivanja u skladu sa MSFI 9 (Nastavak)

Reklasifikacija pozicija Bilansa uspeha u periodu 01.01.-30.06.2017.godine

	Prihodi od kamata	Rashodi kamata	Prihodi od naknada i provizija	Rashodi naknada i provizija	neto dobitak/gubitak po osnovu zastite od rizika	Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kluzule	Neto prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finans.sred.koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	Ostali poslovni prihodi	Troškovi zarada i naknada zarada i ostali lični rashodi	Troškovi amortizacije	Ostali prihodi	Ostali rashodi	Ukupno
Stara pozicija Bilansa uspeha													
Prihodi od kamata	223,267	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	223,267
Rashodi kamata	-	(47,701)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(47,701)
Prihodi od naknada i provizija	-	-	51,298	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51,298
Rashodi naknada i provizija	-	-	-	(8,586)	-	-	-	-	-	-	-	-	(8,586)
Neto dobitak po osnovu zastite od rizika	-	-	-	-	2,937	-	-	-	-	-	-	-	2,937
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kluzule	-	-	-	-	-	(7,540)	-	-	-	-	-	-	(7,540)
Ostali poslovni prihodi	-	-	-	-	-	-	-	15,260	-	-	6,810	-	22,070
Neto prihod po os.obezvređenja finans.sred. i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-	-	-	-	-	-	69,279	-	-	-	-	-	69,279
Troškovi zarada i naknada zarada i ostali lični rashodi	-	-	-	-	-	-	-	-	(126,959)	-	-	-	(126,959)
Troškovi amortizacije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(20,990)	-	-	(20,990)
Ostali rashodi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(109,484)	(109,484)
Ukupno	223,267	(47,701)	51,298	(8,586)	2,937	(7,540)	69,279	15,260	(126,959)	(20,990)	6,810	(109,484)	47,591

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitentata.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu. Prihodi od naknada za odobravanje kredita priznaju se u bilansu uspeha kao prihodi od kamata.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Banka će nakon priznavanja obezvređenja plasmana, priznavati prihode od kamate u iznosu koji se dobija primenom efektivne kamatne stope koja je korišćena za diskontovanje budućih novčanih tokova prilikom merenja gubitka od umanjenja vrednosti (prvobitna ili tekuća u slučaju primene promenljive kamatne stope) na knjigovodstvenu vrednost plasmana, odnosno njegovu neto sadašnju vrednost.

Banka će koristiti pristup kojim nastavlja sa obračunom i priznavanjem kamate na obezvređene plasmane, kao i obračun ispravke vrednosti potraživanja po tom osnovu, uz naknadnu korekciju, u okviru bilansa uspeha.

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, prihodi ili rashodi po osnovu kamata knjiženi su u bilansu uspeha po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti, prihod od kamate se obračunava i evidentira korišćenjem efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja precizno diskontuje procenjene buduće novčane tokove. Obračun uzima u obzir ugovorene uslove finansijskog sredstva (na primer, mogućnost plaćanja unapred) i uključuje sve naknade i ostale troškove koji su direktno vezani za instrument i koji su sastavni deo efektivne kamatne stope, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

U slučaju da je vrednost finansijskog sredstva umanjena po osnovu gubitka usled obezvređenja, prihod od kamate nastavlja da se obračunava primenom efektivne kamatne stope korišćene za diskontovanje budućih novčanih tokova u svrhu merenja i izračunavanja gubitka usled obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.1. Prihodi i rashodi od kamata (Nastavak)

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, a razgraničavaju se po proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita. Naknade po osnovu odobrenih kredita se razgraničavaju po algoritmu kamatnog obračuna primenom efektivne kamatne stope, tako da dospeće razgraničenih prihoda od naknade prati stanje osnovnog duga po kreditu.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

Naknade za odobravanje kredita, koje su uključene u prihode od kamata, obračunavaju se i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi na period korišćenja kredita. Proporcionalno razgraničavanje naknada se ne razlikuje materijalno od primene efektivnog prinosa.

3.3. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1., finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 41). Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po ugovorenom kursu utvrđenom na međubankarskom sastanku deviznog tržišta koji je važio na taj dan.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, kao i dobiti i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule, evidentirani su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 9).

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva obuhvataju kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kredite i potraživanja od komitenata, sredstva na računima kod centralne banke i drugih banaka, hartije od vrednosti.

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, priznaje se na datum trgovanja (ili datum izmirivanja), odnosno na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

Finansijska sredstva se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnjenja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena (Napomena 5.1).

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 12).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja finansijskog sredstva smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijska sredstva (Nastavak)

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih sredstava

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima. Zavisno od generisanih novčanih tokova i analize ispunjavanja SPPI kriterijuma (Solely payments of principal and interest) poslovni model može biti: držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate), držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje i držanje radi prodaje/trgovanja. U zavisnosti od poslovnog modela vrši se vrednovanje:

3.4.1. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti su finansijska sredstva koja su pribavljena sa namerom da se drže do fiksnog roka dospeća radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate).

Finansijska sredstva koje se vode po amortizovanoj vrednosti inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadna procenjivanja (na dan bilansiranja) vrše se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost je inicijalno priznata fer vrednost uvećana za obračunate prihode primenom efektivne kamatne stope i umanjena za otplaćenu glavnice i kamatu i korigovana za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Očekivani kreditni gubici priznaju se evidentiranjem ispravke vrednosti. Efekti promene ispravke vrednosti priznaju se u bilansu uspeha.

3.4.2. Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) su finansijska sredstva koja su pribavljena radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje.

Finansijska sredstva koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz ostali rezultat (revalorizacione rezerve). Nakon prestanka priznavanja sredstva akumulirani efekti promene vrednosti reklasifikuju se iz ostalog rezultata u bilans uspeha. Očekivani kreditni gubici priznaju se u okviru ostalog rezultata, a efekti promene priznaju se u bilansu uspeha

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Finansijska sredstva (Nastavak)

Klasifikacija finansijskih sredstava(Nastavak)

3.4.3. *Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL)*

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL) su sredstva koje su pribavljene radi prodaje/trgovanja i sredstva koja nezadovoljavaju SPPI kriterijume.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha inicijalno se iskazuju po fer vrednosti. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz bilans uspeha. Krediti u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika, ugovaranjem rasta cena na malo ili valutne klauzule, revalorizuju se u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Revalorizaciona kamata ili kursna razlika po osnovu preračuna u ugovorenoj stranoj valutu, prikazuje se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha. trajanja instrumenta.

Restruktuirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuirala kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše restruktuirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4.5. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

3.4.6. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5. Prebijanje finansijskih strdstava

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju i njihov neto efekat se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od kursnih razlika i efekata valutne klauzule (Napomena 10).

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Posebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 i 114/2017).

Ukupna potraživanja od jednog dužnika (bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju) klasifikuju se u kategorije A, B, V, G i D, na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza prema Banci, na osnovu procene njegovog finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti i na osnovu kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja. Sva potraživanja od istog dužnika klasifikuju se u jednu kategoriju, koja se određuje na osnovu potraživanja koje je najnepovoljnije klasifikovano, izuzev potraživanja koja su obezbeđena prvoklasnim ili adekvatnim sredstvom obezbeđenja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.7. Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a u skladu sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, rezerva za procenjene gubitke obračunava se na osnovicu za obračun ove rezerve primenom sledećih procenata: A - 0%, B - 2% (0% za sve plasmane čiji su ugovori zaključeni nakon 30.09.2016. godine), V - 15%, G - 30% i D - 100%.

Osnovicu za obračun rezerve za procenjene gubitke predstavlja bruto knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjena za: neiskorišćeni iznos okvirnih kredita i ostalih plasmana koje Banka može bezuslovno ili bez prethodne najave otkazati; 80% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća do godinu dana; 50% neiskorišćenog iznosa okvirnih i ostalih plasmana sa efektivnim rokom dospeća dužim od godinu dana i 50% vrednosti licitacionih i tenderskih garancija, garancija za dobro izvršenje posla, carinskih garancija i garancija za izmirenje obaveza, kao i činidbenih garancija.

Banka je svojim unutrašnjim aktom odredila kriterijume i metodologiju za utvrđivanje rezerve za procenjene gubitke u okviru procenata propisanih navedenom Odlukom Narodne banke Srbije, na osnovu docnje dužnika u izmirenju obaveza, finansijskog položaja i analize poslovnih performansi dužnika, adekvatnosti tokova gotovine i instrumenata obezbeđenja plaćanja.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja zbir pozitivnih razlika između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa gore navedenom odlukom i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na nivou dužnika, koja su u skladu sa računovodstvenom politikom Banke iskazana na teret rashoda u bilansu uspeha (Napomena 13).

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke za svrhe utvrđivanja pokazatelja adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016).

Ako je iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama veći od iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunatog na nivou dužnika, Banka nije obavezna da obračuna potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

3.8. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije.

3.9. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Repo poslovi (Nastavak)

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.10. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina obuhvata računovodstvene softvere i licence.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Pozitivan efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke.

Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha.

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna ulaganja na dan 30. juna 2018. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Nematerijalna imovina	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava i nematerijalne imovine počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava za poreske svrhe vrši se u

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina

skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015, i 113/2017)) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004 i 99/2010), što rezultira u odloženim porezima.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknadi prewashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.12. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava. Sredstva stečena naplatom potraživanja se privremeno drže u svrhu likvidacije i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog Fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne zarade u Banci na svakih navršenih deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobici i gubici, kao i troškovi prethodne službe, priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	5%
- Godišnji rast zarada	3%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 30. juna 2017. godine.

d) Učešće u dobiti

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, ostalog kapitala, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju takođe se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi.

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015 i 113/2017) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženog poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se evidentira direktno u kapital, odnosno revalorizacione rezerve.

c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

3.18. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 32). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik. Vanposlovna sredstva koja se sastoje od potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih kredita za stambenu izgradnju, iskazana su u okviru pozicije plasmani komitentima, a izvori ovih sredstava u okviru ostalog kapitala.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja vrednosti potraživanja, Banka vrši pregled kreditnog portfolia najmanje kvartalno u cilju procene umanjenja njihove vrednosti. U procesu utvrđivanja da li u bilans uspeha treba uneti gubitak zbog umanjenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolia pre smanjenja koja se mogu identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliu.

Ovi dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koje imaju veze sa negativnim uticajima na aktivu Banke.

Rukovodstvo Banke vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliu koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovnog pregleda s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka (Napomena 5.1)

b) Obezvredenje investicija

Banka investicije smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUDIVANJA

d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najvećim delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospelje obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravkama vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (8%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, rezervi za procenjene gubitke, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti privrednim društvima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri, Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis promena u procenama banke o strukturi i nivou kreditnog rizika

Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preuzima niz mera za upravljanje ovim rizikom (kreditna analiza, rangiranje dužnika, obezbeđivanje plasmana, i dr.). Upravljanje i kvantifikovanje kreditnog rizika sprovodi se korišćenjem metoda zasnovanih na najsavremenijim pristupima iz teorije i prakse.

Primenom ovakvog pristupa u Banci nije došlo do porasta kreditnog rizika u odnosu na prethodni izveštajni period. Banka ne očekuje da će u narednom periodu doći do porasta kreditnog rizika po osnovu promena u makroekonomskom okruženju.

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika

Identifikovanje visine kreditnog rizika, vrši se putem utvrđivanja klase rizika, odnosno kreditnog skora potencijalnih dužnika i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos, npr. pružaoci nematerijalne kreditne zaštite ili založni dužnici u slučaju pribavljanja materijalnih sredstava obezbeđenja, kao i procene sredstava obezbeđenja po potencijalnom izlaganju. Utvrđivanje klase rizika vrši se na osnovu kvantitativnih i kvalitativnih faktora

Na osnovu analize zahteva i preliminarne analize podataka o podnosiocu zahteva (i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos u napred navedenom smislu), vrši se kreditna analiza finansijske pozicije predmetnog/ih lica i izrađuje Informacija o izvršenim analizama koja sadrži i mišljenje o kreditnom bonitetu predmetnog/ih lica, nameni i opravdanosti zahteva, podatke o povezanim licima predmetnog/ih lica, ostalim relevantnim podacima za merenje i konačnu procenu kreditnog rizika.

Nakon preliminarne analize pristupa se merenju i proceni kreditnog rizika koja se vrši u nezavisnom organizacionom delu za upravljanje rizicima, u skladu sa internim metodologijama procene kreditnog rizika, a na osnovu predviđenih kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji definišu ocenu kreditnog rizika utvrđuje se klasa rizika lica sa kojima Banka potencijalno može da uspostavi poslovni odnos.

Mišljenje organizacionog dela za upravljanje rizicima predstavlja jedan od obaveznih elemenata potrebnih za odlučivanje da li da se nastave dalje aktivnosti po osnovu zahteva za odobravanje izloženosti i prilaže se uz predmetni predlog organizacionih delova za preuzimanje rizika nadležnom telu za donošenje odluke, prilikom razmatranja i donošenja odluke.

Banka u proceni kreditnog rizika koristi pristup koji obuhvata sledeće osnovne komponente:

- Uvrđivanje verovatnoće neizvršenja obaveze dužnika. Ovaj pristup pretpostavlja obavezno ocenjivanje kreditnog rejtinga svakog dužnika, kao i procenu rizika svake poslovne transakcije. Pri tome, obezbeđuje se utvrđivanje rejtinga dužnika i kreditnog rizika pre donošenja odluke nadležnog odbora Banke o odobravanju kreditnih plasmana;
- Utvrđivanje izlaganja kreditnom riziku za svaki novi proizvod koji se uvodi u ponudu Banke;

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika (Nastavak)

- Utvrđivanje gubitaka zbog neizmirenih obaveza. Na ovaj način će se obezbediti pokazatelj stope naplate po neizmirenoj obavezi u zavisnosti od visine rizika konkretnog plasmana;
- Utvrđivanje redovnosti u servisiranju obaveza. Na ovaj način utvrđuje se jedan od bitnih elemenata koji se koristi i za procenu stvarne vrednosti plasmana (obezvređenje na pojedinačnom i kolektivnom nivou), klasifikaciju potraživanja i utvrđivanje iznosa za obračun potrebne rezerve za gubitke, a na osnovu klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke;
- Propisivanje koncentracije izloženosti prema jednom dužniku, odnosno grupi povezanih lica, privrednoj grani i drugim relevantnim faktorima, radi obezbeđenja disperzije rizika;
- Utvrđivanje potrebnog kapitala za pokriće kreditnog rizika kojem je Banka izložena. Kapital za pokriće izloženosti kreditnom riziku se posmatra kao regulatorni i interni. Banka u procesu procene interne adekvatnosti kapitala utvrđuje da li je regulatorno obračunat kapital prema izabranom pristupu Banke dovoljan za pokriće izloženosti Banke svim aspektima kreditnog rizika.

Kada se utvrdi da postoji rizik da obaveze klijenta neće biti ispunjene u celosti, tj. da će Banka biti u situaciji da mora da primeni mere u cilju naplate potraživanja po osnovu izloženosti, isplaćenog iznosa po osnovu aktiviranih garancija i drugih vanbilansnih stavki, vršiće se evidentiranje ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke vanbilansnih stavki, a u skladu sa Računovodstvenim politikama Banke i Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju

Banka upravlja kreditnim rizikom doslednom primenom Politika upravljanja kreditnim rizikom i drugih internih akata kojima su jasno definisane obaveze i odgovornosti svih organizacionih delova i lica uključenih u proces izlaganja kreditnom riziku.

Upravljanje kreditnim rizikom vrši se:

- Selekcijom kreditnih zahteva, putem korišćenja internih rejting sistema. Selekcija i ocena kreditnih zahteva vrši se na osnovu usvojene interne metodologije za procenu kreditnog rizika (rangiranje klijenata);
- Putem pribavljanja materijalnih i/ili nematerijalnih sredstava ublažavanja izloženosti kreditnom riziku. U zavisnosti od procenjenog rizika dužnika i vrste plasmana utvrđuje se potrebna vrsta i nivo obezbeđenja izloženosti;
- Primenom sistema limita, utvrđivanjem prihvatljivih iznosa izloženosti kreditnom riziku na nivou ukupnog portfolija, po segmentima i pojedinačno. Limiti se postavljaju u cilju ublažavanja izloženosti mogućim, ali nepredvidivim negativnim ekstremnim scenarijima koji dovode do tzv. stresnih gubitaka;
- Primenom sistema ranog upozoravanja. Ukoliko jedan ili više pokazatelja sistema ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu, kategorija rizika dužnika, pokriće izloženosti obezbeđenjem i limiti izloženosti se odmah

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

- revidiraju;
- Primenom sistema identifikacije i upravljanja problematičnim izloženostima. U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa dužnikom i/ili pružaocem kreditne zaštite, izmena u klasifikaciji prema riziku. U cilju ostvarivanja najbolje moguće naplate po problematičnim izloženostima, usvaja se plan korektivnih mera sa utvrđenim aktivnostima i rokovima realizacije.

Operativno upravljanje kreditnim rizikom obuhvata i upravljanje kreditnim portfolijom Banke. Cilj upravljanja kreditnim portfolijom je poboljšanje odnosa prinosa i rizika celokupnog kreditnog portfolia Banke. Za potrebe minimiziranja ukupnog rizika portfolia, vrši se grupisanje plasmana u segmente po definisanim karakteristikama, npr: visina plasmana, ekonomski sektor, privredna grana, povezana lica, zatim analiza strukture i rizika plasmana i prinosa ukupnog portfolia, kao i utvrđivanje i redovno korigovanje cena koja odražavaju rizike i tržišne uslove.

Banka, u cilju ograničavanja koncentracije izloženosti kreditnom riziku, usklađuje svoje kreditno izlaganje sa regulatorno propisanim limitima, ali određuje i sekundarne (interne) limite za sve dužnike sa kojima uspostavlja poslovni odnos. Svrha limita je da visina eksponiranosti Banke prema konkretnoj ugovornoj strani ne ugrozi solventnost Banke i da obezbedi širu disperziju rizika. Interni limiti izloženosti za dužnike utvrđuju se u zavisnosti od vrste dužnika, prema utvrđenoj klasi rizika dužnika, finansijskoj situaciji dužnika, uzimajući u obzir i podatke o zaduženosti kod drugih finansijskih institucija.

Aktivnost Banke koja podrazumeva preuzimanje kreditnog rizika, koja predstavlja dominantnu poslovnu aktivnost Banke mora da bude izraz procesa planiranja koji primarno obuhvata planiranje izloženosti na agregatnom nivou, tj. prema nekoj od definisanih kategorija: sektor, privredna grana, vrsta izloženosti, klasa rizika i zemlja porekla klijenta, kao i realnu rizičnu poziciju Banke i njene mogućnosti.

Usvajanje agregatnih limita je u nadležnosti Upravnog ili Izvršnog odbora Banke, u zavisnosti od vrste i nivoa limita. Agregatni interni limiti se posmatraju na nivou poslovanja sa pravnim, odnosno fizičkim licima izloženim kreditnom riziku i na nižem nivou u okviru poslovanja sa pravnim licima prema klasifikaciji dužnika i privrednoj grani kojoj isti pripada.

Merenje koncentracije vrši se utvrđivanjem usklađenosti sa internim i regulatornim limitima prema pojedinačnim klijentima ili grupi povezanih lica, kao i utvrđivanjem HHI (Herfindahl-Hirschman Index), kao osnovne mere koncentracije, na individualnom i agregatnom nivou na osnovu iznosa izloženosti Banke.

Prihvatljivi nivo koncentracije izloženosti (limit) definisan je vrednošću HHI na osnovu obračuna koncentracije na agregatnom nivou za privredna društva i fizička lica i na individualnom nivou. U slučaju prevazilaženja ovih limita, izveštavaju se nadležni odbori Banke i utvrđuju potencijalne aktivnosti za svođenje izloženosti u okvire

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

definisane limitima, a koji mogu da podrazumevaju ograničavanje, na period do usklađivanja nivoa sa usvojenim limitom, dodatnog angažovanja ili dodatno usmeravanje sredstava ka pojedinim klasama rizika, proizvodima ili pojedinačnim dužnicima u zavisnosti od doprinosa istih nivou HHI. Odluku o odobrenju transakcije kojom se prevazilaze interni limiti rizika može da donese Izvršni odbor na osnovu predloga organizacionih delova nadležnih za preuzimanje rizika koncentracije.

Banka prati koncentraciju i na nivou instrumenata kreditne zaštite (sredstva obezbeđenja), uključujući i ročnu i valutnu nausklađenost između izloženosti i instrumenata kreditne zaštite.

Nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja kreditnim rizikom su definisane primarno Politikama upravljanja kreditnim rizikom, kao i drugim internim aktima Banke i detaljno su prikazane u godišnjem izveštaju „Objavljivanje podataka i informacija JUBMES banke a.d. Beograd“ koji se sastavlja u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016).

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja

Banka je svesna činjenice da izloženost lošoj aktivni primarno proističe iz kreditnog rizika odnosno rizika da dužnik ili ugovorna strana ne izvršava obaveze iz ugovora, koji predstavlja ključni rizik u poslovanju.

Iz tog razloga, Banka identifikuje, meri, prati i kontroliše lošu aktivnu u svim dimenzijama, što joj omogućava da kontroliše potreban iznos kapitala u odnosu na taj rizik, kao i da teži da ostvari adekvatnu kompenzaciju na ime rizika koji je nastao. Strategija Banke u upravljanju lošom aktivom odnosi se na definisana načela i najviši prihvatljivi nivo loše aktive u Banci.

Politika upravljanja lošom aktivom predstavlja integralni deo procesa planiranja i definiše planirani trend smanjenja učešća loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti koja se klasifikuje.

Osnovni cilj upravljanja lošom aktivom je što manje učešće loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti Banke koja se klasifikuje, a pored istog ističu se i dodatni ciljevi u vidu težnje ka nižim apsolutnim iznosima loše aktive, efikasnijoj i efektivnijoj naplati loše aktive, uspešnim sprovođenjem restrukturiranja potraživanja loše aktive i nižim troškovima obezbeđenja kao rezultat trendova u kretanju loše aktive.

Banka lošom aktivom upravlja na nivou ukupnog i segmenata portfolia (privredna društva i stanovništvo, uključujući preduzetnike) i na nivou pojedinačnog dužnika.

Kreditne izloženosti koje pokazuju znake sadašnjeg ili bliskog značajnog povećanja rizika, potpunog ili delimičnog neizvršenja obaveza, ili moguće potrebe za naplatom iz sredstava obezbeđenja, predmet su posebnog tretmana u okviru upravljanja lošom aktivom. Banka pod lošom aktivom, pre svega, podrazumeva problematične izloženosti.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Banka pod problematičnim izloženostima (loši plasmani) podrazumeva:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi,
- postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja,
- delimični ili potpuni individualni otpisi ili otpusti potraživanja od dužnika,
- prestanak obračuna kamate,
- restrukturiranje potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjeње ili prolongiranje roka vraćanja obaveza,
- otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja dužnika
- prodaja potraživanja.

U cilju prepoznavanja potencijalnog rizika što je ranije moguće, vrši se kontinuirano praćenje i sledećih pokazatelja: kašnjenje u dostavljanju informacija, povećavanje duga prema drugim bankama, opadanje vrednosti sredstava obezbeđenja ili opadanje rejtinga dužnika, promene u prometu preko računa i stanju na računima kod Banke, opadanje tržišnog učešća, porast konkurencije, česte promene načina poslovanja, promene u kadrovskoj strukturi i dr.

Ukoliko je bilo kakva negativna informacija javno ili na drugi način dostupna, treba da se potvrdi u direktnom kontaktu ili na drugi način, a po potrebi i na osnovu uvida u podatke kod Kreditnog biroa i ustanove razlozi koji su doveli do promena kao i da se o tome odmah informiše. Ukoliko se kroz periodičnu analizu, odnosno procenjivanje, utvrdi postojanje negativnih informacija, obavezno je promptno informisanje. Ukoliko jedan ili više pokazatelja ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu dužnik se može staviti na kontrolnu listu (lista dužnika pod dodatnim nadzorom), o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

U slučaju sumnje ili konstatacije da postoji problem koji se može negativno odraziti na mogućnost nadoknade potraživanja Banke, odnosno sposobnost dužnika da servisira dug, lica koja su zadužena za identifikaciju porasta rizika dužna su da o tome promptno informišu radi sagledavanje karaktera i uzroka problema, načina identifikacije problema, mogućih implikacija za banku i predloga mera koje je neophodno preduzeti.

Banka kontinuirano prati naplatu potraživanja, odnosno realizovanih naplata po aktiviranim garancijama. Praćenje naplate potraživanja vrši se od momenta realizacije (puštanja sredstava), tokom celokupnog perioda korišćenja do perioda otplate, pri čemu se analiziraju dospele obaveze po plasmanu. Nakon isteka roka dospeća obaveze, ukoliko ista nije izmirena preduzimaju se određeni koraci u definisanim vremenskim okvirima.

Po isteku perioda od 90 dana nakon dospeća potraživanja Banke dolazi do identifikacije problematične izloženosti. Problematična izloženost se identifikuje i u ranijim periodima u odnosu na datum dospeća potraživanja ukoliko se dođe do saznanja da je dužnik ušao u proces stečaja, likvidacije, ili neke vrste finansijskog restrukturiranja, u

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

slučaju prodaje potraživanja, kao i ukoliko se evidentira postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja.

Potraživanja se šalju na restrukturiranje na prvi znak trajnog pogoršavanja rizika ili mogućeg neispunjavanja obaveza. Nadležni odbor Banke donosi odluku da li izloženost treba restrukturirati ili pokrenuti proces naplate kroz realizaciju sredstava obezbeđenja.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvrdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, neophodno je obezbediti i dokumentovati:

1. detaljnu analizu razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika,
2. plan konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je neophodan i plan konsolidacije vlasničke strukture,
3. projekciju novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, obrazložiti efekte i prednosti restrukturiranja i sačiniti novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa korisnikom kredita ili drugog plasmana i garantom i komunikacija sa nalogodavcem i/ili korisnikom garancije, izmena u klasifikaciji prema riziku.

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Identifikovanje i merenje kreditnog rizika u slučaju izlaganja Banke privrednim društvima se sprovodi kroz standardizovane interne postupke koji se primenjuju prilikom utvrđivanja klase rizika privrednog društva kojima je Banka izložena ili Banka ima nameru da se izloži u vidu kreditnog plasmana ili neke druge vrste angažovanja koja u sebi sadrži kreditni rizik, a na osnovu procene rizika tog lica.

Raspoređivanje dužnika u definisane klase rizika se obavlja na osnovu izvršene kvantitativne i kvalitativne analize. Skala koju banka primenjuje pruža osnovu za jednoobrazno klasifikovanje privrednih društava i adekvatnu procenu rizika, utvrđenu za svaku klasu na osnovu očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza svake od klasa rizika.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

Dodeljivanje klase rizika odlikava verovatnoću da će dužnik dospeti u neizmirenje obaveza (očekivanu nenaplativost plasmana privrednim društvima u datoj klasi rizika) u periodu od jedne godine.

Kvantitativna analiza obuhvata analizu finansijskih pokazatelja utvrđenih na osnovu zvaničnih (revidiranih, kod obveznika revizije) finansijskih izveštaja privrednih društava koji se pribavljaju najmanje jednom godišnje.

Nakon utvrđivanja klase rizika na osnovu kvantitativnih faktora, u obzir se uzimaju i kvalitativni faktori i indikatori ranog upozorenja relevantni za dužnike. Kvalitativna analiza obuhvata analizu dodatnih faktora koji mogu imati uticaj na sposobnost privrednog društva da ispuni preuzete obaveze otplate plasmana ili izvrši eventualno plaćanje po osnovu preuzetih vanbilansnih obaveza. Promene u kvalitativnim faktorima se kontinuirano prate i vrši se prilagođavanje kada se relevantne promene faktora evidentiraju kao pouzdane.

Prilikom klasifikacije privrednih društava, Banka koristi internu skalu koja se sastoji od osam klasa koje su prikazane u sledećoj tabeli:

Klasa rizika	Kreditni kvalitet	Opis klase rizika
1	Visok	Izuzetan kreditni položaj - minimalni rizik
2	Srednji	Odličan kreditni položaj - nizak rizik
3	Srednji	Dobar kreditni položaj - ograničen rizik
4	Srednji	Prosečan kreditni položaj - prihvatljiv niži rizik
5	Srednji	Ispodprosečan kreditni položaj - prihvatljiv viši rizik
6	Nizak	Slab kreditni položaj - povišeni rizik
7	Nizak	Veoma slab kreditni položaj - visok rizik
8	Problematičan	Neizvršenje obaveza - rizik koji se ne može kontrolisati

Banka najmanje jednom godišnje sprovodi proces validacije modela rangiranja dužnika, pri čemu se ispituje da li klasifikacije u definisane klase rizika i očekivana verovatnoća neizmirenja obaveza na nivou pojedinačne klase odgovara empirijskim rezultatima u pogledu neizmirenja obaveza u definisanom vremenskom okviru.

Banka za izlaganje prema fizičkim licima i drugim pravnim licima (izuzev privrednih društava), a u smislu rangiranja prema nivou rizika, koristi rangiranja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 i 114/2017) u definisane kategorije na osnovu finansijske pozicije dužnika, odnosno pre primene efekata sredstava obezbeđenja i drugih korektivnih faktora klasifikacije.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

U sledećoj tabeli prikazana je klasifikacija koji Banka primenjuje u odnosu na nivo rizika:

Kategorija	kreditni kvalitet	
	pravna lica	fizička lica
A	Visok	Visok
B	Srednji	Srednji
V	Srednji	Nizak
G	Nizak	Nizak
D	Problematičan	Problematičan

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka je Politikom upravljanja kolateralom definisala opredeljujuće principe i osnovne smernice u prihvatanju, vrednovanju i praćenju kolaterala koji Banka prihvata kao instrument kreditne zaštite rizičnih plasmana. Ciljevi ove politike su:

- Ostvarivanje jednoobrazne prakse u primeni kolateralnog jemstva,
- Jednoobrazno vrednovanje kolaterala,
- Kontinuirano praćenje vrednosti kolaterala i
- Veća naplativost rizičnih plasmana.

Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju kolateralom su:

- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu sa važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili propasti davaoca kolateralnog jemstva, obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.

Politikom su definisane vrste kolaterala za koje su predviđeni ponderi vrednosti kolaterala, koji su osnova za utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala. Banka za sledeće vrste kolaterala utvrđuje specifične faktore umanjenja vrednosti kolaterala: finansijsko kolateralno jemstvo, Kolateralno jemstvo u vidu hartija od vrednosti (u zavisnosti od vrste emitenta), kolateralna jemstva u vidu potraživanja, kolateralna jemstva u obliku polise životnog osiguranja, kolateralna jemstva na nepokretnostima, procenjenim po tržišnoj vrednosti (u zavisnosti od vrste nepokretnosti: poslovna, stambena), kolateralno jemstvo u obliku pokretnih stvari (roba, proizvodi i ostala pokretna imovina), kolateralno jemstvo u obliku garancija i kontragarancija.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Uslovi za materijalno vrednovanje nepokretnosti su: podobnost za upis hipoteke i osiguranje nepokretnosti (sa mogućnošću vinkulacije na Banku). Uslovi za materijalno vrednovanje pokretne stvari su: podobnost stvari za upis založnog prava, osiguranje pokretne stvari (sa mogućnošću vinkulacije u korist Banke), mogućnost prodaje založene stvari. U slučaju kolateralnog jemstva u vidu garancija i kontragarancija, Banka prihvata samo bezuslovne garancije (garancije bez prigovora i garancije na prvi poziv).

Iznos garancije mora da pokriva vrednost plasmana (glavnicu), uvećanu za naknade i redovnu kamatu, kao i sve vrste plaćanja koje je dužnik obavezan da učini. Uslovi za materijalno vrednovanje založenih hartija od vrednosti su da Banka poseduje dokument o zalozi i nepostojanje tereta u korist trećih lica na hartijama koje se zalažu. Pokrivenost plasmana kolateralom se računa kao odnos odobrenog iznosa plasmana prema iznosu založenog potraživanja uz primenu pondera vrednosti kolaterala.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize koja je u najvećoj meri bazirana na analizi tržišta, tražnji za određenom vrstom sredstva obezbeđenja, iskustvu drugih učesnika na finansijskom tržištu, volatilnosti hartija od vrednosti i na prethodnom iskustvu Banke. Revizija faktora umanjenja vrednosti vrši se u slučaju procene da je došlo do značajnih promena na tržištu ili u procesima realizacije sredstava obezbeđenja koji mogu imati značajan uticaj na visinu moguće naplate kroz realizaciju istih. Za specifične vrste kolaterala koji nisu definisani politikom upravljanja kolateralima ili drugim internim aktima Banke ili u slučaju postojanja informacija o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vrednostima od definisanih, utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala se vrši na osnovu dodatnih procene.

Banka nema značajan iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, ni po broju ni po vrednosti. Banka nema stambene nepokretnosti stečene naplatom potraživanja koje su služile kao sredstvo obezbeđenja stambenih kredita fizičkim licima, što je posledica činjenice da je Banka prevashodno orijentisana na saradnju sa pravnim licima i da nema razvijenu poslovnu mrežu.

Sva kolateralna jemstva moraju imati poznatu vrednost. Za kolateralna jemstva za koja se ne može direktno utvrditi tržišna vrednost pre zaključenja ugovora o kolateralnom jemstvu, pribaviće se mišljenje sudskog veštaka za tu oblast.

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se može poveriti veštaku nadležnom za veštačenje kolaterala u pitanju. Kada se radi o zalozi na nepokretnostima, Banka vrši ponovnu procenu vrednosti kolaterala, najmanje jednom u tri godine.

Osnovicu za vrednovanje hartija od vrednosti je fer vrednost istih utvrđena na osnovu tržišnih cena (ukoliko se sa istima trguje na organizovanom tržištu kapitala) ili vrednost

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

utvrđena primenom modela (ukoliko se ne radi o tržišnim hartijama od vrednosti). Osnovicu za vrednovanje založenog potraživanja predstavlja iznos naveden u ispravi (dokumentu) kojim se potvrđuje potraživanje. Osnovicu za vrednovanje založene polise predstavlja otkupna vrednost polise.

Otkupna vrednost polise utvrđena je od strane društva za osiguranje koje je izdalo predmetnu polis. Osnovica za obračun materijalne vrednosti nepokretnosti je tekuća tržišna vrednost (npr. cena po kojoj bi imovina mogla da se proda nezavisnom kupcu u vreme procene, pod pretpostavkom da se imovina javno ponudi). Procenu vrednosti nekretnine vrši ovlašćeni sudski procenitelj građevinske struke. Osnova za obračun materijalne vrednosti pokretnih stvari je tekuća tržišna vrednost, procenjena vrednost ili kupovna vrednost (ukoliko je nova stvar).

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9, definisala kriterijume za razvrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI). Nivo 3 odgovara problematičnim (NPL) potraživanjima, Nivo 1 i Nivo 2 predstavljaju "potklase" u okviru Performing-a, pri čemu se u Nivo 2 svrstavaju Performing potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Budući da različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (12-mesečni očekivani kreditni gubici se obračunavaju za potraživanja u Nivou 1, dok se za potraživanja u Nivou 2 i Nivou 3 obračunavaju "lifetime" očekivani kreditni gubici). Banka je razvila internu metodologiju za obračun obezvređenja za privredna društva i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD) u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je važeća efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora. U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (Exposure at Default) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate. Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka. Za izloženosti koje pripadaju segmentu "Low Default Portfolio" (države, i banke), za potrebe obračuna obezvređenja koriste se godišnji PD-ijevi objavljeni od strane rejting agencije Moody's, kao i LGD u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala (45%), s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala. Banka za potrebe klasifikacije i obračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi aplikativno rešenje Select 9.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odslikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se obračun obezvređenja takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

Banka na svaki izveštajni datum ispituje da li je nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta. Banka pri ispitivanju primenjuje promenu rizika od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta, a ne promenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka. U svrhu tog ispitivanja Banka upoređuje rizik od neispunjenja obaveze povezan s finansijskim instrumentom na datum izveštavanja s rizikom od neispunjenja obaveze povezanim s finansijskim instrumentom na datum početnog priznavanja i pri tome uzima u obzir sledeće kriterijume, koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja:

- potraživanje je u docnji preko 30 dana,
- došlo je do promene rejtinga za 2 ili više klase, za privredna društva, odnosno 2 kategorije po klasifikaciji NBS za banke, preduzetnike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i 2 eksterna rejtinga za države i centralnu banku,

- potraživanje nije u statusu neizvršenja obaveza, ali je restrukturirano, i na osnovu kojih se potraživanje raspoređuje u nivo 2. Ispunjenost bilo kog kriterijuma je dovoljan uslov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2.

Ukoliko nije ispunjen ni jedan od navedenih kriterijuma potraživanje ostaje u nivou 1, odnosno smatra se da ovi finansijski instrumenti imaju nizak kreditni rizik, tj. nizak rizik neispunjenja obaveza. Dužnik je sposoban da u kratkom roku (o dospeću ili sa docnjom ne dužom od 30 dana) ispuni ugovorne obaveze u pogledu novčanih tokova, čiju sposobnost izmirenja obaveza nepovoljne promene privrednih i poslovnih uslova dugoročno mogu, ali i ne moraju umanjiti.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, utvrdi da je iznos potraživanja po kome je docnja bila duža od 30 dana što je bio osnov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2, u međuvremenu naplaćen, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, raspoređenog u nivo 2, u međuvremenu utvrdi kategorija čiji je nivo kvaliteta bolji, isti ili za jednu kategoriju lošiji u odnosu na momenat incijalnog odobrenja, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1. Za potraživanja kod kojih se kao osnov za utvrđivanje kreditnog kvaliteta koriste finansijski izveštaji, za prelazak potraživanja iz nivoa 2 u nivo 1 osnov mogu biti samo zvanični finansijski izveštaji.

Potraživanje se raspoređuje u nivo 3 u slučaju da je potraživanje u statusu neizmirenja obaveza

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka koristi sledeće metode grupisanja radi kolektivnog procenjivanja ispravke vrednosti /rezervisanja za kreditni gubitak:

- interne klase kreditnog rizika;
- vrsta plasmana;
- vrsta dužnika;
- urednost u izmirenju obaveza.

Parametri koje koristi za potrebe procene na grupnoj osnovi za grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka za procenu obezvređenja na grupnoj osnovi za potraživanja od privrednih društava koristi sledeće parametre:

- Stopa neizvršenja obaveza;
- Gubitak u slučaju nastupanja statusa neizvršenja obaveza;
- Vrednost izloženosti;

Stopa neizvršenja obaveza za svakog pojedinačnog klijenta izračunava se na osnovu klasifikacije pojedinačnog dužnika prema kreditnom riziku utvrđene primenom validiranog internog modela i služi za izračunavanje procenta ispravke vrednosti.

Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza izračunava se na osnovu utvrđene stope naplate po potraživanjima koja su dospela u neizvršenje obaveza na nivou ukupnih potraživanja Banke od pojedinačnih dužnika koji su dospeli u status neizvršenja obaveza. Za potrebe obračuna stope naplate izračunava se diskontovana vrednost naplaćenih potraživanja koja se stavlja u odnos sa ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u status neizvršenja obaveza, na nivou pojedinačnog dužnika. Naplaćena potraživanja se diskontuju na trenutak prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza.

Ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u neizvršenje obaveza smatra se aktuelna knjigovodstvena vrednost potraživanja u trenutku prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza uvećana za knjigovodstvenu vrednost potraživanja koja dospevaju na naknadne datume nakon ulaska dužnika u status neizvršenja obaveza u periodu dok se dužnik nalazi u navedenom statusu. Stopa naplate koja se koristi u obračunu obezvređenja na kolektivnom nivou, predstavlja prosečnu stopu naplate na nivou portfolia ukupnih potraživanja od dužnika, koji su dospeli u status neizvršenja obaveza u definisanom periodu u odnosu na datum obračuna.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja na pojedinačnoj osnovi, iznosi koji se očekuju da će biti naplaćeni u budućnosti zavise od procene nadoknadivosti potraživanja. Mogući obim gubitka utvrđuje se na osnovu najsvježijih informacija. Procena nadoknadivosti potraživanja se vrši na osnovu faktora kao što su:

1. finansijski položaj dužnika (kreditna sposobnost) uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova,
2. kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala,
3. urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Na osnovu navedenih osnovnih, ali i ostalih raspoloživih informacija procenjuju se ukupni novčani tokovi od potraživanja koji određuju nadoknadivost potraživanja.

Prilikom ocene stepena obezvređenja Banka uzima u obzir sledeće elemente:

- Nefinansijske faktore koji mogu uticati na poslovanje dužnika (npr. karakter i kvalitet dužnika),
- Sposobnost otplate duga koja proističe iz profitabilnosti posla i likvidnosti kompanije,
- Kvalitet kolaterala koji osigurava potraživanje, kvalitet dokumentacije pomoću koje Banka realizuje teret na kolateralu i njegov pravni status,
- Opšta situacija u industriji i ekonomskom okruženju u oblasti aktivnosti dužnika,
- Kompletnost kreditne dokumentacije u kreditnom dosijeu,
- Prethodno iskustvo u ispunjenju obaveza prema Banci od strane dužnika.

Ukoliko se raspolaže sa dokumentima o mogućoj strukturi reprograma ili restrukturiranja potraživanja (usvojeni planovi restrukturiranja, ugovori o reprogramu/restrukturiranju, protokoli o naplati i sl.) procena nadoknadivosti može da se vrši na osnovu strukture otplate definisane ovim dokumentima ukoliko se na osnovu raspoloživih informacija može konstatovati da postoji značajna izvesnost da će se isti i realizovati. Ukoliko se ne radi o usvojenim i pravosnažnim dokumentima, na osnovu dobijenih informacija se vrši procena perioda za koji bi naplata u skladu sa istima mogla početi. Ukoliko su dokumenta usvojena, ali nisu pravosnažna, primenjuje se definisan minimalan period od datuma obračuna za koji se ne očekuje početak primene restrukturiranja u skladu sa predmetnim dokumentima.

Ukoliko naplata Banke zavisi od ishoda sudskog spora, obavezno se vrši, ili pribavlja od angažovanih zastupnika Banke, procena izvesnosti povoljnog ishoda istog za Banku i vremenskog perioda za završetak istog.

Ukoliko postoji očekivanje da plasman nije nadoknativ iz očekivanih novčanih tokova od plasmana, odnosno ukoliko postoji potreba i namera da se potraživanje naplati iz sredstava obezbeđenja (kolaterala) i očekivanje da će obezbeđenje po plasmanu biti aktivirano, u tom slučaju se procena visine obezvređenja po datom plasmanu vrši na osnovu diskontovanih vrednosti očekivanih novčanih tokova od realizacije obezbeđenja po potraživanjima od klijenta. Za Banku su prihvatljive tri metode procene tržišne vrednosti sredstava obezbeđenja: tržišni pristup, prihodovni pristup i troškovni pristup, s tim da tržišni pristup ima prioritet pri proceni vrednosti sredstava obezbeđenja. Ukoliko je ovaj pristup neprimenljiv ili neadekvatan, koristiće se prihodovni pristup, dok će se troškovni pristup koristiti samo u slučaju da su prethodna dva pristupa neprimenljiva.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

U cilju adekvatnog utvrđivanja obezvređenja prilikom naplate potraživanja iz kolaterala, Banka primenjuje očekivano vreme naplate iz kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala. Za specifične vrste kolaterala ili u slučaju postojanja informacija ili procene o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vremenskim periodima od definisanih minimalnih, utvrđivanje perioda realizacije kolaterala se vrši na osnovu procene.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje odgovarajuće faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize.

Pod nadoknadivim (naplativim) iznosom potraživanja podrazumeva se sadašnja vrednost procenjenih očekivanih budućih priliva po datom plasmanu, a pod nominalnom knjigovodstvenom vrednošću plasmana (vrednosti izložene kreditnom riziku) podrazumeva se stanje potraživanja po osnovu glavnice, dospele kamate, naknade i drugih potraživanja.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti odnosno rezervisanja, ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekuju prilivi u dugom roku, obavezno se vrši diskontovanje očekivanih novčanih tokova u budućnosti. Diskontovanje se vrši diskontnom kamatnom stopom koja predstavlja najmanje efektivnu kamatnu stopu za očekivane ročnosti novčanih tokova svake kreditne izloženosti.

Ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekivani novčani tokovi nalaze u okviru kratkog roka, svođenje očekivanih budućih novčanih tokova na sadašnju vrednost putem diskontovanja nije obavezno (ukoliko je efekat diskontovanja nematerijalan), već se obračun može vršiti na osnovu nominalne knjigovodstvene vrednosti.

Nemogućnost potpune naplate se meri gubitkom koji čini razliku između aktuelne knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjene nadoknadiive vrednosti potraživanja koja predstavlja sadašnju vrednost očekivanih budućih novčanih tokova od datog potraživanja, i evidentira se kao ispravka vrednosti potraživanja.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja

Ukoliko se oceni da je postupak koji Banka vodi neefikasan, odnosno da se na osnovu raspoloživih sredstava obezbeđenja ne može očekivati naplata potraživanja vrši se direktni otpis potraživanja.

Uslov za direktni otpis potraživanja, odnosno isknjižavanje iz poslovnih knjiga, je izvršena ispravka vrednosti datog potraživanja u celokupnom iznosu, kao i da je od dana dospeća potraživanja proteklo najmanje dve godine.

U slučaju da se postupak naplate dospelih nenaplaćenih potraživanja i dalje vodi, a procenjuje se da je rezultat, kao i vreme naplate potraživanja neizvestan, može se, u skladu sa procenom nadležnih organizacionih delova, uputiti nadležnim odborima predlog za otpis potraživanja, a naročito u sledećim slučajevima:

- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u docnji preko tri godine;
- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u stečaju više od godinu dana;
- potraživanje koje je obezbeđeno hipotekom na nepokretnosti po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, ukoliko Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstva obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca;
- ostala potraživanja kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. potraživanja od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, potraživanja od preminulog fizičkog lica).

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje

Banka prihode od kamata, od momenta obezvređenja finansijskog sredstva, priznaje u skladu sa zahtevima MRS/MSFI.

Prihodi od kamata po osnovu kolektivno obezvređenih finansijskih sredstava priznaju se u umanjenom obimu, odnosno primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost istog. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti ili nenaplativosti.

Po osnovu individualno obezvređenih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti utvrđuje se efekat umanjenja iznosa obezvređenja istog koji se pripisuju isključivo protoku vremena od jednog do drugog izveštajnog perioda. Efekat umanjenja iznosa obezvređenja priznaje se kao prihod od kamata, a iskazuje se kao posebna pozicija u okviru istih, kao prihod po osnovu odmotavanja (unwinding). Promena iznosa obezvređenja je rezultat promena u očekivanim budućim novčanim tokovima gotovine od finansijskog sredstva bilo usled promene očekivanja u pogledu njihovog iznosa ili očekivanog trenutka naplate evidentiraće se kao prihod ili rashod od promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje (Nastavak)

Obračunata kamata na obezvređena finansijska sredstva:

- koja su utužena,
- za koja je kroz procenu obezvređenja utvrđeno potpuno obezvređenje,
- od dužnika koji se nalaze u procesu stečaja ili likvidacije,
- za koja procenjeni očekivani prilivi po uspostavljenim sredstvima obezbeđenja ne pokrivaju potraživanja po osnovu kamate (u iznosu dela kamate koji nije pokriven),
- za koja je ugovorima o restrukturiranju predviđen otpis potraživanja po osnovu kamate (u iznosu koji je predviđen za otpis),

predstavlja evidencionu kamatu i prenosi se u vanbilansnu evidenciju gde se nastavlja obračun i evidentiranje iste za interne potrebe Banke.

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja

U zavisnosti od konkretnih okolnosti organizaciona jedinica nadležna za restrukturirana potraživanja može predložiti nadležnim organima neki od mogućih oblika korektivnih mera kao vid restrukturiranja loših plasmana:

- bilateralni sporazum o restrukturiranju,
- multilateralni sporazum o restrukturiranju,
- sporazumno finansijsko restrukturiranje,
- unapred pripremljen plan reorganizacije,
- obična reorganizacija u stečaju,
- pripremanje i zaključivanje svih vrsta sporazuma i protokola u cilju zaštite ili unapređenja pozicija Banke,
- traženje potencijalnih kupaca za predmete obezbeđenja i drugu imovinu u vlasništvu dužnika i jemaca podobne za namirenje potraživanja Banke.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se detaljna analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, plana konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je i plana konsolidacije vlasničke strukture, projekcije novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, efekata i prednosti restrukturiranja i sačinjava novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

Kada su u pitanju izloženosti prema fizičkim licima, ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga, ispitivanje da li je restrukturiranje

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja (Nastavak)

ekonomski opravdano, analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, efekata i prednosti izabrane mere restrukturiranja i izrađuje novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja. Tokom izveštajnog perioda Banka je restrukturirala potraživanje od 6 fizičkih lica i jednog pravnog lica.

Procedurom za Praćenje naplate potraživanja, identifikacija i upravljanje problematičnim izloženostima definisano je da Odeljenje upravljanja lošim plasmanima prati plan restrukturiranja, o čemu izveštava Izvršni odbor u okviru kvartalnih izveštaja.

U odnosu na prethodni period dopunjena su interna akta Banke u skladu sa izmenama regulative Narodne banke Srbije vezano za upravljanje problematičnim izloženostima.

Ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja restrukturirana potraživanja će se procenjivati na individualnom nivou.

Da bi potraživanje izašlo iz kategorije restrukturiranog potreban je period od najmanje dve godine od dana restrukturiranja, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Kvantitativni pokazatelji kvaliteta aktive prikazani su u napomeni broj 35. Dodatne informacije koje se odnose na kvalitet aktive objavljuju se u Godišnjem izveštaju o Objavljivanje podataka i informacija banke, u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016), koji je dostupan na zvaničnoj internet prezentaciji Banke.

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 34.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti banke (Službeni glasnik 103/2016) počev od 30.06.2017. godine, banke su dužne da na mesečnom nivou izračunavaju pokazatelj pokrića likvidnom aktivom.

Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva njenih likvidnih sredstava u toku narednih trideset dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa.

Zaštitni sloj likvidnosti predstavlja iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

Banka u likvidnu aktivu može uključiti pozicije aktive uz ispunjavanje uslova propisanih napred navedenom Odlukom, i sastoji se od likvidne aktive prvog reda, likvidne aktive prvog A reda i likvidne aktive prvog B reda. Najznačajnije pozicije koje Banka uključuje u likvidnu aktivu su: novac u blagajni, viškovi likvidnih sredstava, potraživanja po osnovu REPO operacija sa NBS, iznos izdvojene dinarske i devizne obavezne rezerve iznad obračunatog iznosa dinarske i devizne obavezne rezerve, ulaganja u dužničke hartije od vrednosti čiji je izdavalac Republika Srbija. Napred navedene pozicije ispunjavaju uslove da budu uključene u likvidnu aktivu prvog reda.

Banka je dužna da pokazatelj pokrića likvidnom aktivom, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Banka je dužna da pokazatelj pokrića likvidnom aktivom računa zbirno u svim valutama koje glase bilansne pozicije i vanbilansne stavke koje ulaze u obračun pokazatelja, kao i pojedinačno u svakoj značajnoj valuti, pri čemu banka iznose svih ostalih i značajnih valuta u dinare preračunava po zvaničnom srednjem kursu NBS na dan obračuna.

Valuta se smatra značajnom ako ukupan iznos obaveza iz bilansa stanja banke i vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja banke, a koje su izražene i izmiruju se u toj valuti čini 5% ili više od 5% ukupnog iznosa obaveza banke.

Za potrebe obračuna pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, pozicije u dinarima indeksirane deviznom klauzulom tretiraju se kao pozicije u dinarima bez devizne klauzule.

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kursa stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kursa i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kursa na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 36.

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanj.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odonosno rokova promene kamatnih stopa sredstva i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 38a su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2018. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	1.25%-1.75%	-
Kreditni domaćim banaka do 7 dana	2.00%-2.60%	-
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)	-	0.03%-0.12%
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	1.40%-1.75%
Deponovani višak likvidnih sredstava	1.75%-2%	-
Kreditni plasirani komitentima do jedne godine	5.5%-9.45%	-
Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine	5%-12.48%	7.00%
Factoring	6.16%-11.35%	-
Eskont menica	7%-10.03%	-
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	0%-1.0% pa	0.1%-0.3% pa
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.5%-0.6% pa	-
Oročeni depoziti banaka i dr. fin. org. do jedne godine	2.30%-4%	-
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	2%-3.75%	0.01%-1.30%
Oročeni depoziti stanovništva preko jedne godine	-	1.4%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	0.10%-4.10%	0.10%-2.00%

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2018. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 37.

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspešnih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik (Nastavak)

U toku prvog polugodišta 2018. godine u Bazi operativnih gubitaka nisu evidentirani stvarni kvantifikovani operativni gubici (isključujući potencijalne nekvantifikovane gubitke čiju vrednost nije moguće adekvatno utvrditi).

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenljivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja, i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke.

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:

- 4,5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala banke;
- 6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke; i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki. Osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Osnovni akcijski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. Odluke;
- pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala, tj. iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti tih instrumenata;
- dobiti banke;
- revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike;
- rezervi za opšte bankarske rizike.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill, umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu sa propisima;
- Negativan iznos dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. Odluke za banke koje su dobile saglasnost za primenu IRB pristupa;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. i 20. Odluke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. Odluke;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;

Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke.

Kapital Banke u celosti se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala banke i odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odlukom o adekvatnosti kapitala utvrđeni su zaštitni slojevi kapitala i to:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala;
- kontraciklični zaštitni sloj kapitala;
- zaštitni sloj kapitala za globalno sistemski značajnu banku;
- zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je na dan 30.06.2017. godine utvrdila zaštitne slojeve za očuvanje kapitala i za strukturni sistemski rizik. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala utvrđen je u visini od 2.5% rizične aktive Banke, dok je zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik utvrđen u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 38.

5.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja.

Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	1,283	932
Domaće banke i druge finansijske organizacije	1,659	5,808
Strane banke	940	509
Preduzeća	141,195	109,435
Stanovništvo	17,922	16,058
Ostalo	449	2,891
<i>Hartije od vrednosti i ostali plasmani</i>		
Repo poslovi sa NBS	1,301	7,362
Obavezna rezerva kod NBS	4,402	3,494
Eskont menica	60,593	57,260
Državne obveznice i zapisi	6,844	
Obveznice Iraka	4,449	9,465
Factoring	51,291	10,051
Ostalo	7	3
Ukupno	292,337	223,267
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	2,207	440
Preduzeća	11,724	37,128
Javna preduzeća	1,712	463
Stanovništvo	17,108	9,498
Javni sektor	21,014	30
Strana lica	92	57
Drugi komitenti	1,502	86
Ukupno	55,358	47,701
Dobitak po osnovu kamata	236,979	175,566

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	20,130	18,771
- naknade po osnovu faktoringa	6,193	1,579
- naknade za eskont menica	7,841	1,498
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	20,085	15,142
- naknade po poslovima sa stanovništvom	8,350	7,931
- ostale naknade za bankarske usluge	1,834	6,377
Ukupno	64,433	51,298

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	1,561	1,557
- u inostranstvu	3,831	3,335
Ostale naknade i provizije	3,730	3,694
Ukupno	9,122	8,586
Dobitak po osnovu naknada i provizija	55,311	42,712

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Dobici po osnovu zaštite od rizika	-	2,937
Gubici po osnovu zaštite od rizika	-	-
Ukupno	-	2,937

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Pozitivne kursne razlike	147,815	187,695
Negativne kursne razlike	(134,634)	(195,236)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	13,181	(7,540)

10. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD PRESTANKA PRIZNAVANJA INVESTICIJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Dobitak po os. investicija u pridružena društva	9,944	-
Gubitak po os. investicija u pridružena društva	-	-
Neto (rashodi) / prihodi od investicija u pridružena društva	9,944	-

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Prihodi od zakupnina	9,507	9,483
Prihodi od dividendi	36	3,504
Ostali prihodi	<u>3,511</u>	<u>2,273</u>
Ukupno	<u>13,054</u>	<u>15,260</u>

12. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

a) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	gotovina i gotovinski ekvivalenti	hartije od vrednosti (Napomena)	Finansijska sredstva raspoloziva za prodaju (Napomena)	Kredit i potraživanja od banaka i drugih. fin. Organizacija (Napomena)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena)	Ostala sredstva (Napomena)	Vanbilansna aktiva (Napomena __)	Ukupno
Stanje na dan								
1. januar 2017. godine	-	-	5,493	8,240	1,005,305	1,546	29,317	1,049,901
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	-		222	22,805	385,321	239	21,915	430,502
Kursne razlike	-		(400)	(977)	(5,871)	(265)	(34)	(7,547)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	-		(1,259)	(21,073)	(472,258)	(364)	(38,413)	(533,368)
Ostalo	-		-	(125)	(651,178)	-	-	(651,303)
Stanje na dan								
31. decembra 2017. godine.	-	-	4,056	8,869	261,319	1,156	12,785	288,185
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 13(a))	15	7,512	-	5,276	195,537	338	11,646	220,325
Kursne razlike	(2)	406	-	(13)	93	(5)	-	479
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 13(a))	(13)	(2,481)	-	(8,099)	(196,856)	(272)	(7,163)	(241,813)
Prenošenje u vanbilansnu evidenciju i ostala preknjižavanja	20	493	(4,056)	(1,098)	45,641	28,205	-	69,205
Stanje na dan								
30. juna 2018. godine	20	5,931	-	4,935	305,734	2,492	17,268	336,380

**12. NETO RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA
(Nastavak)**

b) Rezerva za procenjene gubitke

Na osnovu kategorizacije plasmana utvrđene saglasno propisima Narodne banke Srbije na dan 30. juna 2018. godine utvrđena je rezerva za procenjene gubitke po osnovu ukupne izloženosti Banke kreditnom riziku.

U skladu sa Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017 и 114/2017), suma pozitivnih razlika iznosa rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa navedenom odlukom, i iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, koja su obračunata u skladu sa interno usvojenom metodologijom, na nivou dužnika predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016).

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Obračunata rezerva za procenjene gubitke u skladu sa Odlukom NBS po osnovu:		
- bilansnih plasmana	1,136,309	907,872
- vanbilansnih stavki	<u>107,111</u>	<u>104,049</u>
	<u>1,243,420</u>	<u>1,011,921</u>
Ispravke vrednosti i rezervisanja obračunata u skladu sa internom metodologijom (MRS 39):		
- ispravka vrednosti bilansne aktive	318,296	275,396
- rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	<u>17,268</u>	<u>12,785</u>
	<u>335,564</u>	<u>288,181</u>
Potrebna rezerva za procenjene gubitke	<u>976,620</u>	<u>769,023</u>

Na dan 30. juna 2018. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki, nakon umanjenja za ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, obračunata u skladu sa navedenom Odlukom NBS, iznosi 976,620 hiljadu dinara (31. decembar 2017. godine: 769,023 hiljade dinara). Nakon primene faktora umanjenja, u skladu sa Odlukom, Banka nema obavezu da formira potrebnu rezervu kao odbitnu stavku od kapitala.

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Troškovi neto zarada i naknada	86,836	86,255
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	34,473	34,751
Ostali lični troškovi	6,614	5,953
Ukupno	127,923	126,959

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 25)	14,679	18,911
- nematerijalnih ulaganja (Napomena 25)	1,301	2,079
Ukupno	15,979	20,990

15. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Prihod od smanjenja obaveza	121,663	-
Prihod od sticanja imovine	155,213	-
Prihod od ukidanja rezervisanja	-	5,987
Ostali prihodi	1,149	823
Ukupno	278,025	6,810

Ostali prihodi se u najvećoj meri odnose na prihod po osnovu ukidanja obaveza Banke za isplatu primljenih a neraspoređenih uplata po osnovu kupona po obveznicama Republike Irak (1,168,303.13 USD) i priznavanja u bilansu stanja datih obveznica koje su se do ovog trenutka vodile u vanbilnsnoj evidenciji Banke 1,691,500.80 USD). Naime, Banka je kao administrator komercijalnih poverilaca sa područja nekadašnje SFRJ, a prema Republici Irak usaglasila sva potraživanja i 2006. godine na računu kod kastodi banke i primila obveznice Republike Irak u nominalnom iznosu od cca. 153.5 miliona USD. Od ukupnog iznosa Banka je razrešila pitanje vlasništva nad obveznicama u nominalnoj vrednosti od 151.8 miliona USD. Iznos obveznica koji je priznat u bilansu stanja odnosi se na veći broj originalnih poverilaca prema Republici Irak, a koji i pored više pokušaja Banke iz različitih razloga se nisu identifikovali i dokazali pravo na pripadajući iznos obveznica Republike Irak.

Imajući u vidu da je nastupila zastara po protoku zakonskog perioda od momenta kada je Banka primila obveznice u državinu, da sva plaćanja po osnovu obveznica o dospeću pripadaju Banci, odnosno ulaze u prihod Banke, da kamata po osnovu obveznica u svojini održajem takođe pripada Banci kao „ plod“ obveznica, kao i malu verovatnoću da će se iko od iračkih poverilaca javiti u narednom periodu, Banka je izvršila napred navedena knjigovodstvena evidentiranja.

16. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	2017.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	28,218	29,330
Usluge	27,450	24,794
Ostali nematerijalni troškovi	26,077	22,915
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	2,834	380
Materijal i energija	11,224	11,614
Troškovi reprezentacije	2,377	1,376
Premije osiguranja	14,127	10,602
Ostali rashodi	9,647	8,473
Ukupno	121,954	109,484

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	30.06.2018	U hiljadama dinara 31.12.2017.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	191,664	187,597
Blagajna:		
- u dinarima	26,375	34,255
- u stranoj valuti	110,107	129,572
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	1,250,000	450,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	664,207	550,478
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	347	-
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,242,700	1,351,902
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12a)</i>	<i>(20)</i>	<i>-</i>
Stanje na dan	2,242,680	1,351,902

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj žiro račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze za koje je Narodna banka Srbije utvrdila da su ispunjeni uslovi za njihovo uključivanje u dopunski kapital Banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koja banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži; obaveze u dinarima i devizama po osnovu depozita, kredita i drugih sredstava primljenih iz inostranstva u periodu od 1. oktobra 2008. do 31. marta 2010. godine - i to do prvobitno utvrđenog roka dospeća tih obaveza, a najkasnije do 31. decembra 2014. godine; deo dinarskih depozita primljenih po poslovima u ime i za račun trećih lica, koji ne prelaze iznose plasmana odobrenih iz tih depozita; sredstva oročene dinarske štednje prikupljena u periodu od 31. oktobra do 8. novembra 2010. godine - i to do isteka perioda na koji je oročena ta štednja, pod uslovom da nije indeksirana deviznom klauzulom, kao i obaveze u dinarima i devizama po osnovu sredstava finansijske podrške koje je obezbedila Agencija za osiguranje depozita u skladu sa zakonom.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2017. godina: 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2017. godina: 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2017. godina: 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2017. godina: 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 30. juna 2018. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 591,151 hiljada dinara (31. decembar 2017. i 2016. godine: 458,045 hiljada dinara i 389,849 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog presečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u prvoj polovini 2018. godine kretala se u visini od 1.25%-1.75% na godišnjem nivou (2017. godine je 1.75% godišnje).

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2017. godina: 20%); i

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2017. godina: 13%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2017. godina: 62%); i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2017. godina: 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 30. juna 2018. godine iznosila 5,567 hiljada evra (31. decembar 2017. godine: 4,651 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 30. juna 2018. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije je tokom prvih šest meseci 2018. godine iznosila od 1.75% do 2.00% na godišnjem nivou. Prosečna kamatna stopa na repo transakcije sa blagajničkim zapisima Narodne banke Srbije se u toku 2018. kretala u rasponu od 2,36% do 2,56% na godišnjem nivou.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	191,664	187,597
Gotovina u blagajni	26,375	34,255
	<u>218,039</u>	<u>221,851</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	495,991	890,429
Gotovina u blagajni	110,106	129,572
	<u>606,097</u>	<u>1,020,001</u>
Ukupna gotovina	<u>824,136</u>	<u>1,241,852</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	<u>(1,243)</u>	<u>(5,126)</u>
Stanje na dan 30. jun	<u><u>822,893</u></u>	<u><u>1,236,726</u></u>

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
U dinarima:		
Hov po fer vrednosti kroz BU	278	36
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija privrednih društava	(242)	
Hov po fer vrednosti kroz ostali rezultat	39,035	7,630
Odstupanje od nominalne vrednosti akcija banaka u stečaju	(31,919)	-
	<u>7,152</u>	<u>7,666</u>
U stranoj valuti:		
Obveznice Republike Irak	171,507	93
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(7,718)	(3)
Državni zapisi RS	320,741	316,704
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Iraka	(3,408)	(3,480)
	<u>481,123</u>	<u>313,314</u>
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, bruto	<u>488,275</u>	<u>320,980</u>
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti (Napomena 12a)	<u>(5,931)</u>	<u>(4,056)</u>
Stanje na dan	<u><u>482,344</u></u>	<u><u>316,924</u></u>

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	<u>30.06.2018.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2017.</u>
U dinarima:		
Domaće banke	3,830	5,830
Druge finansijske organizacije	12,500	56,000
NBS	-	-
	<u>16,330</u>	<u>61,830</u>
U stranoj valuti:		
Strane banke	533,197	1,014,817
Druge finansijske organizacije	4,723	4,739
Domaće banke	1,065,937	384,847
	<u>1,603,857</u>	<u>1,404,403</u>
Obračunata kamata i naknada u dinarima	85	114
Obračunata kamata u stranoj valuti	-	-
Razgraničena potraživanja od naknada u dinarima	(101)	(56)
Kredit i potraživanja od banaka i dr. finansijskih organizacija, bruto	<u>1,620,171</u>	<u>1,466,291</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12a)</i>	<u>(4,935)</u>	<u>(8,869)</u>
Stanje na dan	<u><u>1,615,236</u></u>	<u><u>1,457,422</u></u>

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	<u>30.06.2018.</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>31.12.2017.</u>
U dinarima:		
Javna preduzeca	1,602,409	907,162
Preduzeća	5,611,100	4,858,106
Stanovništvo	536,517	465,885
Javni sektor	198,324	215,412
Ostalo	19,030	13,352
	<u>7,967,380</u>	<u>6,459,917</u>
U stranoj valuti:		
Preduzeća	442,907	554,286
Stanovništvo	3,522	3,318
Strana lica	25,435	26,081
	<u>471,864</u>	<u>583,685</u>
Obračunata kamata u dinarima	17,809	16,205
Obračunata naknada u dinarima	3,289	3,094
Obračunata kamata u stranoj valuti	4,258	532
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	17,728	5,129
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	8,408	6,698
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(33,481)	(25,361)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	<u>8,457,255</u>	<u>7,049,898</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12a)</i>	<u>(305,734)</u>	<u>(261,319)</u>
Stanje na dan	<u>8,151,521</u>	<u>6,788,579</u>

21. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017</u>
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12a)	-	-
Stanje na dan	<u>114</u>	<u>114</u>

22. INVESTICIONE NEKRETNINE

Na poziciji investicionih nekretnina Banka je proknjižila deo poslovne zgrade i stanove stečene naplatom potraživanja, a koje izdaje u zakup i čija vrednosti iznosi od 253,176 hiljada dinara.

23. OSNOVNA SREDSTVA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Građevinski objekti	Oprema i ostala os	Zemljište	Ukupno	Nemate- rijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1. januara 2017. godine	882,753	290,218	504,017	1,676,989	46,067
Povećanja	-	10,111	-	10,111	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	(9,055)	-	(9,055)	-
Stanje 31. decembra 2017. godine	882,753	291,274	504,017	1,678,045	46,067
Povećanja	-	2,073	-	2,073	2,843
Amortizacija	(6,552)	(8,127)	-	(14,679)	(1,301)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,146)	-	(3,146)	-
Stanje 30. jun 2018. godine	876,202	282,074	504,017	1,662,292	47,610
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje 1. januara 2017. godine	79,554	224,519	-	304,072	35,644
Povećanja	-	24,098	-	24,098	3,379
Otuđivanje i rashodovanje	13,103	(8,835)	-	4,269	-
Stanje 31. decembra 2017. godine	92,657	239,782	-	332,439	39,023
Otuđivanje i rashodovanje	-	(3,146)	-	(3,146)	-
Stanje 30. Jun 2018. godine	92,657	236,635	-	329,292	39,023
Neotpisana vrednost na dan:					
- 30. jun 2018. godine	783,545	45,439	504,017	1,333,000	8,587
-31. decembra 2017. godine	790,096	51,493	504,017	1,345,606	7,044

Na dan 30. juna 2018. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 30. juna 2018. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

24. OSTALA SREDSTVA

	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
U dinarima:		
Potraživanja po osnovu naknada za bolovanje	1,459	1,383
Dati avansi u dinarima	1,455	1,342
Potraživanja po osnovu zakupa	1,208	711
Zalihe i sitan inventar u upotrebi	4,881	5,009
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	24,397
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	12,940	20,186
Potrazovanja po osnovu prodaje sredstava obezbedjenja	28,631	28,730
Ostale investicije	-	49,501
Ostala potraživanja u dinarima	31,452	23,007
	<u>106,423</u>	<u>154,265</u>
U stranoj valuti:		
Preduzeća	70,841	45
Stanovništvo	349	333
Ostalo	1,188	286
	<u>72,378</u>	<u>665</u>
Ostala sredstva, bruto	<u>178,804</u>	<u>154,930</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(4,309)	(4,474)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 12a)</i>	(2,492)	(1,151)
Ukupno	<u>(6,802)</u>	<u>(5,625)</u>
Stanje na dan	<u>172,002</u>	<u>149,305</u>

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI

	30.06.2018			31.12.2017.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Osiguravajuća društva	105,316	-	105,316	134,451	-	134,451
Domaće banke	808	-	808	779	-	779
Ostale finansijske organizacije	18,797	14,896	33,693	25,416	-	25,416
Ukupno	124,921	14,896	139,817	160,646		160,646
U stranoj valuti						
Strane banke	8,685	-	8,685	18,724	-	18,724
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	2,696	-	2,696	301	-	301
Ukupno	11,381	-	11,381	19,025		19,025
Stanje na dan	136,302	14,896	151,198	179,671		179,671

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	30.06.2018.			31.12.2017.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Javna preduzeća	501,350	-	501,350	-	-	147,121
Preduzeća	1,034,241	28,069	1,062,310	6,154	1,673,099	1,679,253
Stanovništvo	215,943	7,642	223,585	7,341	-	149,685
Javni sektor	1,673,904	12,458	1,686,362	-	59,938	59,938
Drugi komitenti	1,324,574	363	1,324,937	61	898,476	898,537
Ukupno	4,750,012	48,532	4,798,544	13,556	2,920,978	2,934,534
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	41,418	-	41,418	-	240,365	240,365
Preduzeća	2,050,167	97,714	2,147,881	17	1,590,791	1,590,808
Stanovništvo	1,724,208	1,125,407	2,849,615	1,017,698	1,636,456	2,654,154
Drugi komitenti	109,819	10,975	120,794	59	139,010	139,069
Ukupno	3,925,612	1,234,096	5,159,708	1,017,774	3,606,622	4,624,396
Stanje na dan	8,675,624	1,282,628	9,958,252	1,031,330	6,527,600	7,558,930

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu od 0.10% do 4.10% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na depozite oročene u stranoj valuti Banka plaća kamatu od 0.10% do 2.00%.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 2.00% do 3.75% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.30% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute, a na depozite u stranoj valuti preko jedne godine od 1.40% godišnje.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Transakcioni depoziti	2,736,373	2,133,585
Štedni depoziti		
Depoziti po osnovu datih kredita	2,523,317	2,365,194
Namenski depoziti	27,559	28,779
Overnight depoziti	1,937	47,457
Ostali depoziti	350,000	-
Ostale obaveze	4,283,018	2,958,253
Stanje na dan	9,958,252	7,558,930

27. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	17,268	12,785
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)	<u>23,290</u>	<u>23,290</u>
Stanje na dan	<u>40,558</u>	<u>36,075</u>

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivnu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivnu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmomore za 2017. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 5%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 3% godišnje a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

28. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Obaveze za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	-	152,698
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	13,707	3,366
Ostale obaveze prema zaposlenima	9,130	9,201
Obaveze prema dobavljačima	6,445	7,730
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	-	2,154
Obaveze iz dobitka	11,288	18,550
Ostale obaveze u dinarima	112,956	51,661
Ostale obaveze u stranoj valuti	5,807	3,395
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	9,329	54,739
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	<u>50,891</u>	<u>10,756</u>
Stanje na dan	<u>219,553</u>	<u>314,250</u>

29. KAPITAL BANKE

a) Struktura kapitala Banke	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Ostali kapital	-	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,080,297	3,100,833
Ostale rezerve iz dobiti	-	-
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	742,433	742,492
Nerealizovani gubici	(17,695)	(21,119)
Rezerve	724,738	721,373
Dobitak	390,767	62,546
Gubitak	(396,284)	(395,253)
Stanje na dan	3,799,518	3,489,499

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 30. juna 2018. godine iznosi 2,912,133 hiljada dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2017. godine iznosio je 2,912,133 hiljadu dinara i bio je podeljen na 288,330 akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Osnivači Banke su Država i domaća i strana pravna lica. Učešće Države, domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 30. juna 2018. godine 84.43%, a stranih lica 15.57% (na dan 31. decembra 2017. godine taj odnos je bio 84.31%, odnosno 15.69%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 30. juna 2018 godine.

29. KAPITAL BANKE (Nastavak)

a) Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Struktura akcionara Banke na dan 30. juna 2018. godine je sledeća:

	30.06.2018.		U hiljadama dinara 2017.	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Republika Srbija	588,699	20.22%	585,386	20.10%
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	192,829	6.62%	192,829	6.62%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Alfa - plam a.d. Vranje	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Telegroup	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Tinolex llc	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Đokić Pavlica Danijela	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
Convst ad Novi Sad - zbirni račun	112,898	3.88%	112,898	3.88%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Caluks doo	97,364	3.34%	97,364	3.34%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Makedonije	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Energoprojekt holding ad	40,966	1.41%	40,966	1.41%
Ostali (zbirno):	708,717	24.34%	712,030	24.45%
Stanje na dan	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

Ostali kapital na dan 30. juna 2018. godine iznosi 0 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2017. godine 20,536 hiljada dinara).

Emisiona premija na dan 30. juna 2018. godine iznosi 168,164 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2017. godine 168,164 hiljada dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 30. juna 2018. godine iznose 724,738 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2017. godine 721,373 hiljada dinara) i čine ih revalorizacine rezerve Banke u iznosu od 742,433 hiljade (na dan 31. decembra 2017. godine 742,492 hiljada dinara), i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 17,695 hiljade (na dan 31. decembra 2017. godine 21,115 hiljada dinara).

Revalorizacione rezerve, koje na dan 30. juna 2018. godine iznose 742,433 hiljade dinara (31. decembar 2017. godine: 742,492 hiljada dinara), formirane su kao rezultat evidentiranja pozitivnih efekata procene osnovnih sredstava i svodenja vrednosti ulaganja u hartije od vrednosti raspoloživih za prodaju na tržišnu vrednost.

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	167,770	164,281
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	3,352,415	2,764,110
Derivati	0	477,210
Primljena jemstva za obaveze	39,017,518	37,269,951
Druge vanbilansne pozicije	6,523,307	6,241,535
Stanje na dan	49,061,010	46,917,087

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	163,687	160,099
Ostali komisioni poslovi u dinarima	4,083	4,182
Stanje na dan	167,770	164,281

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	709,471	543,465
-u stranoj valuti	32,468	8,885
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	1,879,512	1,439,199
-u stranoj valuti	560,229	590,282
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučenih kredita i garancija	170,735	182,280
Stanje na dan	3,352,415	2,764,111

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Obveznice Republike Irak	4,009	171,575
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti		
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,412,233	1,377,929
Izdate garancije bez pravnog dejstva	-	15,452
Rizične vanbilansne stavke	1,394,915	854,250
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	3,712,150	3,822,330
Stanje na dan	6,523,307	6,241,536

31. SUDSKI SPOROVI

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica, samo radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je u potpunosti izvršila ispravku vrednosti na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

Protiv Banke, kao drugotužene, se vodi sudski spor u vrednosti od 250,000 hiljada dinara, a pozvana je i kao umešač u drugoj parnici po istom pravnom osnovu, a u vezi sa potraživanjima od Republike Irak. Banka je vezano za naplatu potraživanja od Republike Irak bila angažovana isključivo kao administrator i da je kao takva u potpunosti usaglasila sva potraživanja koja su nosioci posla imali od Republike Irak, te da je isplata poverilaca izvršena kroz emisiju obveznica pod istim uslovima za sve poverioce.

Banka je tužena u sudskom sporu radi proglašenja izvršenja prodaje stana nedopuštenim; (vrednost spora 2,478. hiljada dinara), dva sudska spora radi utvrđivanja ništavnosti založne izjave; (vrednost 6,837 hiljada dinara), kao i zahtevom za dodatno plaćanje po osnovu protesta garancije u iznosu od 18,084 hiljade dinara. Protiv Banke se vodi i sedam radnih sporova.

Banka ne očekuje da će sudski sporovi rezultirati bilo kakvom obavezom za plaćanje, odnosno smatra da nema potrebe za formiranje rezervisanja.

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. juna 2018. godine i 31. decembra 2017. proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,197,308	1,198,576
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(27,829)	(22,803)
	<u>1,169,479</u>	<u>1,175,773</u>
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	9,091	10,962
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(248)	(49)
	<u>8,842</u>	<u>10,913</u>
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,000	5,149
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(115)	(26)
	<u>4,885</u>	<u>5,123</u>
Plasmani, neto	<u><u>1,183,207</u></u>	<u><u>1,191,809</u></u>
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	1,442,868	929,090
Depoziti rukovodstva Banke	70,326	69,998
Depoziti ostalih povezanih lica	19,456	18,903
	<u>1,532,650</u>	<u>1,017,991</u>
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,352,183	1,034,583
Rukovodstvo Banke	1,018	877
Ostala povezana lica	268	450
	<u>1,353,468</u>	<u>1,035,910</u>

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- b) Zarade i ostala primanja Upravnog, Izvršnog i drugih odbora Banke osnovanih u skladu sa Zakonom, kao i ključnih zaposlenih u prvom polugodištu 2018. i 2017. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	30.06.2018.	30.06.2017.
Bruto zarade i naknade zarada	14,200	15,149
Učešće u dobitku	-	-
Jubilarne nagrade	-	-
Ostala lična primanja	-	-
Bruto naknade članovima Upravnog odbora Odbora za reviziju i drugih odbora u skladu sa zakonom	7,014	8,202
	<u>21,214</u>	<u>23,351</u>

33. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na dan 30. jun 2018. godine 66% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (31. decembar 2017: 69%), a 16% se odnosi na činidbene garancije (31. decembar 2016: 16%).

	30.06.2018.		U hiljadama dinara 31.12.2017.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,607,687	1,603,667	1,410,233	1,401,644
Krediti i potraživanja od komitenata	8,461,327	8,154,609	7,100,184	6,838,374
Finansijska sredstva	175,500	170,222	7,666	3,610
Investicije u druga društva	481	479	49,680	49,406
Ostala bilansna aktiva	193,651	191,373	118,792	118,125
Ukupno bilansne pozicije	10,438,646	10,120,350	8,686,555	8,411,159
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	741,939	738,270	552,350	549,162
Činidbene garancije	2,439,741	2,428,673	2,029,480	2,020,675
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveza	1,565,256	1,562,725	1,036,036	1,035,244
Ukupno vanbilansne stavke	4,746,936	4,729,668	3,617,866	3,605,081
Ukupno	15,185,582	14,850,018	12,304,421	12,016,240

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 97.9% (31. decembar 2017: 97.3%) portfolija čine nedospela i pojedinačno neobezvređena potraživanja, a od čega 96.0% (31. decembar 2017: 95.4%) pripadaju visokom i standardnom stepenu kvaliteta prema internim klasifikacijama Banke;
- Od ukupne maksimalne izloženosti kreditnom riziku pojedinačno je obezvređeno 2.1% izloženosti (31. decembar 2017: 2.7%);
- Od ukupne maksimalne kreditne izloženosti 1.35% (31. decembar 2017: 0.72%) je dospelo, a nije pojedinačno obezvređeno od čega 88.0% (31. decembar 2017: 86.0%) je u docnji do 30 dana;

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

33. KREDITNI RIZIK

b) Krediti i plasmani

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine prema kvalitetu plasmana. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	U hiljadama dinara					
	Nedospeli i pojedinačno neobezvređeni	Dospeli ali pojedinačno neobezvređeni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,607,687	-	-	1,607,687	(4,019)	1,603,667
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	8,751	337	17	9,106	(1,074)	8,032
- kreditne kartice	24,056	1,214	107	25,376	(978)	24,398
- hipotekarni krediti	158,609	4	0	158,613	(3,763)	154,850
- ostali plasmani	341,531	1,150	4,012	346,693	(10,182)	336,510
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>						
- velika	3,457,799	117,531	-	3,575,330	(61,978)	3,513,352
- mikro, mala i srednja	3,977,904	83,268	285,037	4,346,209	(228,743)	4,117,466
<i>Ostalo:</i>	-	-	-	-	-	-
	7,968,649	203,505	289,172	8,461,327	(306,718)	8,154,609
Finansijska sredstva						
- <i>po fer vrednosti kroz bilans uspeha</i>	3,804	-	3,348	7,152	-	7,152
- <i>raspoloživa za prodaju</i>	-	-	-	-	-	-
- <i>do dospeća</i>	168,348	-	-	168,348	(5,279)	163,070
	172,152	-	3,348	175,500	(5,279)	170,222
Investicije u druga društva	481	-	-	481	(2)	479
Ostala bilansna aktiva	163,205	1,761	28,685	193,651	(2,278)	191,373
Vanbilansne stavke	4,746,423	0	513	4,746,936	(17,268)	4,729,668
Ukupno na 30.06.2018.	14,658,597	205,267	321,718	15,185,582	(335,564)	14,850,018
Ukupno na 31.12.2017.	11,882,672	88,720	333,029	12,304,421	(288,182)	12,016,240

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 30. junom 2018. godine iznose 335,157 hiljada dinara (31. decembar 2017: 288,182). Od tog iznosa 148,949 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane (31. decembar 2017: 158,476), a 186,208 hiljada dinara (31. decembar 2017: 129,705) na kolektivno obezvređene.

33. KREDITNI RIZIK

c) Kvalitet aktive koja se klasifikuje

Kvalitet portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 30. juna 2018. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	4,729	1,135,458	18,067	409	49,547	1,208,210
Sektor privrednih društava	1,152,376	1,907,536	2,334,306	393,885	313,697	6,101,800
Sektor stanovništva	298,948	180,959	40,266	4,877	15,267	540,317
Sektor stranih lica	387,870	135,950	9,380	193,784	2,046	729,030
Ostali sektori	551,599	636,832	80,800	589,627	431	1,859,289
Ukupno	2,395,522	3,996,734	2,482,818	1,182,582	380,989	10,438,646
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,446,932	736,481	456,826	517,068	304	3,157,611
Sektor stanovništva	27,962	14,685	1,289	2,364	1,751	48,051
Ostali sektori	1,417,616	16,023	75,859	31,771	4	1,541,273
Ukupno	2,892,510	767,189	533,975	551,203	2,059	4,746,936
Ukupno na 30.06.2018.	5,288,032	4,763,923	3,016,793	1,733,786	383,049	15,185,582

Kvalitet portfolia Banke na dan 31. decembra 2017. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	A	B	V	G	D	
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	53,938	390,678	56,605	358	51,533	553,112
Sektor privrednih društava	1,048,437	1,853,219	1,950,838	270,921	330,818	5,454,233
Sektor stanovništva	259,512	145,433	31,144	18,409	16,364	470,862
Sektor stranih lica	702,498	293,541	10,964	33,835	1,408	1,042,247
Ostali sektori	538,823	302,044	73,492	250,096	1,646	1,166,101
Ukupno	2,603,208	2,984,915	2,123,043	573,619	401,769	8,686,555
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	605,197	750,934	345,465	700,094	297	2,401,987
Sektor stanovništva	30,293	14,512	2,281	633	2,908	50,626
Ostali sektori	1,047,178	54,501	32,293	31,268	13	1,165,253
Ukupno	1,682,668	819,947	380,038	731,995	3,218	3,617,866
Ukupno na 31.12.2017.	4,285,876	3,804,863	2,503,082	1,305,614	404,987	12,304,421

33. KREDITNI RIZIK

c) Kvalitet aktive koja se klasifikuje (Nastavak)

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

d) Raspored kolaterala po aktivi koja se klasifikuje

Kategorija	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja-vanbilansna aktiva
A	2,395,522	(32,627)	1,069,426	2,892,510	(3,935)	1,596,468
B	3,996,734	(43,705)	673,151	767,189	(2,391)	104,585
V	2,482,818	(62,682)	102,425	533,975	(3,411)	-
G	1,182,582	(30,589)	-	551,203	(7,162)	-
D	380,989	(148,693)	-	2,059	(369)	-
Ukupno na 30.06.2018.	10,438,646	(318,296)	1,845,002	4,746,936	(17,268)	1,701,052
Ukupno na 31.12.2017.	8,686,555	(275,396)	1,940,825	3,617,866	(12,785)	1,528,891

e) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 320,099 hiljada dinara na dan 30. juna 2018. godine (31. decembra 2017: 333,320), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 148,293 hiljade dinara (31. decembra 2017: 158,479).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 513 hiljada dinara (31. decembra 2017.: 297), dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 304 hiljade dinara (31. decembra 2017: 825).

34. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 30. juna 2018. godine prikazana je kako sledi:

U hiljadama dinara

	<u>Do 1 meseca</u>	<u>Od 1 do 3 meseca</u>	<u>Od 3 do 12 meseci</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Bez roka dospeća</u>	<u>Ukupno</u>
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,578,482	-	-	-	664,198	2,242,680
Hartije od vrednosti	-	-	-	475,192	7,152	482,344
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,603,667	-	11,569	-	-	1,615,236
Kredit i potraživanja od komitenata	797,785	2,350,930	3,187,317	1,815,490	-	8,151,521
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	8,587	8,587
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,333,000	1,333,000
Investicione nekretnine	-	-	-	-	253,176	253,176
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	25,051	25,051
Ostala sredstva	145,121	2,127	9,749	-	15,004	172,002
Ukupna aktiva	<u>4,125,055</u>	<u>2,353,057</u>	<u>3,208,635</u>	<u>2,290,682</u>	<u>2,316,725</u>	<u>14,294,154</u>

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

OBAVEZE						U hiljadama dinaru
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	55,094	76,000	20,000	-	103	151,198
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	964,498	1,658,793	4,430,330	2,862,689	41,942	9,958,252
Rezervisanja	-	-	-	40,558	-	40,558
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	125,075	125,075
Ostale obaveze	9,446	22,384	2,902	3,211	181,610	219,553
Ukupna pasiva	1,029,038	1,757,177	4,453,232	2,906,458	348,730	10,494,636
Ročna neusklađenost						
Na dan 30. juna 2018.	3,096,017	595,880	(1,244,597)	(615,776)	1,967,995	3,799,518
Na dan 31. decembra 2017.	2,374,610	647,013	(901,146)	(495,243)	1,864,265	3,489,499

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir bez roka dospeća.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilana kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Celokupan iznos ovih depozita sa 30. junom 2018. godine je ispod prosečnog nivoa depozita u analiziranom periodu, smatra se stabilnim nivoom depozita, i celokupan je raspoređen u ročni okvir preko jedne godine.

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 30. juna 2018. i 2017. godine i relevantne vrednosti u toku prve polovine 2018. i 2017. godine date su u sledećim tabelama:

	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Pokazatelj likvidnosti		
30. juna	2.58	3.30
Prosek 1/2 godine	2.46	2.62
Najniži iznos	1.53	1.31
Najviši iznos	3.58	5.49
	<u>2018.</u>	<u>2017.</u>
Uži pokazatelj likvidnosti		
30. juna	0.93	2.23
Prosek 1/2 godine	1.34	2.17
Najniži iznos	0.87	1.50
Najviši iznos	2.23	2.86
	<u>30.06.2018</u>	<u>30.06.2017</u>
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	143.35%	112.34%

d) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>30.06.2018.</u>	<u>31.12.2017.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	21.79%	17.32%
Pokazatelj likvidnih sredstava	21.84%	17.38%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	16.25%	16.25%

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 30. juna 2018. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	U hiljadama dinara	
					Aktiva koja nije izložene riziku kamatne stope	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod						
Centralne banke	1,249,991	-	-	-	992,689	2,242,680
Hartije od vrednosti	-	-	-	475,192	7,152	482,344
Kredit i potraživanja od						
banaka i drugih						
finansijskih organizacija	1,100,385	11,490	-	-	503,361	1,615,236
Kredit i potraživanja od						
komitenata	729,235	3,956,173	1,598,354	1,665,951	201,809	8,151,521
Investicije u zavisna						
društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	8,587	8,587
Nekretnine, postrojenja i						
oprema	-	-	-	-	1,333,000	1,333,000
Investicione nekretnine						
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	253,176	253,176
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalna sredstva						
namenjena prodaji i						
sredstva poslovanja koje						
se obustavlja	-	-	-	-	25,051	25,051
Ostala sredstva	-	-	-	-	172,002	172,002
Ukupna aktiva	3,079,611	3,967,663	1,598,354	2,141,143	3,507,384	14,294,154

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	Ukupno
OBAVEZE						
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	12,660	76,000	20,000	-	42,538	151,198
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	4,164,274	1,594,456	1,143,229	350,219	2,706,073	9,958,252
Rezervisanja	-	-	-	-	40,558	40,558
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	125,075	125,075
Ostale obaveze	-	-	-	-	219,553	219,553
Ukupno obaveze	<u>4,176,934</u>	<u>1,670,456</u>	<u>1,163,229</u>	<u>350,219</u>	<u>3,133,797</u>	<u>10,494,636</u>
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
- Na dan 30. jun 2018.	<u>(1,097,323)</u>	<u>2,297,207</u>	<u>435,125</u>	<u>1,790,923</u>	<u>373,587</u>	<u>3,799,518</u>
- Na dan 31. decembra 2017.	<u>(830,493)</u>	<u>1,370,976</u>	<u>881,099</u>	<u>1,207,168</u>	<u>860,750</u>	<u>3,489,499</u>

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	50bp				Promena u nivou kamatnih stopa -50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	2,646	942	27	3,615	(2,646)	(942)	(27)	(3,615)
Efekat na kamatno osetljivu obavezu	(1,552)	(1,251)	(72)	(2,875)	1,552	1,251	72	2,875
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
30.jun 2018. godine	1,094	(309)	(45)	740	(1,094)	309	45	(740)
31.decembar 2017. godine	4,985	(2,103)	(82)	2,800	(4,985)	2,102	82	(2,800)

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 30. juna 2018. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2018. godine nakon oporezivanja bio bi manji za 1,323 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 30. juna 2018. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2018. godine bio bi manji za 1,552 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 30. juna 2018. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2017. godine bio bi manji za 969 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 30. juna 2018. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, rezultat za prvu polovinu 2018. godine nakon oporezivanja bio bi manji za 2,646 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	U hiljadama dinara		
	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
30. jun 2018. godine	+/-0.5	-/+0.16	-/+740
31. decembar 2017. godine	+/-0.5	-/+0.55	-/+2,800

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijenta osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

Stanje na dan	U hiljadama dinara		Koeficijent osetljivosti	Relativni disperitet
	Kamatno osetljiva aktiva	Kamatno osetljiva pasiva		
30. jun 2018. godine	10,786,771	7,360,839	1.47	0.27
31. decembar 2017. godine	7,927,950	5,299,200	1.50	0.30

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 30. juna 2018. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

U hiljadama dinara

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	737,679	25,325	10,619	681	774,304	1,468,376	2,242,680
Hartije od vrednosti	112,006	363,186	-	-	475,192	7,152	482,344
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,525,726	70,888	3,233	-	1,599,847	15,389	1,615,236
Kredit i potraživanja od komitenata	2,681,514	32,741	-	-	2,714,255	5,437,266	8,151,521
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	8,587	8,587
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	-	1,333,000	1,333,000
Investicione nekretnine	-	-	-	-	-	253,176	253,176
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	25,051	25,051
Ostala sredstva	127,095	-	-	-	127,095	44,907	172,002
Ukupna aktiva	5,184,020	492,139	13,853	681	5,690,693	8,603,461	14,294,154

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

		U hiljadama dinara						
		EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
OBAVEZE								
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci		11,380	-	-	-	11,380	139,818	151,198
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima		4,889,996	253,586	16,114	11	5,159,707	4,798,545	9,958,252
Rezervisanja		3,245	3,727	-	2,029	9,001	31,557	40,558
Odložene poreske obaveze		-	-	-	-	-	125,075	125,075
Ostale obaveze		5,804	2	1	-	5,807	213,746	219,553
Ukupno obaveze		4,910,425	257,315	16,115	2,040	5,185,895	5,308,741	10,494,636
Neto devizna pozicija								
- Na dan 30. juna 2018.		273,595	234,824	(2,262)	(1,359)	504,798	3,294,720	3,799,518
- Na dan 31. decembra 2017.		14,524	76,736	(938)	4,379	94,701	3,629,761	3,726,445

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 30. juna 2018. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	5,184,020	2,296,107	492,139	-	14,534	5,690,693
	EUR	43,907	19,447	4,168	-	123	48,199
Obaveze	Dinari	4,910,425	589	257,315	449	18,155	5,185,895
	EUR	41,590	5	2,179	4	154	43,923

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	Ukupno	U hiljadama dinara Promena u kursu	
		10%	-10%
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	774,304	77,430	(77,430)
Hartije od vrednosti	475,192	47,519	(47,519)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,599,847	159,985	(159,985)
Kredit i potraživanja od komitenata	2,714,255	271,426	(271,426)
Ostala sredstva	127,095	12,710	(12,710)
Ukupna aktiva	5,690,693	569,069	(569,069)
OBAVEZE			
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	11,380	1,138	(1,138)
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,159,707	515,971	(515,971)
Rezervisanja	9,001	900	(900)
Ostale obaveze	5,807	581	(581)
Ukupne obaveze	5,185,895	518,590	(518,590)
Neto izloženost deviznom riziku:			
30. juna 2018. godine		50,480	(50,480)
31. decembar 2017. godine		9,470	(9,470)

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

a) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak):

U slučaju da je na dan 30. juna 2018. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, dobit za prvo polugodište 2018. godine nakon oporezivanja bila bi manja za RSD 50,480 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 30. juna 2018. godine domaća valuta (RSD) zabeležila rast za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobit za prvo polugodište 2018. godine nakon oporezivanja bila bi veća za RSD 50,480 hiljada dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U odnosu na 2017. godinu, dobit u prvom polugodištu 2018. godine je bila više pod uticajem promena kursa stranih valuta, prvenstveno usled većeg iznosa neto otvorene devizne pozicije Banke u odnosu na kraj 2017. godine.

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

d) Pokazatelj deviznog rizika

	<u>30.06.2018.</u>	<u>30.06.2017.</u>
Pokazatelj deviznog rizika		
30.jun	14.95%	14.19%
Prosek 1/2 godine	4.43%	5.16%
Najniži iznos	0.56%	1.53%
Najviši iznos	14.95%	14.19%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2018. godine kretao u rasponu od 0.56% do 14.95%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

37. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	<u>30.06.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Evropa-EU	1,334,832	1,600,685
Evropa-ostalo	135,950	294,743
Afrika	34,813	34,582
Azija	168,542	291
Australija	1,201	9,265
Ukupno	<u>1,675,338</u>	<u>1,939,567</u>

Potraživanja se najvećim delom odnose na plasmane po osnovu činidbenih garancija i garancija za povraćaj avansa, 56,60% (2017: 46,32%), stanja na računima kod ino banaka, 31.83% (2017: 76.93%) i otkup potraživanja od lica iz drugih zemalja, 1.52% (2017: 22.08%).

38. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 30. juna 2018. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine, kao i koeficijenti adekvatnosti kapitala:

	<u>30.06.2018.</u>	<u>U hiljadama dinara 31.12.2017.</u>
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Osnovni kapital	<u>3,080,297</u>	<u>3,080,297</u>
Gubici iz ranijih godina	(396,284)	(395,253)
Revalorizacije rezerve	724,738	721,373
Nematerijalna ulaganja	<u>(8,586)</u>	<u>(7,044)</u>
Potrebna rezerva iz dobiti	-	-
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Ukupan kapital (1)	3,400,051	3,399,258
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	10,444,772	8,761,980
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost deviznom riziku	508,425	95,638
Izloženost operativnom riziku	<u>952,975</u>	<u>952,975</u>
Izloženost cenovnom riziku	-	138
Ukupno (2)	<u>11,906,172</u>	<u>9,810,731</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	<u>28.56%</u>	<u>34.65%</u>

Obračun adekvatnosti kapitala izvršen je u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, koja je usklađena sa Bazel III standardima.

38. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

a) Adekvatnost kapitala Banke (Nastavak)

Na dan 30. jun 2018. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je 28.56%, dok je regulatorni kapital iznosio RSD 3,340,051 hiljada, odnosno EUR 28,797 hiljade, prema zvaničnom srednjem kursu na dan bilansa stanja.

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	30.06.2018.	31.12.2017.
	Minimum EUR		
1.Kapital	10 miliona	28,79	28,69
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	28.56%	34.65%
	Maksimum		
3.Ulaganja Banke	60% kapitala	46.87%	47.14%
4.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	109.34%	77.81%
5.Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	2.09	2.69
	Maksimum		
6.Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	14.95%	2.81%

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jedostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	7,116	7,116
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	482,344	482,344
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36	36
Ukupno 30.06.2018	489,496	489,496
Ukupno 31.12.2018	316,924	316,924

	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednosti		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Finansijska sredstva	-	489,496	-	489,496
Ukupno 30.06.2018	-	489,496	-	489,496
Ukupno 31.12.2017	-	313,224	-	313,224

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva		
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	2,242,679	2,242,679
Kredit i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	1,615,236	1,615,108
Kredit i potraživanja od komitenata	8,151,521	8,045,918
Ostala aktiva	169	169
Ukupno aktiva 30.06.2018.	12,009,605	11,903,874
Ukupno aktiva 31.12.2017.	9,600,027	9,471,957
Finansijska (monetarna) pasiva		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	151,198	150,367
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	7,558,930	7,520,609
Ostale obaveze	118,363	118,363
Ukupno obaveze 30.06.2018.	7,828,491	7,789,339
Ukupno obaveze 31.12.2017.	7,950,384	7,892,382

	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednost		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Aktiva				
Kredit i potraživanja od komitenata	-	1,615,108	-	1,615,108
Kredit i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	-	8,045,918	-	8,045,918
UKUPNO 30.06.2018.	-	9,661,026	-	9,661,026
UKUPNO 31.12.2017.	-	8,117,931	-	8,117,931
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	150,367	-	150,367
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	7,520,609	-	7,520,609
Ukupno 30.06.2018.	-	7,670,976	-	7,670,976
Ukupno 31.12.2017.	-	7,680,599	-	7,680,599

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 30. jun 2018:

	U hiljadama dinara						
	Vodi se po fer vrednosti	Koje se drže do dospeća	Kredit i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ostala amortizovana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	-	2,242,679	2,242,679	2,242,679
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	7,116	-	7,116	7,116
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-	36	-	36	36
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	-	1,615,236	-	-	1,615,236	1,615,108
Kredit i potraživanja od komitenata	-	-	8,151,521	-	-	8,151,521	8,045,918
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	482,344	-	-	-	482,344	482,344
Ostala aktiva	-	-	-	-	169	169	169
Ukupno aktiva	-	482,344	9,766,757	7,152	2,242,848	12,499,101	12,393,370
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	-	151,198	151,198	150,367
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	-	7,558,930	7,558,930	7,520,609
Ostale obaveze	-	-	-	-	118,363	118,363	118,363
Ukupno obaveze	-	-	-	-	7,828,491	7,828,491	7,789,339

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine:

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

40. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemski slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Metodologiju upravljanja informacionim rizicima koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono-komunikacionih tehnologija i administrator bezbednosti vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se sagledava registar resursa i navodi u kojoj meri postoji izloženost pojedinim vrstama rizika IS.

Nakon izvršene godišnje ili vanredne procene rizika IS Sektor informaciono-komunikacionih tehnologija i administrator bezbednosti kreiraju plan tretmana rizika IS koji se dostavlja organima Banke na razmatranje i usvajanje.

41. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 30. juna 2018. i 31. decembra 2017. godine godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

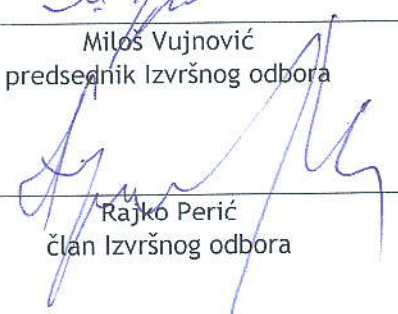
	30.06.2018.	U dinarima 31.12.2017.
EUR	118.0676	118,4727
USD	101.3369	99,1155
CHF	101.9230	101,2847

42. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

Beograd, 15.08.2018.

Milos Vujnović
predsednik Izvršnog odbora

Rajko Perić
član Izvršnog odbora

JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR
Broj: 5813/2018
Datum: 30.08.2018.
Status: Usvojeno

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 14) Statuta JUBMES Banke a.d. Beograd,
Upravni odbor je na 88. sednici održanoj 30.08.2018. doneo sledeću

ODLUKU

1. Usvajaju se Finansijski izveštaji JUBMES banke a.d. Beograd za period 01.01.-30.06.2018. godine, Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Izveštaj o ostalom rezultatu, kao i Napomene uz finansijske izveštaje Banke za period 01.01.-30.06.2018. godine.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSEDNIK
Zoran Lilić

JUBMES banka a.d. Beograd

Sektor finansija, izveštavanja i plana i analize

Odeljenje plana i analize

Broj: 5761/2018

Datum: 16.08.2018. godine

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

ZA PERIOD

JANUAR - JUN 2018. GODINE

Sadržaj:

1.	Uvodne napomene	4
2.	Makroekonomsko okruženje.....	4
2.1.	Osnovne napomene.....	4
2.1.1.	BDP i industrijska proizvodnja.....	4
2.1.2.	Zaposlenost i zarade.....	4
2.1.3.	Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	5
2.1.4.	Devizni kurs.....	6
2.1.5.	Monetarni tokovi.....	7
2.2.	Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu	8
2.3.	Regulativa u izveštajnom periodu	8
3.	Bankarski sektor.....	9
3.1.	Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije	9
3.2.	Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 31.03.2018. godine	10
4.	Poslovne aktivnosti Banke.....	17
4.1.	Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	17
4.2.	Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	18
4.3.	Informacije o kadrovskim pitanjima.....	19
5.	Poslovanje Banke tokom prvog polugodišta 2018. godine	20
6.	Bilans uspeha Banke.....	24
6.1.	Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	24
6.2.	Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	25
6.3.	Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	26
6.4.	Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.....	27
6.5.	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	27
6.6.	Ostali rashodi.....	27
7.	Bilans stanja Banke.....	28
7.1.	Osnovne napomene.....	28
7.2.	Gotovina i sredstva kod centralne banke	30
7.3.	Hartije od vrednosti	31
7.4.	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija.....	32
7.5.	Kredit i potraživanja od komitenata	33
7.5.1.	Kredit stanovništvu	34
7.6.	Investicije u zavisna društva	35
7.7.	Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine	35
7.8.	Ostala sredstva.....	36
7.9.	Depoziti i ostale finans.obaveze prema bankama, drugim finans.organizacijama i centralnoj banci ...	37
7.10.	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	38
7.11.	Ukupni depoziti Banke	39
7.12.	Rezervisanja	40
7.13.	Ostale obaveze.....	40
7.14.	Kapital Banke.....	41
7.14.1.	Struktura kapitala Banke	41

7.14.2.	Akcijski kapital.....	42
7.14.3.	Sticanje sopstvenih akcija	42
8.	Vanbilansna evidencija Banke.....	43
9.	Usluge Banke	45
9.1.	Dinarski platni promet	45
9.2.	Devizni platni promet	45
9.3.	Devizne doznake	45
9.4.	Poslovanje sa stanovništvom.....	45
9.5.	Ogranci Banke	46
10.	Likvidnost Banke	47
10.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	47
11.	Izloženost Banke rizicima	50
11.1.	Rizici kojima je Banka izložena	50
11.2.	Adekvatnost kapitala.....	54
11.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima	55
11.3.1.	Kreditni rizik.....	55
11.3.2.	Kreditno-devizni rizik	60
11.3.3.	Rizik likvidnosti.....	60
11.3.4.	Rizici koncentracije	62
11.3.5.	Rizici ulaganja	62
11.3.6.	Devizni rizik.....	63
11.3.7.	Cenovni rizik.....	63
11.3.8.	Kamatni rizik.....	64
11.3.9.	Rizik zemlje.....	65
12.	Ostale aktivnosti Banke	66
12.1.	Usklađenost poslovanja	66
12.2.	Informaciono-komunikaciona tehnologija.....	67
12.3.	Upravljanje lošim plasmanima	68
12.4.	Finansijska saradnja sa inostranstvom	69
12.5.	Aktivnosti istraživanja i razvoja	69
12.6.	Korporativna odgovornost prema društvu	69
12.7.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine	69
12.8.	Implementacija ISO standarda.....	70
13.	Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	71
14.	Poslovanje sa povezanim licima	72
15.	Razvoj Banke u narednom periodu	73
15.1.	Strateški ciljevi Banke	73
15.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke	73
15.3.	Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2018. godini.....	74
16.	Događaji nakon protoka poslovne godine.....	76

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju JUBMES Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 30. juna 2018. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

Osnovu za analizu činili su pojedinačni izveštaji o poslovanju organizacionih celina i računovodstveni podaci preuzeti iz glavne knjige Banke.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema preliminarnoj proceni Republičkog zavoda za statistiku, realni rast BDP-a u drugom kvartalu 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 4.4%, dok je prema zvaničnim podacima, realni rast BDP-a u prvom kvartalu 2018. godine iznosio 4.6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Posmatrano po delatnostima, u prvom kvartalu 2018. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru građevinarstva (26.4%), sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama (5.3%), sektoru informisanja i komunikacija (5.1%), kao i u sektoru trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane (4.6%).

Industrijska proizvodnja u Republici Srbiji u junu 2018. godine veća je za 3.9% nego u junu 2017. godine i veća je za 5.6% u odnosu na prosek prethodne godine. Industrijska proizvodnja je u periodu januar - jun 2018. godine, u poređenju sa istim periodom 2017. godine, veća za 4.2%, dok je prerađivačka industrija ostvarila rast od 3.6%.

Posmatrano po sektorima, u periodu januar - jun 2018. godine, u poređenju sa istim periodom prethodne godine, u sektoru snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija ostvaren je rast od 8.5%, u sektoru prerađivačka industrija rast od 3.6%, dok je u sektoru rudarstvo ostvaren rast od 0.4%.

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku (kvartalna Anketa o radnoj snazi) stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u I kvartalu 2018. godine 14.8%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina, i u I kvartalu 2018. godine iznosila je 45.1%.

Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti u I kvartalu 2018. godine viša je za 0.1 procentni poen u odnosu na IV kvartal 2017. godine (31.12.2017: 14.7%), dok je stopa zaposlenosti zabeležila pad od 1.2 procentna poena (31.12.2017: 46.3%).

Poslednja zvanično objavljena prosečna bruto zarada obračunata za maj 2018. godine iznosila je 69,684 dinara, dok je prosečna neto zarada iznosila 50,377 dinara, odnosno, 426 evra. Kumulativni rast bruto zarada u periodu januar - maj 2018. godine, u odnosu na isti period prošle godine, iznosio je 5.6%, nominalno, odnosno 3.9% realno. Istovremeno, neto zarade su porasle za 6%, nominalno, i za 4.3%, realno.

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

U skladu sa očekivanjima, inflacija je od početka 2018. godine znatno usporila, čemu je doprineo, pre svega, izlazak jednokratnih poskupljenja sa početka prethodne godine iz obračuna međugodišnje inflacije.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, mesečna stopa inflacije u junu je iznosila 0.4%. Međugodišnja inflacija je nastavila kretanje u granicama cilja i u junu je iznosila 2.3%.

Bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) i u junu, četvrti mesec zaredom, iznosila je 0.8% međugodišnje, što je ujedno i njen najniži nivo otkad se prate potrošačke cene.

Narodna banke Srbije utvrdila je ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merenu godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2017. do decembra 2018. godine u visini od 3.0%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p.p.

Sredinom aprila tekuće godine Izvršni odbor Narodne banke Srbije odlučio je da po drugi put ove godine umanj referentnu kamatnu stopu za 0.25 procentna poena na nivo od 3.00%. Donoseći takvu odluku, Izvršni odbor je procenio da očekivano kretanje inflacije i njenih faktora u narednom periodu pružaju mogućnost za dodatno ublažavanje monetarne politike.

Do kraja izveštajnog perioda Narodna banka Srbije nije korigovala referentnu kamatnu stopu, tako da je ona i na dan 30.06.2018. godine iznosila 3.00%.

U narednoj tabeli prikazane su prosečne vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2018. i 2017. godine.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2018. i 2017. godini

Period	2018.	2017.
Januar	3.50%	4.00%
Februar	3.50%	4.00%
Mart	3.35%	4.00%
April	3.09%	4.00%
Maj	3.00%	4.00%
Jun	3.00%	4.00%
Prosek	3.24%	4.00%

Prosečna referentna kamatna stopa, tokom prvog polugodišta tekuće godine, iznosila je 3.24% godišnje i bila je za 0.76 p.p niža od prosečne referente kamatne stope tokom istog perioda prethodne godine (prosek jan-jun 2017: 4.00%).

U narednoj tabeli prikazane su vrednosti realizovanih kamatnih stopa na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod Narodne banke Srbije tokom 2018. godine.

Tabela 2. Realizovane kamatne stope na blagajničke zapise i viškove likvidnosti kod NBS u toku 2018. godine

Period	Beonia (kraj perioda)	NBS		Emitovane HoV (1 god.)	
		Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti	u RSD (kraj perioda)	u EUR (kraj perioda)
Januar	2.57%	2.57%	2.00%	-	0.47%
Februar	2.50%	2.57%	2.00%	-	-
Mart	2.41%	2.46%	1.81%	-	-
April	2.21%	2.42%	1.75%	-	-
Maj	2.23%	-	1.75%	-	0.45%
Jun	2.15%	2.38%	1.75%	-	-
Prosek	2.35%	2.51%	1.80%	-	0.46%

2.1.4. Devizni kurs

Dinar je od početka godine do kraja izveštajnog perioda ojačao prema evru za 0.34%.

Tokom prvog polugodišta 2018. godine uglavnom je preovladavao stabilan kurs dinara ka evru. Stabilnosti na deviznom tržištu najviše su doprineli pojačano ulaganje investitora u hartije od vrednosti, kao i česte intervencije NBS na domaćem međubankarskom tržištu.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara tokom prvog polugodišta 2018. godine prodala 180 mil. evra, a kupila 1.37 mlrd. evra (u istom periodu 2017. godine NBS je ukupno bankama prodala 345 mil. evra i kupila 505 mil. evra).

Tokom izveštajnog perioda, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 3,713.2 mil. evra. Najveći obim trgovine na MTD-u na dnevnom nivou iznosio je 94.09 mil. evra (dana 03.01.2018.), a najmanji 7.93 mil. evra (dana 25.06.2018.).

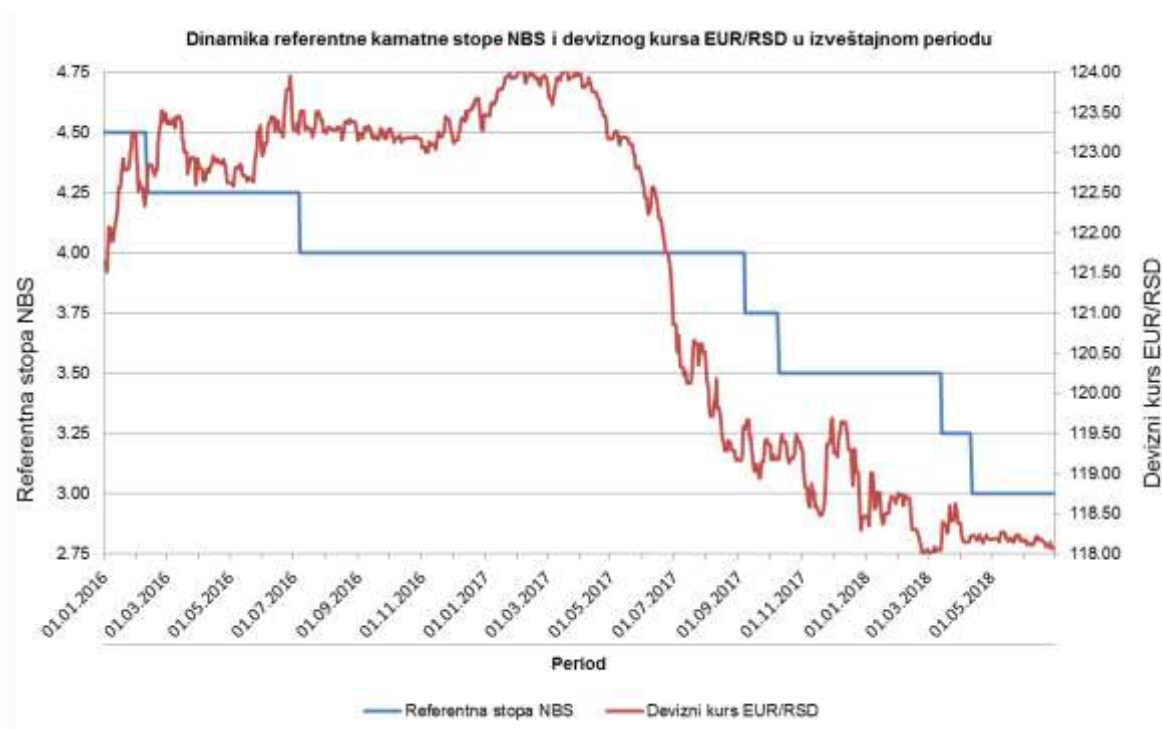
Na dan 30.06.2018. godine kurs dinara prema evru iznosio je 118.0676, dok je na dan 31.12.2017. godine iznosio 118.4727. Tokom 2018. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 119.0027 (05.01.), a najniža 118.0084 (02.03.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.1542 do 1.2498, i sa 30.06.2018. godine iznosio je 1.1651.

U narednoj tabeli prikazano je kretanje deviznog kursa EUR/RSD tokom 2018. i 2017. godine.

Tabela 3. Dinamika kretanja deviznog kursa EUR/RSD, stanje na kraju meseca

Mesec	2018.		2017.	
	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine	Devizni kurs krajem meseca	Promena od početka godine
Januar	118.74	0.23%	123.96	0.39%
Februar	118.06	-0.35%	123.91	0.36%
Mart	118.39	-0.07%	123.97	0.40%
April	118.17	-0.25%	123.17	-0.24%
Maj	118.16	-0.26%	122.66	-0.66%
Jun	118.07	-0.34%	120.85	-2.12%
Prosek	118.26		123.09	

U sledećem grafikonu prikazan je uporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD od 2016. godine do kraja izveštajnog perioda.

Graf 1. Usporedni pregled referentne kamatne stope NBS i deviznog kursa EUR/RSD**2.1.5. Monetarni tokovi**

Tokom juna 2018. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti stanovništva lica i preduzetnika, dok se kod pravnih beleži pad kreditne zaduženosti. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju izveštajnog perioda, rast od 0.16% u odnosu na stanje sa kraja 2017. godine. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 4. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 30. jun 2018. godine

Korisnik kredita	u mil. dinara		
	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.
Pravna lica	1,342,280	1,345,628	1,392,048
Preduzetnici	48,945	46,635	48,488
Stanovništvo	918,927	882,027	865,822
UKUPNO:	2,310,152	2,274,290	2,306,358

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Tokom prvog polugodišta 2018. godine, nastavljen je pad učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita. Na dan 30. jun 2018. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 8.5%, što u odnosu na kraj 2017. godine predstavlja pad od 2.6 p.p., dok je docnja kod stanovništva na kraju prvog polugođa 2018. godine smanjena na nivo od 3.8% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 5. Učešće docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita, stanje na dan 30. jun 2018. godine

Korisnik kredita	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.
Pravna lica	8.50%	9.10%	11.10%
Preduzetnici	7.60%	8.20%	11.20%
Stanovništvo	3.80%	4.10%	4.60%
UKUPNO:	6.60%	7.10%	8.70%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospelu nenaplaćenu obavezu preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Krajem juna 2018. godine indeks BELEX15 iznosio je 733.37 indeksnih poena, i umanjen je za 3.48% u odnosu na stanje sa kraja 2017. godine. Opšti indeks akcija, BELEXline, zabeležio je pad od 6.74% i krajem juna 2018. godine iznosio je 1,550.52 indeksnih poena.

Tabela 6. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 30. jun 2018. godine

Opis	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.	Index
BELEX 15	733.37	742.77	759.80	96.5
BELEX line	1,550.52	1,564.27	1,662.53	93.3

Izvor: Belex

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu

1. Izvršni odbor Narodne banke Srbije je na sednici održanoj 12. januara 2018. godine usvojio **Odluku o izmeni Odluke o stopi i načinu održavanja zaštitnog sloja kapitala za strukturni sistemski rizik**. Ovom Odlukom izvršeno je usklađivanje sa važećom Odlukom o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za banke.

2. Na istoj sednici, Izvršni odbor Narodne banke Srbije doneo je novu **Odluku o vrstama deviza i efektivnog stranog novca koji se kupuju i prodaju na deviznom tržištu**.

Najznačajnije novine ove odluke su uvođenje bugarskog leva i rumunskog leja na listu valuta kojima se može trgovati na deviznom tržištu u formi deviza, kao i u formi efektivnog stranog novca, zatim, mogućnost trgovine u formi deviza pojedinim valutama kojima je do sada bila omogućena trgovina samo u formi efektivnog stranog novca (mađarskom forintom, poljskim zlotom, češkom krunom, konvertibilnom markom i hrvatskom kunom), kao i uvođenje kuvajtskog dinara na kursnu listu za devize Narodne banke Srbije.

3. Na sednici održanoj 8. februara tekuće godine, Izvršni odbor Narodne banke Srbije usvojio je **Odluku o Smernicama za primenu odredaba Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma za obveznike nad kojima Narodna banka Srbije vrši nadzor**.

Smernicama se uređuje se način na koji banka, nad kojim Narodna banka Srbije vrši nadzor, izrađuje analizu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, postupak po kome utvrđuje da li je stranka ili stvarni vlasnik stranke funkcioner, kao i način primene drugih odredaba zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

4. Narodna skupština Republike Srbije je dana 19. aprila 2018. godine donela **Zakon o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju** u kojem se definišu dodatna prava i obaveze rezidenata i nerezidenata pri obavljanju deviznog platnog prometa, kupoprodaje HoV i kreditnih poslova, kao i kojim se propisuje prenos poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslova kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova sa Ministarstva finansija na Narodnu banku Srbije.

3. Bankarski sektor

Poslednji zvanično objavljen Izveštaj o poslovanju bankarskog sektora Srbije od strane Narodne banke Srbije, do dana izrade ovog izveštaja, je Izveštaj sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine.

3.1. Osnovne napomene o bankarskom sektoru Srbije

Bankarski sektor Srbije je na kraju marta 2018. godine činilo 29 banaka. Na kraju 2017. godine u bankarskom sektoru Srbije bilo je zaposleno 23,055 lica (31. decembar 2016. godine: 23,847 zaposlena).

Na kraju I kvartala 2018. godine, ukupna neto aktiva poslovnih banaka iznosila je 3,386.6 mlrd. dinara, odnosno, 28.61 mlrd. evra (31. decembar 2017. godine: 28.44 mlrd. evra), dok je ukupan kapital iznosio 673 mlrd. dinara, odnosno, 5.68 mlrd. evra (31. decembar 2017. godine: 5.63 mlrd. evra), odnosno, bio je na nivou od 19.87% vrednosti ukupne neto bilansne sume banaka na isti dan - videti sledeći pregled.

Tabela 7. Osnovni podaci o bankarskom sektoru Srbije, stanje na dan 31. mart 2018. godine

Osnovni podaci	Pokazatelj	31.03.2018.	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.
Broj banaka, kraj perioda		29	29	30	31	30
Ukupan broj zaposlenih		-	23,055	23,342	23,575	23,798
Ukupna neto aktiva	mlrd. EUR	28.61	28.44	27.59	26.98	25.88
Ukupan kapital	mlrd. EUR	5.68	5.63	5.55	5.49	5.15
Depoziti	mlrd. EUR	20.06	19.92	19.15	18.64	18.02
% kapitala u bilansnoj sumi	%	19.87	19.80	20.12	20.34	19.91
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	%	22.71	22.61	22.46	22.44	22.34
Neto rezultat, pre oporezivanja	mil. EUR	148.54	536.60	447.87	285.93	146.25
Neto rezultat / Kapital (kraj per.)	%	2.61	9.53	8.07	5.21	2.84

Izvor: NBS

Tokom prvog kvartala tekuće godine nastavljen je trend umanjjenja bruto iznosa problematičnih plasmana bankarskog sektora, pa njihovo učešće na kraju marta 2018. godine iznosi 9.2% ukupnih bruto plasmana (31.12.2017: 9.8%).

U odnosu na kraj 2016. godine, prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa umanjena je u bankarskom sektoru Srbije, kao i prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa, koja konstantno beleži trend smanjenja. Kamatna marža je na kraju 2017. godine na nižem nivou u odnosu na nivo sa kraja 2016. godine i iznosila je u proseku 5.58% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 8. Dinamika prosečnih aktivnih i pasivnih kamatnih stopa i kamatne marže

Opis	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.
Prosečno ponderisana aktivna kamatna stopa	6.45%	6.65%	6.80%	6.85%	7.20%
Prosečno ponderisana pasivna kamatna stopa	0.87%	0.91%	0.90%	0.94%	1.20%
Marža	5.58%	5.74%	5.90%	5.91%	6.00%

Izvor: NBS

Na kraju marta 2018. godine na nivou bankarskog sektora Srbije uočava se nastavak trenda poboljšanja profitabilnosti banaka. Na dan 31.03.2018. godine ostvaren je pozitivan neto finansijski rezultat pre oporezivanja u iznosu od 148.54 mil. evra, što predstavlja viši rezultat u odnosu na ostvareni neto dobitak pre oporezivanja u istom periodu 2017. godine (31.03.2017: 146.25 mil. evra).

Relativni pokazatelji profitabilnosti beleže na kraju prvog kvartala 2018. godine sledeće vrednosti: ROE: Q1 2018: 10.50% (Q4 2017: 10.57%; Q3 2017: 11.01%; Q2 2017: 10.6%; Q1 2017: 11.41%; Q4 2016: 3.4%); ROA: Q1 2018: 2.09% (Q4 2017: 2.08%; Q3 2017: 2.18%; Q2 2017: 2.11%; Q1 2017: 2.25%; Q4 2016: 0.68%).

Na kraju marta 2018. godine, dvadeset pet (25) banaka poslovale su sa pozitivnim rezultatom nakon oporezivanja u ukupnom iznosu od 18.02 mlrd. dinara, dok su četiri (4) banke poslovale sa gubitkom u ukupnom iznosu od 399 mil. dinara.

Kao i tokom prethodnih perioda, prisutan je trend izrazite koncentracije pozicija dobitka i gubitka na nivou bankarskog sektora, tako da 65.5% ukupnog dobitka sektora opredeljuje pet (5) banaka sa najvećim neto dobitkom, dok se 48.9% ukupnog gubitka sektora odnosi na jednu (1) banku sa najvećim neto gubitkom nakon oporezivanja.

3.2. Bankarski sektor Srbije, stanje na dan 31.03.2018. godine

Bankarski sektor u Srbiji je i krajem prvog kvartala 2018. godine značajno segmentiran, što se ogleda u činjenici da 5 poslovnih banaka ima tržišno učešće, mereno učešćem pojedinačne banke u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, od 55.46%.

Ukupna neto aktiva bankarskog sektora iznosi na dan 31. mart 2018. godine 28.61 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2017. godine realno je povećana za 0.59%, odnosno, za 166.6 mil. evra (31.12.2017: 28.44 mlrd. evra).

Sa ukupnom neto aktivom od 4.72 mlrd. evra, i učešćem od 16.5% u ukupnoj neto aktivi bankarskog sektora, na dan 31. mart 2018. godine, "Banca Intesa" je pojedinačno najveća banka u bankarskom sistemu Srbije. Potom sledi "Unicredit Bank Srbija", sa 3.3 mlrd. evra aktive i učešćem od 11.53% i "Komercijalna banka" sa 3.1 mlrd. evra vrednosti aktive i učešćem od 10.84%. Prethodno pomenute tri banke beleže kumulativno učešće u neto aktivi bankarskog sektora od 38.86%.

Na kraju prvog kvartala 2018. godine, sa neto aktivom u iznosu od 110.56 mil. evra, Banka zauzima dvadeset treće (23.) mesto po iznosu ukupne neto aktive bankarskog sektora, što predstavlja napredak za jednu poziciju u odnosu na onu sa kraja 2017. godine - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 9. Neto aktiva bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 31.03.2018. godine

u mil. evra

Rang	Naziv banke	31.03.2018.	Učešće	31.12.2017.	31.12.2016.	Index
1.	Banca Intesa	4,719.14	16.50%	4,767.85	4,465.91	99.0
2.	Unicredit Bank Srbija	3,297.62	11.53%	3,061.87	2,690.74	107.7
3.	Komercijalna banka	3,100.57	10.84%	3,116.19	3,239.73	99.5
4.	Société Générale banka	2,449.22	8.56%	2,430.84	1,909.60	100.8
5.	Raiffeisen banka	2,297.71	8.03%	2,233.61	2,057.34	102.9
6.	AIK banka	1,698.64	5.94%	1,767.16	1,488.08	96.1
7.	Eurobank	1,374.40	4.80%	1,337.36	1,219.97	102.8
8.	Erste Bank	1,361.49	4.76%	1,366.74	1,157.48	99.6
9.	Poštanska štedionica	1,237.45	4.33%	1,185.83	1,077.95	104.4
10.	Vojvođanska banka	993.43	3.47%	1,035.92	1,019.65	95.9
11.	Sberbank Srbija	919.49	3.21%	979.40	875.97	93.9
12.	ProCredit Bank	822.08	2.87%	816.07	723.51	100.7
13.	Addiko Bank	744.65	2.60%	794.41	788.47	93.7
14.	Crédit Agricole banka	715.47	2.50%	733.79	627.92	97.5
15.	OTP banka Srbija	586.64	2.05%	618.33	387.59	94.9
16.	Piraeus Bank	429.76	1.50%	431.01	423.12	99.7
17.	NLB banka	398.17	1.39%	372.42	277.29	106.9
18.	Halkbank	390.49	1.37%	349.86	283.35	111.6
19.	Direktna banka	230.44	0.81%	226.81	89.44	101.6
20.	Expobank	144.36	0.50%	126.60	159.52	114.0
21.	Opportunity banka	125.23	0.44%	119.21	105.33	105.0
22.	Telenor banka	124.06	0.43%	125.98	90.06	98.5
23.	JUBMES banka	110.56	0.39%	98.81	75.55	111.9
24.	Srpska banka	100.07	0.35%	119.02	92.34	84.1
25.	VTB banka	92.53	0.32%	90.07	94.58	102.7
26.	mts banka	65.13	0.23%	65.47	47.10	99.5
27.	Mirabank	52.35	0.18%	50.84	62.35	103.0
28.	Bank of China Srbija	25.50	0.09%	15.73	-	162.1
29.	Jugobanka Jugbanka	0.15	0.00%	3.04	11.48	4.9
	UKUPNO	28,606.8	100.00%	28,440.2	26,252.9	100.6

Ukupan kapital bankarskog sektora, na dan 31. mart 2018. godine, iznosio je 5.68 mlrd. evra i u odnosu na stanje sa kraja 2017. godine realno je uvećan za 1.05%, odnosno, za 53.87 mil. evra (31.12.2017: 5.63 mlrd. evra).

U strukturi ukupnih izvora finansiranja, ukupan kapital bankarskog sektora učestvovao je, na isti dan, sa 19.87%.

U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, najveća uvećanja iznosa kapitala beleže "Unicredit Bank Srbija" u iznosu od 27.26 mil. evra, "Raiffeisen banka" u iznosu od 25.92 mil. evra, "Société Générale banka" u iznosu od 24.3 mil. evra, kao i "Halkbank" u iznosu od 20.55 mil. evra, dok sa druge strane, najveća umanjena iznosa kapitala u bankarskom sektoru beleže "Piraeus Bank" u iznosu od 42.48 mil. evra, "Banca Intesa" u iznosu od 14.63 mil. evra, kao i "Addiko Bank" u iznosu od 10.65 mil. evra.

Na kraju prvog kvartala 2018. godine, sa kapitalom u iznosu od 31.48 mil. evra, Banka zauzima dvadeset prvo (21.) mesto po iznosu ukupnog kapitala bankarskog sektora - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 10. Kapital bankarskog sektora Srbije, stanje na dan 31. mart 2018. godine

u mil. evra						
Rang	Naziv banke	31.03.2018.	31.12.2017.	31.12.2016.	Promena	Index
1.	Banca Intesa	989.88	1,004.51	1,005.41	-14.63	98.5
2.	Unicredit Bank Srbija	612.55	585.29	519.99	27.26	104.7
3.	Komercijalna banka	543.38	533.96	448.88	9.42	101.8
4.	AIK banka	524.13	516.25	428.73	7.88	101.5
5.	Raiffeisen banka	510.79	484.87	454.66	25.92	105.3
6.	Eurobank	429.10	432.16	396.57	-3.06	99.3
7.	Société Générale banka	365.35	341.05	326.78	24.30	107.1
8.	OTP banka Srbija	220.32	229.58	103.10	-9.27	96.0
9.	Sberbank Srbija	204.35	203.62	189.09	0.72	100.4
10.	Erste Bank	177.34	176.37	146.82	0.97	100.6
11.	Addiko Bank	174.58	185.24	167.76	-10.65	94.2
12.	Vojvođanska banka	146.49	151.68	161.79	-5.18	96.6
13.	Poštanska štedionica	145.12	134.00	94.94	11.13	108.3
14.	ProCredit Bank	129.83	125.20	118.68	4.62	103.7
15.	Crédit Agricole banka	77.03	76.74	70.89	0.29	100.4
16.	Halkbank	72.21	51.65	47.65	20.55	139.8
17.	Piraeus Bank	65.35	107.84	99.87	-42.48	60.6
18.	NLB banka	64.92	62.36	46.27	2.56	104.1
19.	Direktna banka	33.88	33.34	11.36	0.54	101.6
20.	Expobank	32.31	32.02	16.21	0.30	100.9
21.	JUBMES banka	31.48	29.45	27.72	2.03	106.9
22.	Srpska banka	27.48	27.84	23.80	-0.35	98.7
23.	Opportunity banka	23.73	23.07	19.30	0.66	102.9
24.	Mirabank	20.09	20.84	23.75	-0.74	96.4
25.	mts banka	18.32	18.11	12.77	0.21	101.2
26.	Telenor banka	16.16	14.47	13.08	1.69	111.7
27.	Bank of China Srbija	14.79	15.54	0.00	-0.75	95.2
28.	VTB banka	13.86	13.80	14.57	0.06	100.4
29.	Jugobanka Jugbanka	0.00	0.13	8.06	-0.13	0.0
	Ukupno	5,684.83	5,630.96	5,122.50	53.87	101.0

Na kraju prvog kvartala tekuće godine, ukupna dobit bankarskog sektora iznosi 148.85 mil. evra.

Pojedinačno, najveći iznos dobiti beleže "Raiffeisen banka", u iznosu od 22.65 mil. evra, zatim, "Banca Intesa" u iznosu od 21.71 mil. evra, kao i "Unicredit Bank Srbija" u iznosu od 20.87 mil. evra.

Sa druge strane, najveći gubitak iz poslovanja na kraju marta 2018. godine iskazale su "Telenor banka", u iznosu od 1.65 mil. evra, "Bank of China Srbija", u iznosu od 0.76 mil. evra, kao i "Mirabank", u iznosu od 0.66 mil. evra.

Sa ukupno obračunatim dobitkom na kraju prvog kvartala 2018. godine u iznosu od 2.52 mil. evra, Banka zauzima četrnaesto (14.) mesto u ukupnom poslovanju bankarskog sektora, što predstavlja napredak za sedam (7) pozicija u odnosu na onu sa kraja istog perioda 2017. godine - videti sledeći pregled.

Tabela 11. Rezultat poslovanja banaka na dan 31.03.2018. godine

Rang	Naziv banke	u mil. evra				
		31.03.2018.	31.12.2017.	31.03.2017.	31.12.2016.	Promena
1.	Raiffeisen banka	22.65	55.94	14.83	49.98	7.82
2.	Banca Intesa	21.71	100.00	22.09	87.32	(0.39)
3.	Unicredit Bank Srbija	20.87	55.99	17.01	52.84	3.86
4.	Société Générale banka	17.69	50.90	11.06	32.18	6.63
5.	Komercijalna banka	16.78	68.52	20.03	(67.85)	(3.25)
6.	AIK banka	10.15	101.97	13.58	38.40	(3.43)
7.	Addiko Bank	6.53	10.28	2.37	(10.34)	4.15
8.	Eurobank	5.58	18.82	5.77	17.39	(0.19)
9.	Erste Bank	4.64	22.22	6.42	17.47	(1.78)
10.	Poštanska štedionica	4.53	32.74	4.69	(51.51)	(0.16)
11.	ProCredit Bank	3.92	10.04	3.35	15.30	0.57
12.	Sberbank Srbija	3.33	6.78	2.95	3.51	0.38
13.	Piraeus Bank	2.75	3.71	1.80	0.18	0.95
14.	JUBMES banka	2.52	0.53	0.23	0.52	2.29
15.	Crédit Agricole banka	2.13	2.91	1.19	1.92	0.94
16.	NLB banka	1.45	3.74	2.86	2.17	(1.40)
17.	Halkbank	1.18	1.64	0.84	1.10	0.34
18.	Direktna banka	1.00	16.05	(0.63)	(1.53)	1.63
19.	Opportunity banka	0.91	2.98	0.84	3.12	0.08
20.	Vojvođanska banka	0.66	(17.79)	1.92	2.78	(1.26)
21.	OTP banka Srbija	0.56	(3.87)	0.08	1.55	0.47
22.	Expobank	0.30	15.26	14.69	(7.78)	(14.39)
23.	VTB banka	0.27	(1.47)	0.00	(6.55)	0.27
24.	Srpska banka	0.10	0.25	(0.13)	2.02	0.23
25.	mts banka	0.01	0.06	0.04	(2.30)	(0.03)
26.	Jugobanka Jugbanka	(0.30)	(8.27)	(0.06)	(0.83)	(0.24)
27.	Mirabank	(0.66)	(4.10)	(0.84)	(3.57)	0.18
28.	Bank of China Srbija	(0.76)	(0.02)	-	-	-
29.	Telenor banka	(1.65)	(9.21)	(2.23)	(10.40)	0.58
	Ukupno	148.85	536.61	146.26	172.53	2.60

Obračunati rezultat poslovanja bankarskog sektora u velikoj meri je rezultat neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki. Pojedinačno najveći iznos ovih rashoda iskazale su na kraju prvog kvartala tekuće godine "Banca Intesa", u iznosu od 7.3 mil. evra, "Sberbank Srbija", u iznosu od 2.46 mil. evra, kao i "AIK banka", u iznosu od 2.34 mil. evra.

Banka, sa ukupno obračunatim neto prihodima po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 0.06 mil. evra, na kraju prvog kvartala tekuće godine, zauzima trinaesto (13.) mesto u celokupnom bankarskom sektoru - videti sledeći pregled.

Tabela 12. *Neto prihod / rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha*

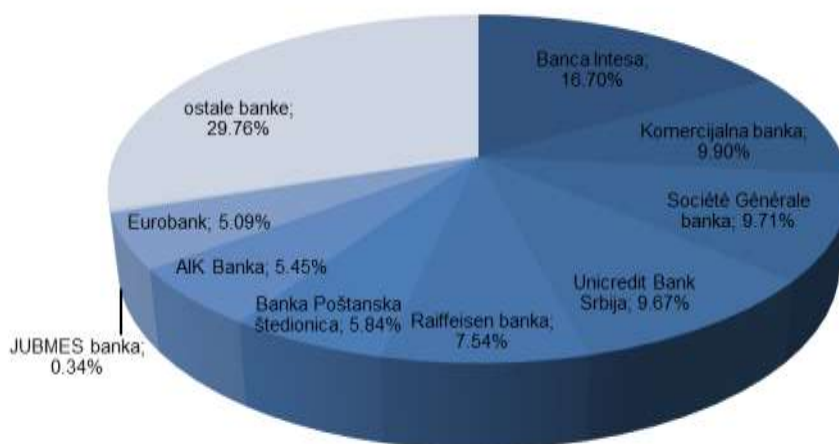
		u mil. evra			
<u>Rang</u>	<u>Naziv banke</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.03.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
1.	Addiko Bank	3.92	(0.71)	0.07	(12.65)
2.	Raiffeisen banka	3.20	8.39	0.33	(3.01)
3.	Société Générale banka	2.99	19.34	(1.08)	(4.20)
4.	Komercijalna banka	1.95	0.15	0.59	(120.74)
5.	Piraeus Bank	0.90	(0.03)	0.66	(3.61)
6.	Poštanska štedionica	0.73	16.76	(0.37)	(72.83)
7.	Expobank	0.37	1.32	1.87	0.89
8.	Direktna banka	0.36	(5.75)	(0.20)	(0.53)
9.	ProCredit Bank	0.27	(0.06)	(1.14)	(0.59)
10.	Halkbank	0.22	(2.28)	0.04	(3.15)
11.	mts banka	0.09	(0.29)	0.06	(1.91)
12.	Mirabank	0.07	(0.02)	(0.00)	(0.09)
13.	JUBMES banka	0.06	0.80	0.33	(0.16)
14.	VTB banka	0.05	(1.91)	(0.06)	(7.42)
15.	Srpska banka	0.01	0.94	(0.06)	(0.21)
16.	Bank of China Srbija	0.00	0.00	-	-
17.	NLB banka	(0.03)	0.05	1.82	1.39
18.	Crédit Agricole banka	(0.08)	(3.48)	(1.20)	(3.33)
19.	Jugobanka Jugbanka	(0.12)	0.03	0.01	(0.52)
20.	Telenor banka	(0.16)	(0.70)	(0.17)	(0.34)
21.	Opportunity banka	(0.23)	(0.86)	(0.20)	(0.93)
22.	Vojvođanska banka	(0.39)	(19.10)	(1.42)	(5.92)
23.	OTP banka Srbija	(0.68)	(7.02)	(0.79)	(2.48)
24.	Unicredit Bank Srbija	(1.54)	(22.83)	(4.82)	(24.30)
25.	Eurobank	(2.09)	(5.90)	(0.30)	(7.17)
26.	Erste Bank	(2.27)	0.22	0.58	(5.11)
27.	AIK banka	(2.34)	3.94	2.41	(2.10)
28.	Sberbank Srbija	(2.46)	(16.11)	(2.82)	(15.93)
29.	Banca Intesa	(7.30)	(25.93)	(4.78)	(35.49)
	Ukupno	(4.55)	(61.02)	(9.65)	(328.80)

Analizirano prema kriterijumu visine iznosa obračunatih prihoda iz osnovne delatnosti (prihodi od kamata i naknada), pojedinačno najveće učešće na bankarskom tržištu Srbije imaju "Banca Intesa", od 16.7%, "Komerijalna banka", sa 9.9% učešća i "Société Générale banka", sa 9.71% učešća.

Osam (8) banaka ima tržišno učešće od preko 5%, i zajedno beleže 69.9% ukupnog tržišnog učešća, dok preostala dvedeset jedna (21) banka zajedno beleže 30.1% ukupnog tržišnog učešća.

Banka, sa ukupno obračunatim prihodima od kamata i naknada, na kraju prvog kvartala 2018. godine, u iznosu od 168,557 hiljada dinara, beleži tržišno učešće od 0.34% i zauzima dvadeset treće (23.) mesto na tržištu, što predstavlja napredak za tri (3) pozicije u odnosu na onu sa kraja istog perioda 2017. godine - videti sledeći grafik.

Graf 2. Tržišno učešće banaka prema kriterijumu iznosa obračunatih kamata i naknada za period januar - mart 2018. godine

Obračunata neto dobit od kamata i naknada bankarskog sektora na kraju prvog kvartala 2018. godine iznosila je 40.05 mlrd. dinara, odnosno prosečna stopa dobiti od kamata i naknada bila je na nivou od 80.2%.

Prosečan C.I.R. bankarskog sektora (troškovi zarada, naknada zarada, troškovi amortizacije i ostali operativni rashodi u odnosu na neto dobit od kamata i naknada), izuzimajući jednu banku koja ne pokriva prethodno pomenute troškove, iznosio je na kraju marta tekuće godine 102.89%. Učešće troškova zarada, naknada zarada, troškova amortizacije i ostalih operativnih rashoda u neto dobiti od kamata i naknada Banke iznosi 91.65%, što predstavlja приметно bolji rezultat u odnosu na prosečan racio bankarskog sektora.

Prosečno-ponderisan C.I.R. pokazatelj bankarskog sektora prikazan je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 13. Produktivnost poslovanja bankarskog sektora za period januar - mart 2018. godine

u hiljadama dinara

Naziv banke	Prihod od kamata i naknada	% tržišnog učešća	Neto dobit od kamata i naknada	Stopa neto dobiti	Troškovi zarada / Neto dobit od kamata i naknada	Neto dobit od naknada / Troškovi zarada	Troškovi zarada, amortizacije i ostali operativni rashodi / Neto dobit od kamata i naknada
Addiko Bank	1,293,431	2.59%	1,044,461	80.75%	32.69%	81.00%	97.37%
AIK banka	2,719,725	5.45%	2,260,215	83.10%	15.16%	82.87%	47.05%
Banca Intesa	8,339,107	16.70%	6,466,106	77.54%	21.95%	112.26%	59.84%
Bank of China Srbija	16	0.00%	-615	-	-	-	-
Poštanska štedionica	2,914,494	5.84%	1,976,814	67.83%	43.78%	56.64%	79.12%
Crédit Agricole banka	1,337,496	2.68%	1,117,764	83.57%	43.90%	69.15%	83.08%
Direktna banka	515,335	1.03%	409,436	79.45%	33.18%	63.35%	87.38%
Erste Bank	2,484,142	4.97%	1,936,603	77.96%	25.17%	73.45%	71.54%
Eurobank	2,542,059	5.09%	2,193,363	86.28%	21.07%	91.22%	60.05%
Expobank	202,437	0.41%	159,066	78.58%	51.95%	34.25%	114.91%
Halkbank	640,179	1.28%	537,708	83.99%	31.67%	89.50%	80.16%
JUBMES banka	168,557	0.34%	138,358	82.08%	43.78%	41.01%	91.65%
Jugobanka Jugbanka	29,420	0.06%	10,385	35.30%	224.62%	26.69%	311.38%
Komercijalna banka	4,946,301	9.90%	4,299,778	86.93%	25.67%	108.85%	63.45%
Mirabank	54,356	0.11%	41,554	76.45%	136.64%	9.88%	316.47%
mts banka	144,311	0.29%	111,797	77.47%	52.81%	20.89%	135.28%
NLB banka	836,179	1.67%	707,886	84.66%	36.20%	51.86%	79.46%
Opportunity banka	621,276	1.24%	483,591	77.84%	29.50%	3.55%	72.05%
OTP banka Srbija	876,507	1.76%	721,286	82.29%	41.14%	61.13%	103.16%
Piraeus Bank	635,955	1.27%	511,048	80.36%	35.35%	57.05%	93.89%
ProCredit Bank	1,165,566	2.33%	871,847	74.80%	27.49%	85.86%	77.17%
Raiffeisen banka	3,767,257	7.54%	3,379,390	89.70%	18.66%	153.49%	54.20%
Sberbank Srbija	1,694,347	3.39%	1,339,465	79.05%	23.23%	104.32%	60.81%
Société Générale banka	4,847,624	9.71%	3,557,848	73.39%	24.00%	81.06%	48.55%
Srpska banka	93,790	0.19%	87,243	93.02%	34.31%	67.82%	103.23%
Telenor banka	334,647	0.67%	167,546	50.07%	73.75%	24.13%	225.42%
Unicredit Bank Srbija	4,831,497	9.67%	3,860,725	79.91%	16.51%	123.84%	43.57%
Vojvođanska banka	1,785,327	3.57%	1,578,017	88.39%	39.40%	68.08%	96.74%
VTB banka	118,455	0.24%	84,531	71.36%	49.47%	31.48%	124.09%
Ukupno	49,939,793	100.00%	40,053,216	80.20%	26.28%	87.11%	65.76%

Pregled osnovnih prosečno-ponderisanih podataka o poslovanju banaka iz bankarskog sektora za period januar - mart 2018. godine obuhvaćeni su u sledećem tabelarnom pregledu:

Tabela 14. Pregled osnovnih podataka o poslovanju banaka za period januar - mart 2018. godine

u hiljadama dinara

Naziv banke	Kamate		Naknade		Neto dobit od kamata i naknada	Trošak zarada	% neto dobiti od kam. i nakn.	Trošak amortizacije i ostali posl. rashodi	% neto dobiti od kam. i nakn.
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi					
Addiko Bank	990,078	222,132	303,353	26,838	1,044,461	341,397	32.69%	675,593	64.68%
Alk banka	2,347,579	371,320	372,146	88,190	2,260,215	342,639	15.16%	720,757	31.89%
Banca Intesa	5,700,047	827,079	2,639,060	1,045,922	6,466,106	1,419,168	21.95%	2,450,046	37.89%
Bank of China Srbija	4	0	12	631	-615	57,421	-	31,341	-
Poštanska štedionica	1,818,768	332,122	1,095,726	605,558	1,976,814	865,353	43.78%	698,612	35.34%
Crédit Agricole banka	889,545	111,129	447,951	108,603	1,117,764	490,741	43.90%	437,846	39.17%
Direktna banka	377,158	53,775	138,177	52,124	409,436	135,848	33.18%	221,920	54.20%
Erste Bank	1,912,021	333,430	572,121	214,109	1,936,603	487,437	25.17%	897,980	46.37%
Eurobank	1,985,620	213,814	556,439	134,882	2,193,363	462,155	21.07%	854,911	38.98%
Expobank	168,785	38,016	33,652	5,355	159,066	82,628	51.95%	100,154	62.96%
Halkbank	457,756	72,430	182,423	30,041	537,708	170,266	31.67%	260,761	48.49%
JUBMES banka	138,722	25,209	29,835	4,990	138,358	60,577	43.78%	66,233	47.87%
Jugobanka Jugbanka	5,247	1,089	24,173	17,946	10,385	23,327	224.62%	9,010	86.76%
Komercijalna banka	3,330,631	232,413	1,615,670	414,110	4,299,778	1,103,867	25.67%	1,624,182	37.77%
Mirabank	47,968	12,021	6,388	781	41,554	56,778	136.64%	74,728	179.83%
mts banka	114,239	14,777	30,072	17,737	111,797	59,038	52.81%	92,202	82.47%
NLB banka	662,760	87,759	173,419	40,534	707,886	256,237	36.20%	306,273	43.27%
Opportunity banka	609,786	131,262	11,490	6,423	483,591	142,648	29.50%	205,758	42.55%
OTP banka Srbija	631,420	91,555	245,087	63,666	721,286	296,766	41.14%	447,288	62.01%
Piraeus Bank	520,340	112,345	115,615	12,562	511,048	180,644	35.35%	299,170	58.54%
ProCredit Bank	902,441	236,348	263,125	57,371	871,847	239,648	27.49%	433,147	49.68%
Raiffeisen banka	2,456,150	44,530	1,311,107	343,337	3,379,390	630,490	18.66%	1,201,065	35.54%
Sberbank Srbija	1,288,988	274,067	405,359	80,815	1,339,465	311,113	23.23%	503,425	37.58%
Société Générale	3,560,249	694,649	1,287,375	595,127	3,557,848	853,944	24.00%	873,436	24.55%
Srpska banka	70,559	3,617	23,231	2,930	87,243	29,935	34.31%	60,126	68.92%
Telenor banka	200,767	63,040	133,880	104,061	167,546	123,568	73.75%	254,109	151.67%
Unicredit Bank Srbija	3,717,932	646,731	1,113,565	324,041	3,860,725	637,552	16.51%	1,044,726	27.06%
Vojvođanska banka	1,324,894	170,201	460,433	37,109	1,578,017	621,794	39.40%	904,816	57.34%
VTB banka	98,494	27,128	19,961	6,796	84,531	41,816	49.47%	63,079	74.62%
Ukupno	36,328,948	5,443,988	13,610,845	4,442,589	40,053,216	10,524,795	26.28%	15,812,694	39.48%

4. Poslovne aktivnosti Banke

4.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

JUBMES banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

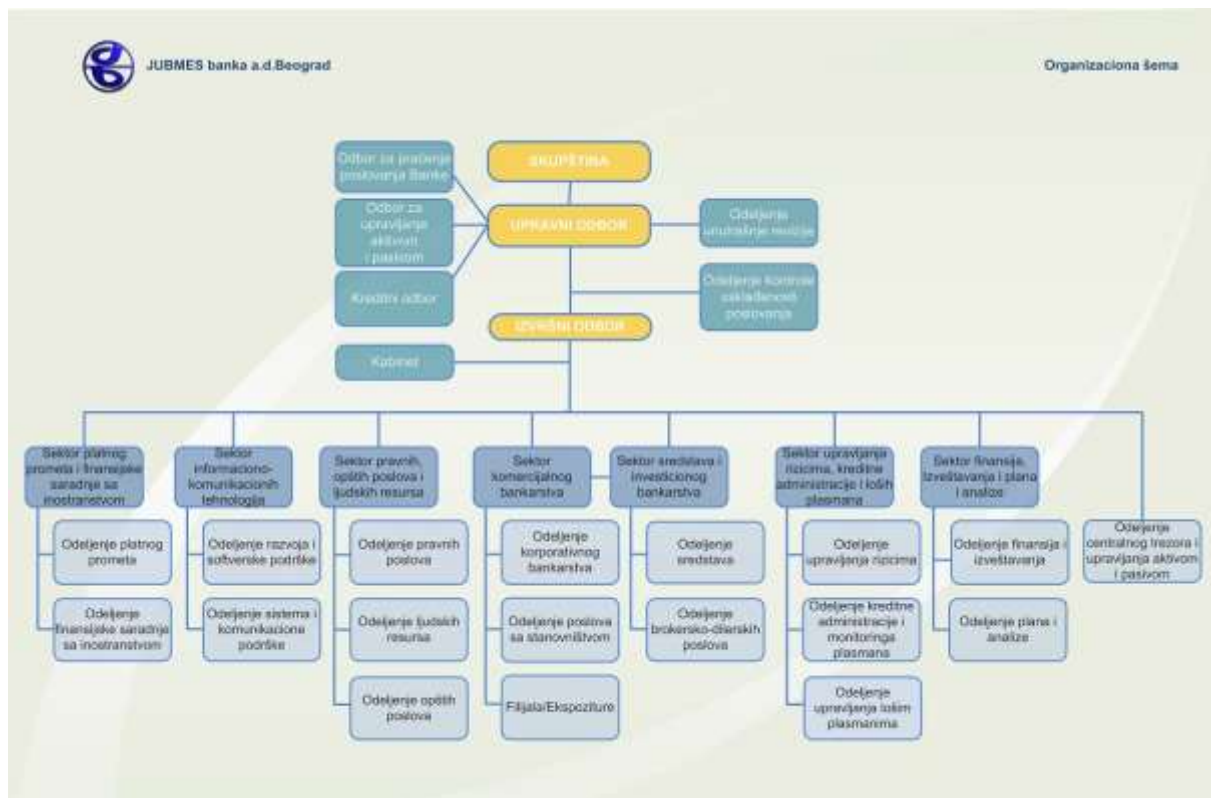
/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanje rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika.
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura;

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 3. Organizaciona struktura JUBMES banke a.d. Beograd

4.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora JUBMES banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom prvog polugodišta 2018. godine ukupno održao 8 sednica.**

Tabela 15. Upravni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2018. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Akcionar koga predstavlja</u>	<u>Funkcija</u>
Zoran Lilić	Nezavisni član	Predsednik
dr Anastazija Tanja Đelić	Republika Srbija	Član
dr Danijel Pantić	JP Jugoimport SDPR	Član
Prof. dr Nemanja Stanišić	Nezavisni član	Član
Avram Milenković	Republika Srbija	Član
Milomir Gligorijević	Telegroup doo	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju, naročito u uslovima narušene finansijske ravnoteže;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke;

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom prvog polugodišta 2018. godine ukupno održao 104 sednice.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tabela 16. Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd na dan 30. jun 2018. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
dr Miloš Vujnović	Predsednik
dr Rajko Perić	Član

4.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine u Banci je radno angažovano 124 zaposlena. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga (oko 77% od ukupnog broja zaposlenih ima visoku stručnu spremu). Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 48 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. Sa tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

Pregled starosne i kvalifikacione strukture zaposlenih u Banci dat je u sledećoj tabeli.

Tabela 17. Kvalifikaciona i starosna struktura zaposlenih u Banci, stanje na dan 30.06.2018. godine

<u>Stručna sprema</u>	<u>Do 30 godina</u>	<u>31-40 godina</u>	<u>41-50 godina</u>	<u>51-60 godina</u>	<u>Preko 60 godina</u>	<u>Ukupno</u>	<u>u %</u>
I-NK	-	-	-	-	-	-	-
II-PK	-	-	-	1	-	1	0.81%
III-KV,SSS	-	-	-	-	-	-	-
IV-SSS	-	1	5	18	1	25	20.16%
V-VKV	-	-	1	2	-	3	2.42%
VI/1-VŠS	2	4	3	5	-	14	11.29%
VII/1-VS	4	23	23	17	4	71	57.26%
VII/2-magistar, specijalista	-	1	1	4	1	7	5.65%
VIII-doktor nauka	-	1	-	1	1	3	2.42%
Ukupno	6	30	33	48	7	124	100.00%
u %	4.84%	24.19%	26.61%	38.71%	5.65%	100.00%	

5. Poslovanje Banke tokom prvog polugodišta 2018. godine

U sledećim tabelama nalaze se uporedni pregledi rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2018. godine:

Tabela 18. Uporedni pregled rezultata i Plana poslovanja za 30.06.2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	30.06.2018.	Plan	Realizacija
Prihodi od kamata	292,337	256,571	113.94%
Rashodi od kamata	55,358	52,822	104.80%
Neto prihod po osnovu kamata	236,979	203,749	116.31%
Prihodi od naknada i provizija	64,433	59,754	107.83%
Rashodi naknada i provizija	9,122	9,768	93.39%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	55,311	49,986	110.65%
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	13,181	10,000	131.81%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	29,593	47,677	62.07%
Neto rezultat po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	9,944	-	-
Ostali poslovni prihodi	13,054	16,152	80.82%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	127,923	121,422	105.35%
Troškovi amortizacije	15,979	22,103	72.29%
Ostali prihodi	278,025	60	-
Ostali rashodi	121,954	117,995	103.36%
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	370,231	66,104	560.07%

Banka je na kraju juna 2018. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 370,231 hiljadu dinara i time višestruko premašila Plan poslovanja za 30.06.2018. godinu, obzirom da je Planom predviđen dobitak u iznosu od 66,104 hiljade dinara. Značajan uticaj na visok pozitivni rezultat su imali i ostvareni ostali prihodi po osnovu sticanja imovine, kao i od umanjenja obaveza.

Banka je sa isključenjem navedenih ostalih prihoda, kao i neto rezultata po osnovu obezvređenja iz rezultata za period januar - jun ostvarila 62,613 hiljada dinara dobiti pre oporezivanja što u odnosu na plan poslovanja za celo prvo polugođe 2018. godine predstavlja realizaciju plana od 340.9%, odnosno 213.7% za celu 2018. godinu, već sa krajem juna meseca.

Prihodi i rashodi od kamata: Banka je na kraju prvog polugođa 2018. godine obračunala prihod od kamata u iznosu od 292,337 hiljada dinara i tako prebacila predviđeni Plan 13.9% (Plan: 256,571 hiljadu dinara). Ova pozicija uvećana je u odnosu na Plan najviše usled više iskazanih prihoda od kamata po osnovu eskonta menica u iznosu od 27,289 hiljada dinara. Rashodi od kamata takođe beleže višu vrednost od one predviđene Planom i na kraju istog perioda iznose 55,358 hiljada dinara i viši su za 4.8% u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije, najviše usled više iskazanih rashoda od kamata po osnovu položene devizne štednje u iznosu od 1,325 hiljada dinara.

Prihodi i rashodi od naknada: Na kraju izveštajnog perioda, Banka je obračunala prihod od naknada u iznosu od 64,433 hiljade dinara i na taj način premašila predviđeni Plan (Plan: 59,754 hiljade dinara). Rashodi od naknada, na kraju istog perioda, iznose 9,122 hiljade dinara i u potpunosti su ispunili predviđeni Plan (Plan: 9,768 hiljada dinara).

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule: Banka je na kraju prvog polugodišta 2018. godine iskazala dobitak od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od 13,181 hiljadu dinara i tako prebacila predviđeni Plan za 3,181 hiljadu dinara (Plan: neto prihod 10,000 hiljada dinara). Obzirom da Planom nisu uzete u obzir revalorizovane kursne razlike, već samo realizovane kursne razlike bez efekata svop transakcija, krajem juna 2018. godine, neto prihod od realizovanih kursnih razlika iznosio je 5,099 hiljada dinara.

Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha: Na kraju juna 2018. godine, neto prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha iznosi 29,593 hiljade dinara i niži je u odnosu na Plan za 18,084 hiljade dinara (Plan: neto prihod 47,677 hiljada dinara), najviše usled izostanka projektovane naplate potraživanja u statusu neizvršenja obaveza jednog dužnika.

Ostali poslovni prihodi: Na kraju izveštajnog perioda, ostali poslovni prihodi beleže nižu vrednost od one predviđene Planom, iznose 13,054 hiljade dinara i niži su za 19.2% u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije (Plan: 16,152 hiljade dinara), najviše usled izostanka planiranog prihoda od dividendi u iznosu od 3,510 hiljada dinara, koji su se odnosili na učešće u kapitalu koje je Banka prodala tokom prvog polugođa i ostvarila pozitivne efekte po tom osnovu u iznosu od 9,944 hiljada dinara. Banka je sa isključenjem navedenih prihoda od dividendi iskazala 13,020 hiljada dinara ostalih poslovnih prihoda, što u odnosu na plan poslovanja predstavlja realizaciju plana od 102.98%.

Ostali prihodi: Banka je na kraju prvog polugođa 2018. godine iskazala ostale prihode u iznosu od 278,025 hiljada dinara i time višestruko premašila predviđeni Plan (Plan: 60 hiljada dinara). Na ovoj poziciji iskazani su ostvareni prihodi od sticanja obveznica Republike Irak u iznosu od 155,212 hiljada dinara, odnosno, 1,615 hiljada dolara. Takođe, iskazani su i ostali prihodi od umanjenja obaveza u ukupnom iznosu od 121,662 hiljade dinara.

Troškovi zarada, amortizacije i ostali rashodi: Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, na kraju juna 2018. godine, iznose 127,923 hiljade dinara i viši su za 6,501 hiljadu dinara u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije (Plan: 121,422 hiljade dinara), usled isplate u celosti regresa zaposlenima tokom meseca maja. Ukupna realizacija troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda Banke u odnosu na Plan iznosi 105.35%, dok realizacija bez regresa u odnosu na Plan iznosi 99.5%. Na poziciji troškova amortizacije Plan je u potpunosti ostvaren (30.06.2018: 15,979 hiljada dinara; Plan: 22,103 hiljade dinara), dok se na poziciji ostalih rashoda beleži blago odstupanje u odnosu na predviđen iznos ove pozicije uz ostvarenu realizaciju od 103.36% (30.06.2018: 121,954 hiljada dinara; Plan: 117,995 hiljada dinara).

U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2018. godine.

Tabela 19. Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 30.06.2018. god.

u hiljadama dinara

	30.06.2018.			Bruto	Plan		Razlika	Index
	Bruto	Ispravka	Neto		Ispravka	Neto		
Aktiva								
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,242,700	20	2,242,680	1,850,476	-	1,850,476	392,204	121.2
Hartije od vrednosti	488,275	5,931	482,344	333,093	4,621	328,472	153,872	146.8
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,620,171	4,935	1,615,236	1,354,954	6,717	1,348,237	266,999	119.8
Kredit i potraživanja od komitenata	8,457,255	305,734	8,151,521	6,890,965	255,927	6,635,038	1,516,483	122.9
Investicije u zavisna društva	114	-	114	114	-	114	0	100.0
Nematerijalna imovina	47,610	39,023	8,587	49,793	35,644	14,149	-5,562	60.7
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,662,292	329,292	1,333,000	1,626,184	304,072	1,322,111	10,889	100.8
Investicione nekretnine	253,176	-	253,176	252,915	-	252,915	261	100.1
Tekuća poreska sredstva	10,443	-	10,443	10,443	-	10,443	0	100.0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	25,051	-	25,051	24,361	-	24,361	690	102.8
Ostala sredstva	178,804	6,802	172,002	130,737	5,693	125,044	46,958	137.6
Ukupno aktiva	14,985,891	691,737	14,294,154	12,524,034	612,674	11,911,360	2,382,794	120.0
Pasiva								
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	151,198	-	151,198	162,018	-	162,018	-10,820	93.3
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9,958,252	-	9,958,252	7,776,033	-	7,776,033	2,182,219	128.1
Rezervisanja	40,558	-	40,558	40,435	-	40,435	123	100.3
Odložene poreske obaveze	125,075	-	125,075	125,641	-	125,641	-566	99.5
Ostale obaveze	219,553	-	219,553	266,471	-	266,471	-46,918	82.4
Ukupno obaveze	10,494,636	-	10,494,636	8,370,597	-	8,370,597	2,124,039	125.4
Kapital	3,799,518	-	3,799,518	3,540,763	-	3,540,763	258,755	107.3
Ukupno pasiva	14,294,154	-	14,294,154	11,911,360	-	11,911,360	2,382,794	120.0

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju juna 2018. godine iznosi 14,294.15 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan Banke za datum 30.06.2018. godine predstavlja viši nivo za 20%.

U odnosu na Plan, viši nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od komitenata, koja na kraju juna 2018. godine iznosi neto 8,151.52 mil. dinara i veća je od planirane pozicije za 1,516.48 mil. dinara, odnosno, za 22.9%. Viši iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica višeg iznosa plasmana u vidu eskonta menica, kao i otkupa potraživanja.

Viši nivo beleži se i u bilansnoj poziciji aktive, gotovina i sredstva kod centralne banke, koja na kraju prvog polugođa tekuće godine iznosi neto 2,242.68 mil. dinara i veća je u odnosu na Plan za 392.2 mil. dinara, odnosno, za 21.2%. Viši iznos ove pozicije od Plana prevashodno je posledica višeg iznosa plasmana u viškove likvidnih sredstava kod Narodne banke Srbije.

Takođe, viši nivo beleži se i u bilansnoj poziciji aktive, krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, koja na kraju izveštajnog perioda iznosi neto 1,615.24 mil. dinara i veća je u odnosu na Plan za 267 mil. dinara, odnosno, za 19.8%. Viši iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica višeg iznosa datih depozita drugim bankama.

Na kraju izveštajnog perioda pozicija hartije od vrednosti iznosi neto 482.34 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan Banke za datum 30.06.2018. godine predstavlja viši nivo za 46.8%. Viši iznos ove pozicije u odnosu na Plan se javlja obzirom da je Banka ostvarila pravo na sticanje dugoročnih obveznica Republike Irak.

U pasivi, viši nivo beleži se na poziciji depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju izveštajnog perioda iznosi 9,958.25 mil. dinara, čime je Plan premašen za 2,182.22 mil. dinara, odnosno za 28.1%. Viši iznos ove pozicije od Plana se u najvećoj meri javlja usled višeg nivoa prikupljenih dinarskih oročenih depozita, kao i deviznih transakcionih depozita.

Takođe, viši nivo beleži se i na poziciji kapitala Banke, koji na kraju meseca juna iznosi 3,799.52 mil. dinara i veći je u odnosu na Plan za 258.76 mil. dinara, odnosno, za 7.3%, najviše usled višestruko boljeg ostvarenog rezultata od onog predviđenim Planom.

6. Bilans uspeha Banke

6.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je na kraju prvog polugodišta tekuće godine ostvarila dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 370,231 hiljadu dinara, odnosno, 3.14 mil. evra, što predstavlja višestruko bolji rezultat u odnosu na isti period tokom 2017. godine (30.06.2017: dobitak pre oporezivanja 47,591 hiljadu dinara).

Značajan uticaj na visok pozitivni rezultat imali su ostvareni ostali prihodi po osnovu sticanja imovine u iznosu od 155.21 mil. dinara, kao i ostali prihodi od umanjenja obaveza u ukupnom iznosu od 121.66 mil. dinara.

Ukoliko se iz ostvarenog rezultata Banke izuzmu ostali prihodi, kao i neto prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava, u prvom polugodištu 2018. godine evidentira se značajna pozitivna promena trenda ostvarivanja rezultata u odnosu na isti period prethodne godine. U prvom polugodištu 2018. godine, nakon navedenih isključenja pojedinih prihoda, Banka je ostvarila dobitak u iznosu od 62,613 hiljada dinara, koji je za 91,111 hiljada dinara bolji rezultat u odnosu ostvareni rezultat u prvom polugodištu prethodne godine (30.06.2017: gubitak 28,498 hiljada dinara).

Ostvarena dobit od kamata i naknada na kraju izveštajnog perioda iznosi 292,290 hiljada dinara, što predstavlja 115.2% ostvarene dobiti po ovom osnovu u odnosu na projektovanu dobit (Plan 30.06.2018: 253,735 hiljada dinara). Takođe, ista je za 33.9% viša nego ona sa kraja istog perioda prethodne godine (30.06.2017: 218,278 hiljada dinara).

Stopa operativne efikasnosti Banke "cost to income ratio" (operativni rashodi / neto dobit od kamata i naknada), na kraju prvog polugodišta 2018. godine, iznosi 91%, odnosno, na značajno je povoljnijem nivou u odnosu na nivo ove stope sa kraja istog perioda prethodne godine (30.06.2017: 117.9%).

Tokom izveštajnog perioda nastavljen je trend značajnog rasta komercijalnih plasmana iz prethodnih godina, što je osnovni uzrok ostvarenih viših prihoda od kamata na kraju prvog polugodišta 2018. godine, u odnosu na isti period prethodne godine.

Tabela 20. Rezultat Banke ostvaren u periodu januar - jun 2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna		
	2018.	2017.	Index
Prihodi od kamata	292,337	223,267	130.9
Rashodi od kamata	(55,358)	(47,701)	116.1
Dobitak po osnovu kamata	236,979	175,566	135.0
Prihodi od naknada i provizija	64,433	51,298	125.6
Rashodi naknada i provizija	(9,122)	(8,586)	106.2
Dobitak po osnovu naknada i provizija	55,311	42,712	129.5
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu zaštite od rizika	-	2,937	0.0
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	13,181	(7,540)	-
Neto prihod / (rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	29,593	69,279	42.7
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	9,944	-	-
Ostali poslovni prihodi	13,054	15,260	85.5
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(127,923)	(126,959)	100.8
Troškovi amortizacije	(15,979)	(20,990)	76.1
Ostali prihodi	278,025	6,810	-
Ostali rashodi	(121,954)	(109,484)	111.4
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	370,231	47,591	777.9
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	-	-	-
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	370,231	47,591	777.9

Strukturno posmatrano, Banka je na kraju prvog polugođa tekuće godine ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 356,770 hiljada dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 292,290 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 81.9% i beleži rast u odnosu na isti period prethodne godine (30.06.2017: 79.5%). Viša realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada, na kraju izveštajnog perioda, u odnosu na istu sa kraja prvog polugodišta 2017. godine, u najvećoj meri je posledica većeg iznosa prihoda od kamata.

Efekti kursnih razlika pozitivno su se odrazili na finansijski rezultat Banke, pa je tako efekat promene vrednosti imovine i obaveza Banke, krajem prvog polugodišta 2018. godine, pozitivan u iznosu od 13,181 hiljadu dinara, i isti je viši za 20,721 hiljadu dinara u odnosu na stanje istih sa kraja istog perioda prethodne godine (30.06.2017: neto rashod 7,540 hiljada dinara).

6.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su na kraju prvog polugodišta 2018. godine obračunati u ukupnom iznosu od 356,770 hiljada dinara (ili, u proseku, 59,462 hiljade dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 48,723 hiljadu dinara (ili 81.9%), a prihodi od naknada 10,739 hiljada dinara (ili 18.1%) mesečno. U odnosu na isti period prošle godine, prosečni prihodi od kamata beleže rast od 11,512 hiljada dinara, odnosno, 30.9% (jan-jun 2017: 37,211 hiljada dinara), dok prosečni prihodi od naknada beleže rast od 2,189 hiljada dinara, odnosno, 25.6% (jan-jun 2017: 8,550 hiljada dinara).

Kao što je već napomenuto, neto dobit od kamata i naknada iznosila je u izveštajnom periodu 292,290 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 236,979 hiljada dinara (rast u odnosu na I polugodište 2017. godine od 35%), a neto dobit od naknada Banke iznosila je 55,311 hiljada dinara (rast u odnosu na I polugodište 2017. godine od 29.95%).

Prihodi od kamata su na kraju prvog polugođa 2018. godine iznosili 292,337 hiljada dinara, i u odnosu na isti period prethodne godine povećani su za 30.9% (30.06.2017: 223,267 hiljada dinara), a primarno kao posledica napred pomenutog značajnog rasta komercijalnih plasmana. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim privrednim društvima sa 42.08%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta menica čije učešće iznosi 20.73% i prihodi po osnovu otkupa potraživanja koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 17.55% - videti sledeću tabelu.

Tabela 21. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar - jun 2018. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2018.	Učešće	2017.	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Domaće banke i druge finansijske organizacije	1,659	0.57%	5,808	2.60%	-71.4%
Javna preduzeća	12,617	4.32%	3,313	1.48%	280.8%
Privredna društva	123,020	42.08%	99,310	44.48%	23.9%
Preduzetnici	449	0.15%	167	0.07%	168.9%
Stanovništvo	17,922	6.13%	16,058	7.19%	11.6%
Komitenti iz društ.v.delatnosti i neprofitna pravna lica	350	0.12%	2,724	1.22%	-87.1%
Narodna banka Srbije	1,283	0.44%	932	0.42%	37.7%
Strane banke	940	0.32%	509	0.23%	84.7%
HoV i ostali plasmani					
REPO poslovi sa NBS	1,301	0.45%	7,362	3.30%	-82.3%
Državni zapisi RS	6,844	2.34%	7,686	3.44%	-11.0%
Izdvojena obavezna rezerva kod NBS	4,402	1.51%	3,494	1.56%	26.0%
Obveznice trezora RS	-	0.00%	1,779	0.80%	-100.0%
Eskont menica	60,593	20.73%	57,260	25.65%	5.8%
Otkup potraživanja	51,291	17.55%	10,051	4.50%	410.3%
Investicione jedinice	7	0.00%	-	0.00%	-
Obveznice Iraka	4,449	1.52%	3	0.00%	-
Ostali prihodi od kamata					
Unwinding	5,208	1.78%	6,811	3.05%	-23.5%
Ukupno	292,337	100.00%	223,267	100.00%	30.9%

Ukupno obračunati prihodi od naknada na kraju prvog polugodišta 2018. godine iznose 64,433 hiljade dinara i u odnosu na isti period prethodne godine uvećani su za 25.6% (30.06.2017: 51,298 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi od naknada po osnovu garancijskih poslova sa 31.33% - videti sledeći pregled.

Tabela 22. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - jun 2018. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2018.	Učešće	2017.	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	19,294	29.94%	18,296	35.67%	5.5%
Izdane garancije i ostala jemstva	20,186	31.33%	18,357	35.79%	10.0%
Naknade po osnovu otkupa potraživanja	7,841	12.17%	1,498	2.92%	423.4%
Naknade od eskonta menica	6,193	9.61%	1,579	3.08%	292.2%
Naknade od stranih pravnih lica	1,655	2.57%	2,079	4.05%	-20.4%
Poslovi sa stanovništvom	8,351	12.96%	7,931	15.46%	5.3%
Naknade od stranih banaka	483	0.75%	436	0.85%	10.7%
Ostale naknade - bankarske usluge	430	0.67%	1,122	2.19%	-61.6%
Ukupno	64,433	100.00%	51,298	100.00%	25.6%

6.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u izveštajnom periodu 55,358 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 9,226 hiljada dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 18.9% vrednosti obračunatih prihoda od kamata). Obračunati troškovi naknada u toku istog perioda iznose 9,122 hiljade dinara, odnosno, u proseku, 1,520 hiljada dinara mesečno (i bili su na nivou od 14.2% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

U odnosu na isti period prethodne godine, obračunati rashodi kamata uvećani su za 16.1% (30.06.2017: 47,701 hiljadu dinara) usled većeg iznosa prikupljene devizne štednje. Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu položene devizne štednje građana (15,302 hiljade dinara), kao i po osnovu oročenih dinarskih depozita republičkih organa (15,295 hiljada dinara).

Tabela 23. Analički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar - jun 2018. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2018.	Učešće	2017.	Učešće	% rasta / pada
Domaće banke i druge finans.organizacije	2,207	3.99%	440	0.92%	401.6%
Javna preduzeća	1,712	3.09%	463	0.97%	269.7%
Privredna društva	11,724	21.18%	37,128	77.83%	-68.4%
Preduzetnici	40	0.07%	50	0.10%	-19.9%
Sektor opšte države	21,014	37.96%	30	0.06%	-
Stanovništvo	17,108	30.90%	9,498	19.91%	80.1%
Strana lica	92	0.17%	57	0.12%	60.6%
Drugi komitenti	1,462	2.64%	36	0.07%	-
Ukupno	55,358	100.00%	47,701	100.00%	16.1%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke, u prvom polugođu 2018. godine, iznosili su 9,122 hiljade dinara (30.06.2017: 8,586 hiljada dinara). U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada i provizija u stranoj valuti za usluge deviznog platnog prometa učestvuju sa 42% i iznose 3,830 hiljada dinara.

6.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Banka je u posmatranom periodu ostvarila neto prihode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 29,593 hiljade dinara (30.06.2017: neto prihod u iznosu od 69,279 hiljada dinara).

6.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su na kraju prvog polugođa 2018. godine iznosili 127,923 hiljade dinara i viši su za 0.8% u odnosu na isti period prethodne godine usled isplate u celosti regresa zaposlenima tokom meseca maja (30.06.2017: 126,959 hiljada dinara).

6.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi Banke su na kraju prvog polugodišta 2018. godine iznosili 121,954 hiljade dinara i viši su za 11.4% u odnosu na isti period prethodne godine (30.06.2017: 109,484 hiljade dinara), najviše zbog rasta premije osiguranja depozita usled rasta iznosa depozita. U narednoj tabeli prikazana je struktura operativnih i ostalih rashoda Banke na kraju juna 2018. godine.

Tabela 24. Operativni i ostali rashodi Banke u periodu januar - jun 2018. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 30. juna				
	2018.	Učešće	2017.	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	28,218	23.14%	29,330	26.79%	-3.8%
Usluge	27,450	22.51%	24,794	22.65%	10.7%
Ostali nematerijalni troškovi	26,077	21.38%	23,570	21.53%	10.6%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	2,834	2.32%	380	0.35%	645.9%
Materijal i energija	11,224	9.20%	11,614	10.61%	-3.4%
Troškovi reprezentacije	2,377	1.95%	1,376	1.26%	72.7%
Premije osiguranja	14,127	11.58%	9,948	9.09%	42.0%
Ostali rashodi	9,647	7.91%	8,472	7.74%	13.9%
Ukupno	121,954	100.00%	109,484	100.00%	11.4%

7. Bilans stanja Banke

7.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 30. jun 2018. godine iznosi 14,294,154 hiljade dinara i viša je u odnosu na stanje iste sa kraja 2017. godine za 2,587,750 hiljada dinara, odnosno, za 22.1% (31.12.2017. godine: 11,706,404 hiljade dinara). Rast neto bilansne sume sa 30. junom 2018. godine najviše je rezultat značajnog povećanja depozita, pogotovu oročenih depozita, i posledično, daljeg rasta komercijalnih plasmana Banke.

Tabela 25. Neto bilans stanja Banke, na dan 30. jun 2018. godine

	30.06.2018.	Učešće	31.12.2017.	Učešće	u hiljadama dinara % rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	2,242,680	15.69%	1,351,902	11.55%	65.9%
Hartije od vrednosti	482,344	3.37%	316,924	2.71%	52.2%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,615,236	11.30%	1,457,422	12.45%	10.8%
Kredit i potraživanja od komitenata	8,151,521	57.03%	6,788,579	57.99%	20.1%
Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	0.00%	1,982	0.02%	-100.0%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.0%
Nematerijalna ulaganja	8,587	0.06%	7,044	0.06%	21.9%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,333,000	9.33%	1,345,606	11.49%	-0.9%
Investicione nekretnine	253,176	1.77%	252,915	2.16%	0.1%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.07%	10,443	0.09%	0.0%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	25,051	0.18%	24,168	0.21%	3.7%
Ostala sredstva	172,002	1.20%	149,305	1.28%	15.2%
Ukupno aktiva	14,294,154	100.00%	11,706,404	100.00%	22.1%
Pasiva					
Obaveze					
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	151,198	1.06%	179,671	1.53%	-15.8%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	9,958,252	69.67%	7,558,930	64.57%	31.7%
Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	0.00%	2,904	0.02%	-100.0%
Rezervisanja	40,558	0.28%	36,075	0.31%	12.4%
Odložene poreske obaveze	125,075	0.88%	125,075	1.07%	0.0%
Ostale obaveze	219,553	1.54%	314,250	2.68%	-30.1%
Ukupno obaveze	10,494,636	73.42%	8,216,905	70.19%	27.7%
Kapital					
Akcijski kapital	3,080,297	21.55%	3,100,833	26.49%	-0.7%
Dobitak	390,767	2.73%	62,546	0.53%	524.8%
Gubitak	(396,284)	-2.77%	(395,253)	-3.38%	0.3%
Rezerve	724,738	5.07%	721,373	6.16%	0.5%
Ukupno kapital	3,799,518	26.58%	3,489,499	29.81%	8.9%
Ukupno pasiva	14,294,154	100.00%	11,706,404	100.00%	22.1%

Graf 4. Kretanje ukupne aktive (neto)

Valutnom strukturom aktive bilansa Banke, na dan 30. jun 2018. godine, preovladava dinarski karakter, odnosno 60.19% neto aktive Banke je u domaćoj valuti.

Dinarski podbilans aktive i pasive zabeležio je rast u apsolutnom iznosu na kraju prvog polugođa 2018. godine, dok je njegov procenat učešća u ukupnoj aktivi ostao na približnom nivou u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 26. Valutna struktura Bilansa stanja Banke na dan 30. jun 2018. godine

	Iznos		Učešće		% rasta/ pada
	30.06.2018.	31.12.2017.	30.06.2018.	31.12.2017.	
u hiljadama dinara					
AKTIVA					
Aktiva u dinarima	8,603,460	7,041,504	60.19%	60.15%	7.89%
Aktiva u stranoj valuti:					
EUR	2,887,914	2,438,798	20.20%	20.83%	28.66%
USD	492,139	495,791	3.44%	4.24%	8.69%
Ostale valute	14,534	25,485	0.10%	0.22%	-0.50%
Indeksirano	2,296,107	1,704,825	16.06%	14.56%	4.97%
Aktiva u stranoj valuti	5,690,694	4,664,900	39.81%	39.85%	17.72%
Ukupna aktiva	14,294,154	11,706,404	100.00%	100.00%	11.81%
PASIVA					
Pasiva u dinarima	9,108,258	6,899,260	63.72%	58.94%	12.57%
Pasiva u stranoj valuti:					
EUR	4,909,837	4,365,320	34.35%	37.29%	15.36%
USD	256,866	419,054	1.80%	3.58%	-36.32%
Ostale valute	18,155	22,044	0.13%	0.19%	-15.52%
Indeksirano	1,038	725	0.01%	0.01%	2.41%
Pasiva u stranoj valuti	5,185,896	4,807,144	36.28%	41.06%	10.71%
Ukupna pasiva	14,294,154	11,706,404	100.00%	100.00%	11.81%

Napomena: U deviznom podbilansu Banke obuhvaćeni su i dinarski plasmani/depoziti indeksirani deviznom klauzulom, kao i dinarska rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u stranoj valuti i/ili indeksiranim deviznom klauzulom.

Pregled bilansnih pozicija aktive i pasive Banke, reklasifikovanih prema valutnoj strukturi, na dan 30. jun 2018. godine dat je u sledećem tabelarnom pregledu.

Tabela 27. Pozicije bilansa stanja Banke u stranoj valuti, stanje na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara				
	30.06.2018.	Učešće	31.12.2017.	Učešće	% rasta / pada
AKTIVA					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	774,304	13.61%	680,051	14.58%	13.86%
Hartije od vrednosti	475,192	8.35%	313,314	6.72%	51.67%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih fin.organizacija	1,599,847	28.11%	1,395,843	29.92%	14.62%
Kredit i potraživanja od komitenata	2,714,255	47.70%	2,204,559	47.26%	23.12%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	0.00%	24,168	0.52%	-100.00%
Ostala sredstva	127,095	2.23%	46,965	1.01%	170.62%
Ukupna aktiva	5,690,694	100.00%	4,664,900	100.00%	21.99%
PASIVA					
Depoziti i ostale fin. obaveze prema bankama, drugim fin. organizacijama i centralnoj banci	11,380	0.22%	19,025	0.40%	-40.18%
Depoziti i ostale fin. obaveze prema drugim komitentima	5,159,708	99.49%	4,624,396	96.20%	11.58%
Rezervisanja	9,001	0.17%	7,630	0.16%	17.97%
Ostale obaveze	5,807	0.11%	156,093	3.25%	-96.28%
Ukupna pasiva	5,185,896	100.00%	4,807,144	100.00%	7.88%

7.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke, na dan 30. jun 2018. godine, iznosi 2,242,680 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 1,351,902 hiljade dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 15.69% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 28. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	30.06.2018.	u hiljadama dinara 31.12.2017.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	191,664	187,597
Blagajna:		
- u dinarima	26,375	34,255
- u stranoj valuti	110,106	129,572
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	1,250,000	450,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	664,207	550,478
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	347	-
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(20)	-
Stanje na dan	2,242,680	1,351,902

Obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je, na kraju juna 2018. godine, 591,151 hiljadu dinara, od čega se na dinarsku obaveznu rezervu odnosi 188,479 hiljada dinara, dok se na deviznu obaveznu rezervu koja se izdvaja u dinarima odnosi 402,672 hiljade dinara.

Po osnovu položene obračunate obavezne rezerve u dinarima, Banka je tokom prvog polugođa 2018. godine ostvarila prihod od kamata u iznosu od 4,402 hiljade dinara.

7.3. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, na kraju prvog polugodišta 2018. godine, iznose 482,344 hiljade dinara i sastoje se od akcija banaka i privrednih društava, obveznica Republike Irak, kao i od dugoročnih deviznih zapisa Republike Srbije.

Od deviznih zapisa, Banka poseduje dugoročne dolarske kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 2 mil. dolara, sa dospećem 2020. godine i stopom kupona od 4.875%, kao i dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra, sa dospećem 2026. godine i stopom kupona od 3.50%.

Na kraju izveštajnog perioda, Banka je ostvarila pravo na sticanje dugoročnih obveznica Republike Irak u iznosu od 1.69 mil. dolara.

Tabela 29. Hartije od vrednosti sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	31.03.2018.	31.12.2017.
Hartije od vrednosti		
<i>Dinari</i>		
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	278	278
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(242)	(242)
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	39,035	39,035
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(31,919)	(31,405)
<i>Strana valuta</i>		
Obveznice Republike Irak	171,507	93
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	(7,718)	(3)
Dugoročni državni zapisi RS	320,741	316,704
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	(3,408)	(3,480)
Hartije od vrednosti, bruto	488,275	320,980
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(5,931)	(4,056)
Stanje na dan	482,344	316,924

7.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju izveštajnog perioda iznosi 1,615,236 hiljade dinara, i ono čini 11.3% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za 157,814 hiljada dinara, odnosno, za 10.8%, najviše usled višeg iznosa datih depozita drugim domaćim bankama.

Tabela 30. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija na dan 30.06.2018. godine

	30.06.2018.	u hiljadama dinara 31.12.2017.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditni domaćim bankama i drugim fin.org.	12,500	56,000
Potraživanja za kamatu	85	114
Namenski depozit - VISA card	1,830	3,830
Namenski depozit - Societe Generale	2,000	2,000
Razgraničeni prihodi od naknada	(101)	(56)
Ukupno	16,314	61,888
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	492,662	837,306
Devizni računi kod domaćih banaka	-	47,884
Namenski devizni račun - VISA card	3,328	5,239
Dati depoziti drugim bankama	1,103,143	500,220
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,723	4,739
Pokriće po garancijama kod ino banaka	-	9,015
Ukupno	1,603,857	1,404,403
Plasmani, bruto	1,620,171	1,466,291
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,935)	(8,869)
Stanje na dan	1,615,236	1,457,422

Tabela 31. Dati krediti i depoziti bankama i drugim finans.organizacijama na dan 30.06.2018. godine

	30.06.2018.		u hiljadama dinara			
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u dinarima						
Kreditni:						
- domaćim bankama	2,000	-	2,000	2,000	-	2,000
- drugim komitentima	14,330	-	14,330	59,830	-	59,830
Ukupno	16,330	-	16,330	61,830	-	61,830
u stranoj valuti						
Depoziti:						
- stranim bankama	40,535	-	40,535	168,496	-	168,496
- domaćim bankama	1,062,608	-	1,062,608	331,724	-	331,724
- drugim komitentima	4,723	-	4,723	4,739	-	4,739
Ukupno	1,107,866	-	1,107,866	504,959	-	504,959
Plasmani, bruto	1,124,196	-	1,124,196	566,789	-	566,789
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3,689)	-	(3,689)	(3,652)	-	(3,652)
Stanje na dan	1,120,507	-	1,120,507	563,137	-	563,137

7.5. Krediti i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 30.06.2018. godine, iznose, neto, 8,151,521 hiljadu dinara (31. decembar 2017. godine: 6,788,579 hiljada dinara) i čine 57.03% ukupne neto poslovne imovine Banke.

U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, iznos ove bilansne pozicije uvećan je za, neto, 1,362,943 hiljade dinara, odnosno, za 20.1%. Rast neto iznosa ove pozicije je rezultat značajnog rasta iznosa komercijalnih plasmana, a najviše datih kredita privrednim društvima.

U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, najveće bruto uvećanje, u iznosu od 866,386 hiljada dinara (21.32%), beleži se kod datih kredita privredi, dok se kod ukupnih aktivnih plasmana pravnim i fizičkim licima beleži uvećanje od 1,436,028 hiljada dinara (21.37%).

Tabela 32. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 30.06.2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
U dinarima		
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	635,981	531,445
- privrednim društvima	3,832,193	2,964,647
- preduzetnicima	13,533	942
- stanovništvu	536,517	465,889
- drugim komitentima	5,498	12,406
	5,023,721	3,975,329
Eskont menica	1,648,849	1,577,867
Otkup potraživanja	1,232,070	843,948
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	62,741	62,773
Potraživanja za kamatu	17,809	16,205
Potraživanja za naknadu	3,289	3,094
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	17,728	5,128
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(33,481)	(25,361)
Ukupno	7,972,725	6,458,983
U stranoj valuti		
Dati krediti:		
- privrednim društvima	442,907	554,286
- stanovništvu	3,522	3,318
	446,429	557,604
Otkup potraživanja	25,436	26,081
Potraživanja za kamatu	4,258	532
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	8,408	6,698
Ukupno	484,530	590,915
Plasmani, bruto	8,457,255	7,049,898
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(305,734)	(261,319)
Stanje na dan	8,151,521	6,788,579

Tabela 33. Krediti i potraživanja od komitenata sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	30.06.2018.			31.12.2017.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
u hiljadama dinara						
u dinarima						
- javnim preduzećima	1,432,123	182,647	1,614,770	690,129	214,778	904,907
- privrednim društvima	2,853,294	2,499,488	5,352,782	2,715,995	1,952,566	4,668,561
- sektor opšte države	189,488	-	189,488	215,397	-	215,397
- stanovništvu	15,750	529,821	545,571	15,812	447,255	463,067
- ostalim komitentima	328	5,124	5,452	-	6,721	6,721
dospela potraživanja	264,662	-	264,662	200,330	-	200,330
Ukupno	4,755,645	3,217,080	7,972,725	3,837,663	2,621,320	6,458,983
u stranoj valuti						
- privrednim društvima	11,453	429,766	441,219	4,405	549,714	554,119
- sektor opšte države	3,848	-	3,848	5,847	-	5,847
- stanovništvu	-	3,400	3,400	-	3,189	3,189
- ostalim komitentima	4,559	-	4,559	26,081	-	26,081
dospela potraživanja	31,504	-	31,504	1,679	-	1,679
Ukupno	51,364	433,166	484,530	38,012	552,903	590,915
Plasmani, bruto	4,807,009	3,650,246	8,457,255	3,875,675	3,174,223	7,049,898
Minus: Ispravka vrednosti	(135,858)	(169,876)	(305,734)	(106,932)	(154,387)	(261,319)
Stanje na dan	4,671,151	3,480,370	8,151,521	3,768,743	3,019,836	6,788,579

Tabela 34. Sektorska struktura datih kredita i depozita (bruto) na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Poljoprivreda	20,000	-
Građevinarstvo	1,461,585	1,040,501
Prerađivačka industrija	1,220,563	1,058,275
Snabdevanje el.energijom	182,647	228,111
Stanovništvo	540,038	469,207
Trgovina	1,265,104	1,224,473
Saobraćaj i komunikacije	295,831	307,498
Uslužne delatnosti	464,522	190,431
Ostali	19,859	14,437
Stanje na dan	5,470,150	4,532,933

7.5.1. Krediti stanovništvu

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine.

Tabela 35. Struktura kredita stanovništvu po vrstama proizvoda na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Stambeni krediti	375,579	310,608
Kreditni po kreditnim karticama	24,973	27,475
Dugoročni gotovinski krediti	102,649	95,872
Dugoročni potrošački krediti za kupovinu automobila	7,482	4,249
Minusni saldo na tekućim računima	9,106	7,974
Ostali krediti fizičkim licima	20,248	23,028
Stanje na dan	540,038	469,207

7.6. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva na dan 30. jun 2018. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2017. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 36. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 30.06.2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan	114	114

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

7.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 30. jun 2018. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,594,763 hiljade dinara (31. decembar 2017. godine: 1,605,565 hiljada dinara), učestvuje sa 11.16%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme je na kraju prvog polugođa 2018. godine umanjena za 12,606 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2017. godine kao rezultat izvršene amortizacije - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 37. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara						
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Investicione nekretnine
31.12.2017.							
Nabavna vrednost	504,017	882,754	274,996	16,278	1,678,045	46,067	252,915
Ispravka vrednosti	-	(92,657)	(234,638)	(5,144)	(332,439)	(39,023)	-
Sadašnja vrednost	504,017	790,097	40,358	11,134	1,345,606	7,044	252,915
30.06.2018.							
Nabavna vrednost	504,017	876,202	266,585	15,489	1,662,292	47,610	253,176
Ispravka vrednosti	-	(92,657)	(231,492)	(5,143)	(329,292)	(39,023)	-
Sadašnja vrednost	504,017	783,545	35,093	10,346	1,333,000	8,587	253,176

7.8. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 30. jun 2018. godine iznosila 172,002 hiljade dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2017. godine uvećena su za 15.2% - videti sledeći pregled.

Tabela 38. Ostala sredstva Banke na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
u dinarima:		
Potraživanja za naknadu	196	157
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	28,631	28,730
Potraživanja po osnovu otkupa potraživanja	-	18,166
Ostala potraživanja	33,229	4,803
Prolazni računi	1,849	3,317
Ostale investicije - učešća u kapitalu	302	49,501
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	12,940	20,186
Zalihe materijala i inventar u upotrebi	4,881	5,009
Sredstva stečena naplatom potraživanja	24,397	24,397
Ukupno	106,425	154,266
u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu	45	45
Ostala potraživanja	71,190	333
Prolazni računi	964	107
Ostale investicije - učešća u kapitalu	179	179
Ukupno	72,378	664
Ostala sredstva, bruto	178,804	154,930
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(6,802)	(5,625)
Stanje na dan	172,002	149,305

U sledećoj tabeli prikazana je analitika stanja ostalih investicija - učešća u kapitalu drugih pravnih lica.

Tabela 39. Ostale investicije - učešća Banke u kapitalu drugih pravnih lica, stanje na dan 30.06.2018.

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
u dinarima:		
Energoprojekt garant a.d.o., Beograd	-	49,199
Beogradska berza a.d., Beograd	302	302
u stranoj valuti:		
S.W.I.F.T.	179	179
Ukupno	481	49,680
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(2)	(275)
Stanje na dan	479	49,405

Tokom drugog kvartala tekuće godine, Banka je obavila prodaju svog celokupnog učešća u preduzeću „Energoprojekt Garant“ pa je usled toga iskazala dobitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate u iznosu od 9,944 hiljade dinara.

7.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 30. jun 2018. godine 153,295 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2016. godine, iznos ove bilansne pozicije umanjen je za 26,376 hiljada dinara usled nižeg iznosa oročenih dinarskih depozita.

Tabela 40. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine*

u hiljadama dinara

	30.06.2018.			31.12.2017.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	105,316	-	105,316	134,451	-	134,451
Ostale finansijske organizacije	34,501	-	34,501	26,195	-	26,195
Ukupno	139,817	-	139,817	160,646	-	160,646
u stranoj valuti						
Strane banke	8,685	-	8,685	18,724	-	18,724
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	2,696	-	2,696	301	-	301
Ukupno	11,381	-	11,381	19,025	-	19,025
Stanje na dan	151,198	-	151,198	179,671	-	179,671

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 41. *Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine*

u hiljadama dinara

	30.06.2018.	31.12.2017.
Transakcioni depoziti	28,932	37,422
Ostali depoziti	121,896	141,773
Ostale obaveze	370	476
Stanje na dan	151,198	179,671

7.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 30. jun 2018. godine 9,958,252 hiljade dinara (31.12.2017. godine: 7,558,930 hiljada dinara) - videti sledeću tabelu. U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 31.7%, najviše usled višeg iznosa oročenih depozita.

Tabela 42. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 30.06.2018. godine*

	30.06.2018.			31.12.2017.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u hiljadama dinara						
u dinarima						
Javna preduzeća	501,350	-	501,350	147,120	-	147,120
Preduzeća	1,039,170	23,141	1,062,311	1,654,701	24,552	1,679,253
Stanovništvo	196,018	-	196,018	150,180	-	150,180
Drugi komitenti	3,026,288	12,578	3,038,866	945,404	12,578	957,982
Ukupno	4,762,826	35,719	4,798,545	2,897,405	37,130	2,934,535
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	41,417	-	41,417	231,455	8,910	240,365
Preduzeća	2,050,177	97,703	2,147,880	1,497,901	92,907	1,590,808
Stanovništvo	1,738,146	1,136,253	2,874,399	1,719,840	975,472	2,695,312
Drugi komitenti	96,011	-	96,011	97,910	-	97,910
Ukupno	3,925,751	1,233,956	5,159,707	3,547,106	1,077,289	4,624,395
Stanje na dan	8,688,577	1,269,675	9,958,252	6,444,511	1,114,419	7,558,930

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

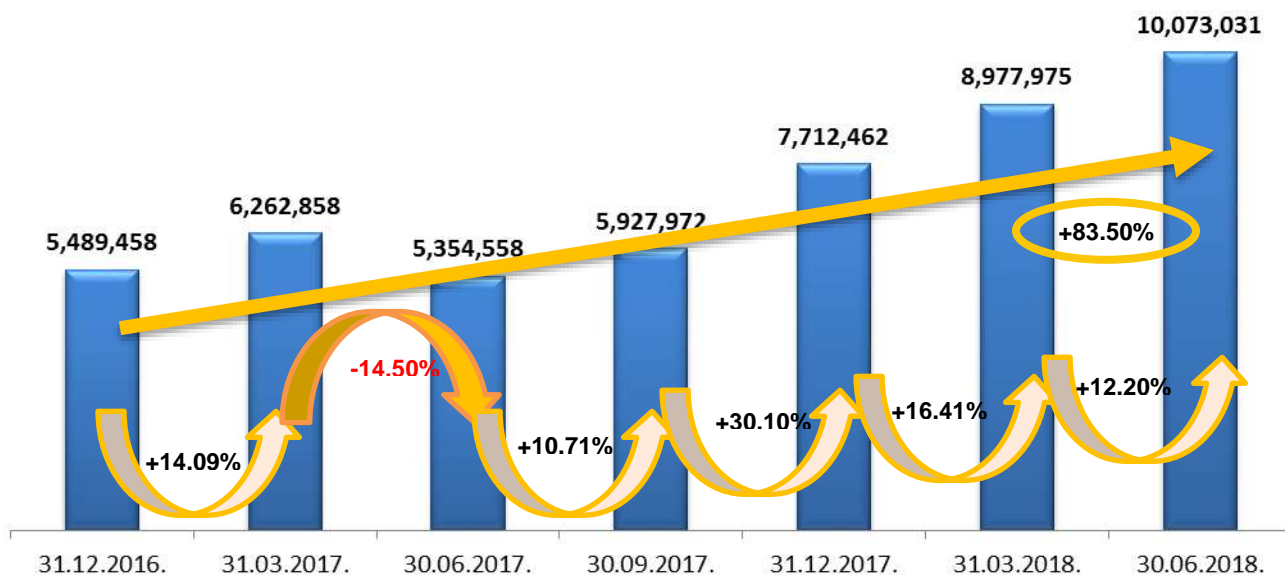
Tabela 43. *Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine*

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Transakcioni depoziti	2,736,373	2,133,585
Štedni depoziti	2,523,317	2,365,194
Depoziti po osnovu datih kredita	27,559	28,778
Namenski depoziti	1,937	47,456
Oročeni depoziti	3,572,501	1,898,289
Ostali depoziti	1,060,517	1,059,964
Ostale obaveze	36,048	25,664
Stanje na dan	9,958,252	7,558,930

7.11. Ukupni depoziti Banke

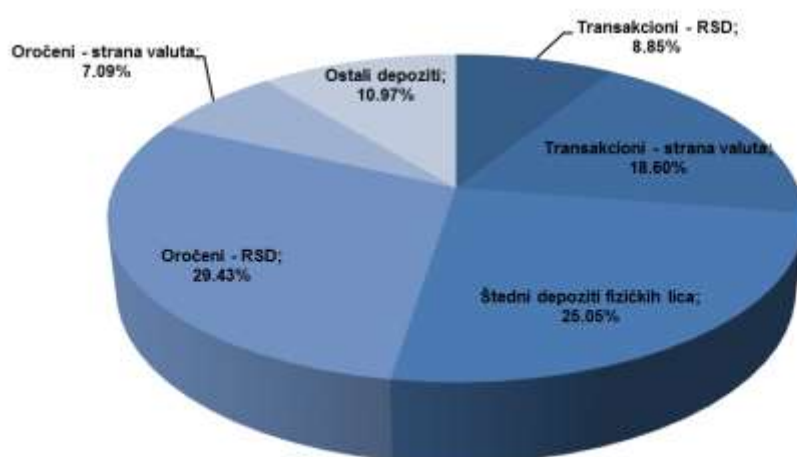
Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 30. jun 2018. godine, iznosi 10,073,031 hiljadu dinara (31. decembar 2017. godine: 7,712,462 hiljade dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, ukupni depoziti Banke uvećani su za 30.6%, najviše usled rasta iznosa dinarskih oročenih depozita - videti sledeći grafikon.

Graf 5. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, štedni i oročeni depoziti učestvuju sa po 25.05% i 36.53%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 27.45% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 6. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 30. jun 2018. godine

Valutna struktura depozita je skoro identična obzirom da devizni depoziti imaju učešće od 51.11% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2017. godine: 60.01%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju i krajem prvog polugodišta 2018. godine preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke.

7.12. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju izveštajnog perioda iznosila 40,558 hiljada dinara (31.12.2017. godine: 36,075 hiljada dinara) i sastojala su se, pre svega, od rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama u iznosu od 17,268 hiljada dinara (31.12.2017. godine: 12,785 hiljada dinara), kao i od rezervisanja za otpremnine za penzije.

7.13. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke, na dan 30. jun tekuće godine, iznose 219,553 hiljade dinara (31. decembar 2017. godine: 314,250 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, ostale obaveze Banke umanjene su za 30.1% najviše usled ukidanja obaveza za neizvršene isplate po osnovu primljenih naplata. Njihova struktura prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 44. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Obaveze za neizvršene isplate po napolatama u stranoj valuti	-	152,698
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	13,707	3,366
Ostale obaveze prema zaposlenima	9,130	9,201
Obaveze prema dobavljačima	6,445	7,730
Obaveze prema bivšim osnivačima Banke	-	2,154
Obaveze za dividende	11,288	18,550
Ostale obaveze u dinarima	112,956	51,661
Ostale obaveze u stranoj valuti	5,807	3,395
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	9,329	54,739
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	50,891	10,756
Stanje na dan	219,553	314,250

7.14. Kapital Banke

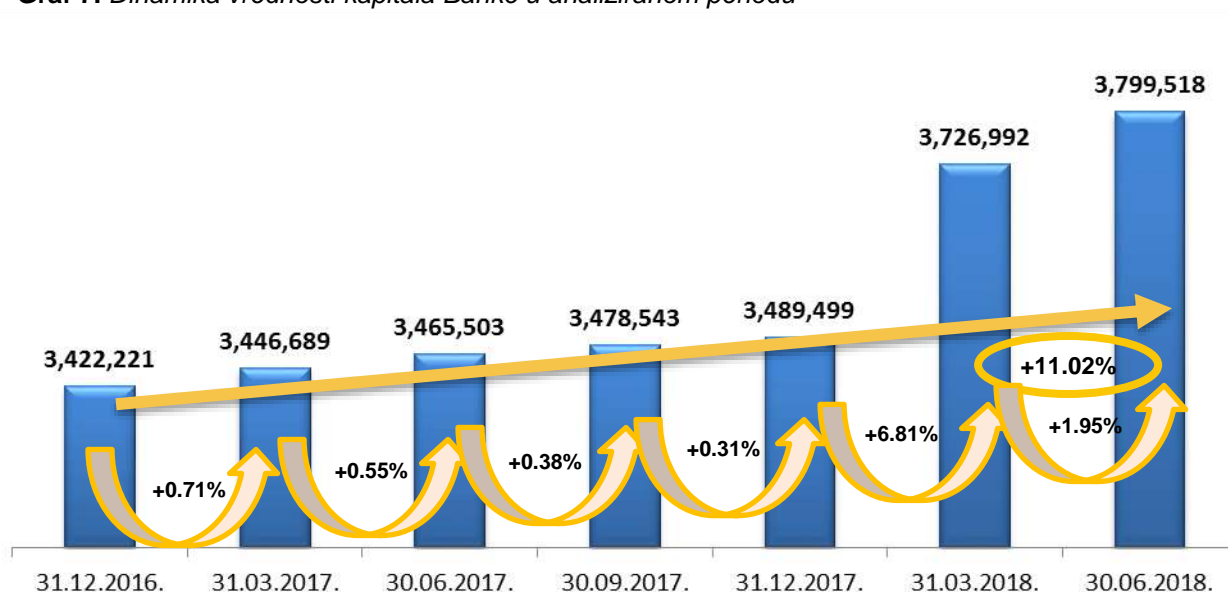
7.14.1. Struktura kapitala Banke

Sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 3,799,518 hiljada dinara (ili 32,181 hiljadu evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2017. godine, kada je ukupan kapital Banke iznosio 3,489,499 hiljada dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke uvećana je za 310,019 hiljada dinara, ili za 8.9%, najviše, kao rezultat ostvarenog neto dobitka u izveštajnom periodu.

Tabela 45. Kapital Banke, stanje na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Ostali kapital	-	20,536
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Revalorizacione rezerve	742,433	742,488
Nerealizovani gubici po osnovu promene hartija od vrednosti	(17,695)	(21,115)
Dobitak ranijih godina - neraspoređen	20,536	-
Gubitak ranijih godina	(396,284)	(395,253)
Dobitak / Gubitak	370,231	62,546
Stanje na dan	3,799,518	3,489,499

Graf 7. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

7.14.2. Akcijski kapital

Na dan 30. jun 2018. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju prvog polugođa 2018. godine, raspolaže ukupno 689 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 11.48% ukupnog kapitala Banke na isti dan.

Tabela 46. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Republika Srbija	58,287	20.215%
Beobanka a.d. Beograd - u stečaju	19,092	6.622%
SFRJ	15,362	5.328%
Alfa-Plam a.d. Vranje	14,415	4.999%
Danijela Đokić-Pavlica	14,415	4.999%
Telegroup d.o.o. Beograd	14,415	4.999%
Tinolex llc, SAD	14,415	4.999%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.120%
Convst a.d. Novi Sad - zbirni račun	11,178	3.877%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.590%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.434%
Caluks d.o.o., Beograd	9,640	3.343%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.992%
Ministarstvo Finansija Republike Makedonije	5,010	1.738%
Energoprojekt Holding a.d. Beograd	4,056	1.407%
Ostali (zbirno):	70,170	24.337%
Ukupno	288,330	100.00%

Tabela 47. Akcije Banke, stanje na dan 30. jun 2018. godine

	30.06.2018.		31.03.2018.		31.12.2017.	
	RSD	EUR	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330		288,330	
Ukupan kapital	3,799,518,000	32,180,869	3,726,992,000	31,481,882	3,489,499,000	29,454,035
Knjigovodstvena vrednost	13,178	112	12,926	109	12,102	102
Tržišna vrednost	9,150	77	6,889	58	6,889	58
P/B racio	0.69		0.53		0.57	

7.14.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja izveštajnog perioda nije sticala sopstvene akcije. Na dan 30. jun 2018. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

8. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 30.06.2018. godine iznosi, bruto, 49,061,011 hiljada dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2017. godine, ukupna vanbilansna aktiva uvećana je za 4.57%.

U strukturi vanbilansne aktive, najznačajnija promena se dogodila na samom početku tekuće godine, kada je Banka otpisala potraživanja niske izvesnosti naplate od privrednih društava i stanovništva.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje, na dan 30. jun 2018. godine, iznosi 4,746,936 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 3,617,866 hiljada dinara).

Tabela 48. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Primljena sredstva obezbeđenja	39,017,518	37,269,951
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	167,770	164,281
Garancije u dinarima	2,588,983	1,982,663
Garancije u stranoj valuti	592,697	599,167
Izdane garancije bez pravnog dejstva	166,172	65,172
Preuzete opozive obaveze	1,394,915	854,250
Preuzete neopozive obaveze	170,735	182,280
Derivati namenjeni zaš.od rizika u din. - svop	-	240,265
Derivati namenjeni zaš.od rizika u str.val. - svop kontra stav	-	236,945
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,412,233	1,377,929
Repo poslovi	-	-
Druga vanbilansna aktiva u stranoj valuti - nostro akreditivi	-	-
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	2,361	-
Potraživanja niske izvesnosti naplate od privrednih društava i stanovništva	-	2,352,536
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	21	21
Otpisana finansijska sredstva	2,129,115	-
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	4,009	171,575
Druga vanbilansna aktiva	1,414,482	1,420,053
Stanje na dan	49,061,011	46,917,088

Obim garancijskog poslovanja Banke na kraju izveštavanog perioda iznosi, bruto, 3,181,680 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 5.97% (31. decembar 2017. godine: 2,581,830 hiljada dinara).

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 30.06.2018. godine iznosi 2,588,983 hiljade dinara (31. decembar 2017. godine: 1,982,663 hiljade dinara), i čini 81.4% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 592,697 hiljada dinara (31. decembar 2017. godine: 599,167 hiljada dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u dinarima (59.1%), zatim slede izdate plative garancije u dinarima (22.3%), pa onda izdate činidbene garancije u stranoj valuti (17.6%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 49. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
u dinarima		
Plative garancije		
Izdate plative garancije - za dobavljače	262,870	261,476
Izdate plative garancije - carinske	346,306	168,306
Izdate plative garancije - poreske	-	-
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	16,000	54,500
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	75,295	50,183
Izdate plative garancije preduzetnicima - za dobavljače	9,000	9,000
	709,471	543,465
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	935,417	886,104
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	620,103	449,806
Izdate licitacione garancije	81,972	20,830
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	225,795	81,361
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	15,399	1,097
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	826	-
	1,879,512	1,439,198
	2,588,983	1,982,663
u stranoj valuti		
Plative garancije		
Izdate plative garancije	32,468	8,885
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	-	-
Izdate licitacione garancije privrednim društvima	25,104	11,859
Izdate činidbene garancije	535,125	578,423
	560,229	590,282
	592,697	599,167
Stanje na dan	3,181,680	2,581,830

9. Usluge Banke

9.1. Dinarski platni promet

Na dan 30.06.2018. godine ukupan broj korisnika platnih usluga bio je 863 (31.12.2017: 839), od čega 846 rezidenata (31.12.2017: 822) i 17 nerezidenata (31.12.2017: 17), što predstavlja približno stanje broja korisnika u odnosu na ono sa kraja 2017. godine.

Tokom izveštajnog perioda, preko računa Banke realizovan je ukupan bezgotovinski promet u iznosu od 78 mlrd. dinara kroz 139,318 transakcija. U odnosu na isti period 2017. godine, ostvareni promet je veći za 19.06 mlrd. dinara, dok je broj realizovanih transakcija veći za 18,587, odnosno, za 15.4% (30.06.2017: promet u iznosu od 58.93 mlrd. dinara kroz 120,731 transakcija).

9.2. Devizni platni promet

Tokom izveštajnog perioda, ukupan obim prometa preko računa kod ino banaka iznosio je 166 mil. evra po osnovu priliva i 166.9 mil. evra po osnovu odliva.

Od ukupnog obima, deo prometa u iznosu od 18.52 mil. evra odnosio se na naloge za plaćanje prema inostranstvu po osnovu uvoza roba i usluga po nalogima rezidenata i nerezidenata, uključujući i transfere na druge domaće banke u stranoj valuti (30.06.2017: promet u iznosu od 19.75 mil. evra). U istom periodu vrednost loro doznaka iznosila je 24.67 mil. evra (30.06.2017: promet u iznosu od 21.38 mil. evra).

9.3. Devizne doznake

Nastavljena je poslovna saradnja sa australijskom kompanijom Beo-Export Australia PTY Limited na projektu „My land“ u vezi servisiranja doznaka fizičkih lica. U izveštajnom periodu servisirano je ukupno 2,285 doznaka u vrednosti od 784 hiljade evra, što predstavlja za 14.2% niži broj doznaka i za 21.3% niži obim u odnosu na isti period 2017. godine (30.06.2017: realizovano je 2,758 doznaka u iznosu od 996 hiljada evra).

9.4. Poslovanje sa stanovništvom

Računi građana i devizna štednja

Banka pored tekućih računa građana u svojoj ponudi ima i štedne i namenske račune građana koji obuhvataju dinarske štedne uloge po viđenju, oročene štedne uloge, namenske depozite za kupovinu akcija u procesu privatizacije, namenske račune za kupoprodaju HoV, kao i namenske depozite za osnivanje privrednih društava.

Zaključno sa 30.06.2018. godine, ukupan broj tekućih računa građana iznosio je 2,417 od čega je u izveštajnom periodu bilo aktivno 1,995. U izveštajnom periodu otvoreno je 140 novih tekućih računa od čega 35 računa za prijem zarade i penzija.

Tokom izveštajnog perioda otvoreno je 185 novih partija oročenih deviznih štednih uloga. Stanje ukupnih deviznih depozita po svim deviznim računima fizičkih lica na dan 30.06.2018. godine iznosi 24.17 mil. evra, što je za 6.8% više u odnosu na stanje ovih depozita sa kraja 2017. godine - videti sledeću tabelu.

Tabela 50. Devizni depoziti stanovništva, stanje na dan 30. jun 2018. godine

	30.06.2018.	Učešće	31.12.2017.	u evrima Učešće
Namenski devizni računi	79,500	0.33%	117,975	0.52%
Devizni štedni ulozi po viđenju	3,776,356	15.62%	3,310,275	14.62%
Oročeni devizni štedni ulozi:				
do 3 meseca	648,507	2.68%	632,374	2.79%
do 6 meseci	759,190	3.14%	1,053,691	4.66%
do 12 meseci	9,364,025	38.74%	9,404,787	41.55%
do 24 meseca	9,545,847	39.49%	8,118,856	35.86%
	20,317,569	84.05%	19,209,708	84.86%
Stanje na dan	24,173,426	100.00%	22,637,958	100.00%

Devizni platni promet fizičkih lica i menjački poslovi

Bezgotovinski promet u stranim valutama tokom izveštajnog perioda iznosio je 2.38 mil. evra. Najveći promet devizne blagajne ostvaren je u evrima, dok su ostale valute manje zastupljene.

Ukupan promet devizne efektive po menjačkim poslovima u istom periodu, iznosio je u protivvrednosti 726 hiljada evra. Najveći broj menjačkih poslova obavljao se u evrima i iznosio je 84.2% ukupnih menjačkih poslova.

Poslovanje sa karticama i ostale usluge

Banka svojim klijentima, u okviru poslovanja sa platnim karticama, nudi:

- debitne kartice - DinaCard debitna i Visa Electron
- kreditne kartice - DinaCard kreditna i Visa Classic
- poslovne kartice - DinaCard poslovna i Visa Business
- internet kartice - Visa Virtuon

Na dan 30. jun 2018. godine stanje kreditiranja fizičkih lica po kreditnim karticama iznosi 24.97 mil. dinara.

Izdavanje sefova

Ukupan broj izdatih sefova na dan 30.06.2018. godine iznosio je 1,318 od 1,596 ugrađenih, što predstavlja popunjenost kapaciteta od 82.6%. Na ime naknade za zakup sefova ostvaren je ukupan prihod od 3.23 mil. dinara (neto po odbitku poreza).

9.5. Ogranci Banke

Na dan 30. jun 2018. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru „Lučani“ i istureni šalter „Singidunum“ u Beogradu.

Ekspozitura „Lučani“

Na kraju prvog polugodišta 2018. godine, Ekspozitura je ostvarila dobitak u iznosu od 8.9 mil. dinara (30.06.2017: dobitak 8.32 mil. dinara).

Istureni šalter „Singidunum“

Sa Univerzitetom „Singidunum“ zaključen je Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji kojim su regulisana međusobna prava i obaveze. Na kraju prvog polugođa 2018. godine, Šalter je ostvario gubitak u iznosu od 190 hiljada dinara (30.06.2017: gubitak 32 hiljade dinara).

10. Likvidnost Banke

10.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 30. junom 2018. godine iznose ukupno 3.84 mlrd. dinara (31. decembar 2017. godine: 2.74 mlrd. dinara) - videti sledeći pregled.

Tabela 51. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 30.06.2018. godine

Opis	u hiljadama dinara				
	30.06.2018.	Učešće	31.12.2017.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	824,137	19.07%	1,241,852	40.64%	-33.64%
Depoziti kod banaka	1,103,143	25.52%	500,220	16.37%	120.53%
Obavezna rezerva	664,207	15.37%	550,478	18.01%	20.66%
Viškovi likvidnih sredstava	1,250,000	28.92%	450,000	14.73%	177.78%
	3,841,486	88.87%	2,742,551	89.75%	40.07%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	0.00%	-	0.00%	-
Obveznice trezora	-	0.00%	-	0.00%	-
Državni zapisi RS	317,334	7.34%	313,224	10.25%	1.31%
Obveznice Republike Irak	163,789	3.79%	90	0.00%	-
	481,123	11.13%	313,314	10.25%	53.56%
Stanje na dan	4,322,609	100.00%	3,055,865	100.00%	41.45%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu u prvoj polovini 2018. godine iznosilo je 523.91 mil. dinara i na višem je nivou od proseka stanja ovih sredstava tokom istog perioda prethodne godine (jan-jun 2017. godine: 375.32 mil. dinara).

Sa 30.06.2018. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 591.15 mil. dinara. U odnosu na stanje iste sa kraja prethodne godine, dinarska obavezna rezerva uvećana je za 29.1% najviše usled rasta iznosa oročenih i transakcionih depozita (31. decembar 2017. godine: 458.04 mil. dinara).

Na nivo dinarske obavezne rezerve značajan uticaj ima nivo i kretanje deviznih depozita, kao i promena kursa, obzirom da Banka ima obavezu da oko 7.5% od iznosa deviznih depozita izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

Sa 30.06.2018 godine, devizna obavezna rezerva iznosila je 5.57 mil. evra i povećana je za 19.8%, u odnosu na stanje iste sa kraja 2017. godine, najviše usled višeg iznosa deviznih transakcionih depozita (31. decembar 2017. godine: 4.65 mil. evra).

Prosečno učešće plasmana u viškove likvidnih sredstava kod NBS u ukupnim raspoloživim dinarskim likvidnim sredstvima u izveštajnom periodu iznosi 43.5%. Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava kod NBS umanjena je tokom izveštajnog perioda i sa datumom 30.06.2018. godine iznosi 1.75% što predstavlja umanjeno od 0.25 p.p. u odnosu na iznos ove kamatne stope sa kraja 2017. godine (31. decembar 2017. godine: 2.00%).

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS na kraju izveštajnog perioda obračunala ukupan prihod od kamata u iznosu od 1,283 hiljade dinara.

Tokom prvog polugodišta 2018. godine, Banka je u repo poslove sa Narodnom bankom Srbije plasirala prosečno 96.69 mil. dinara, što predstavlja niži nivo u odnosu na isti period prethodne godine, kada je prosečno plasirala 493.79 mil. dinara.

Banka je tokom prvog polugođa tekuće godine prosečno dnevno plasirala 338.19 mil. dinara u /1/ blagajničke zapise (repo plasmani), /2/ dnevne viškove likvidnosti, kao i /3/ kredite za likvidnost drugim poslovnim bankama (jan-jun 2017. godine: 913.65 mil. dinara).

Tabela 52. Prosečno dnevno stanje dinarskih plasmana u blagajničke zapise, viškove likvidnosti i plasmane drugim bankama do 7 dana

Period	Plasmani NBS		u hiljadama dinara	
	Blagajnički zapisi	Viškovi likvidnosti	Plasmani drugim bankama do 7 dana	Ukupno
Januar	311,290	98,000	54,839	464,129
Februar	183,898	71,831	78,644	334,373
Mart	61,290	86,452	102,258	250,000
April	88,333	56,000	132,333	276,667
Maj	-	88,226	9,677	97,903
Jun	70,000	510,667	166,000	746,667
Prosek	96,685	147,254	94,254	338,193

U narednoj tabeli prikazan je prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom prvog polugodišta 2018. godine.

Tabela 53. Prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom prvog polugodišta 2018. godine

	u hiljadama dinara	
	2018.	Učešće
Žiro-račun	523,912	58.08%
Gotovina	39,965	4.43%
Višak likvidnih sredstava	147,254	16.32%
Krediti bankama	94,254	10.45%
Hartije od vrednosti NBS	96,685	10.72%
Državni zapisi	-	0.00%
Ukupno	902,070	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	547,204	
Prosek transakcionih depozita u periodu	716,852	

Tokom izveštajnog perioda, prosečno stanje na ino-računima iznosilo je 7.82 mil. evra, što predstavlja uvećanje od 31.2% u odnosu na prosečno stanje ovih sredstava iz istog perioda prethodne godine (jan-jun 2017. godine : 5.96 mil. evra).

Banka je oročavala viškove deviznih likvidnih sredstava kod stranih i domaćih banaka na period od 1 do 7 dana po kamatnoj stopi koja se kretala od 1.40% do 1.75% za depozite u dolarima, kao i po stopi od 0.03% do 0.12% za depozite u evrima.

Tokom izveštajnog perioda, prosečan nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava izražen u evrima iznosio je 22.05 mil. evra i viši je za 81.2% u odnosu na nivo ovih sredstava iz istog perioda prethodne godine, kada je iznosio 12.17 mil. evra - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 54. Prosečan nivo raspoloživih deviznih likvidnih sredstava Banke u periodu januar - jun 2018. godine

	u mil. evra za period od 1. januara do 30. juna	
	2018.	Učešće
Ino-računi	7.82	35.46%
Oročena sredstva	7.88	35.74%
Efektiva	1.09	4.94%
Sredstva kod NBS	5.26	23.86%
CRHoV	-	0.00%
Ukupno	22.05	100.00%

11. Izloženost Banke rizicima

11.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Banka utvrđuje potrebnu rezervu za procenjene gubitke na osnovu izvršene klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. Potrebna rezerva za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku od kapitala Banke utvrđenog u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku.

Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanj.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

11.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je na kraju prvog polugodišta 2018. godine 28.56% i značajno je iznad nivoa bankarskog sektora koji je sa 31.12.2017. godine iznosio 22.61%. Kapital sa 30.06.2018. godine iznosi 3,400,051 hiljadu dinara i na približnom je nivou u odnosu na isti sa kraja prethodne godine, i pored knjiženja efekata inicijalne primene MSFI9 sa početkom 2018. godine u ukupnom iznosu od 63,577 hiljada dinara, a najviše usled pokrića dela gubitka iz prethodnih godina iz neraspoređene dobiti u iznosu od 62,546 hiljada dinara.

Tabela 55. Adekvatnost kapitala

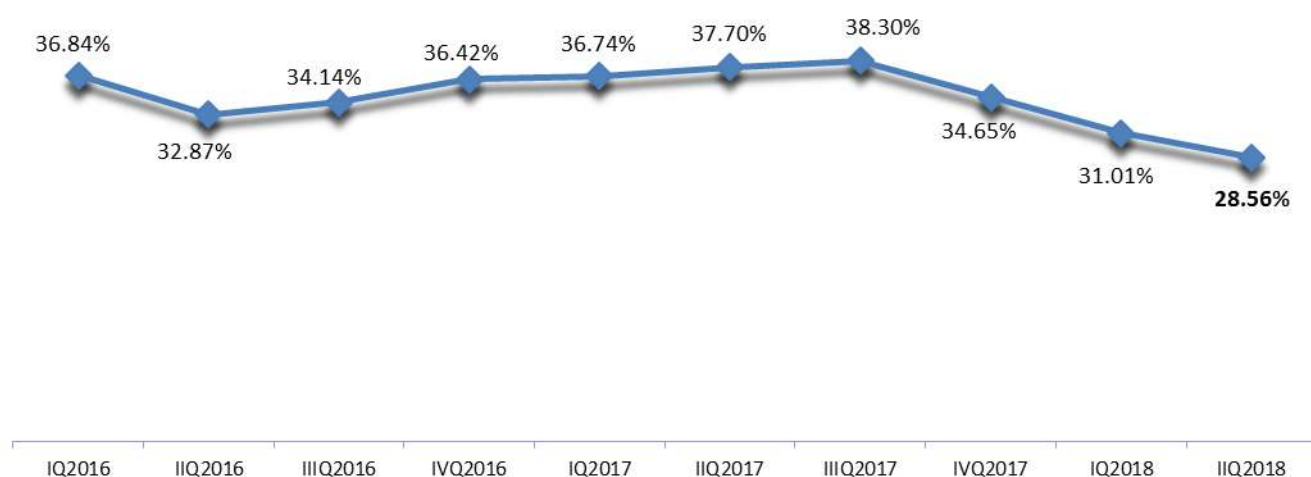
Pokazatelji	u hiljadama dinara					
	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	31.03.2017.
Kapital	3,400,051	3,339,384	3,399,258	3,391,129	3,343,074	3,142,389
Ukupna rizična aktiva	11,906,172	10,769,553	9,810,730	8,854,549	8,866,584	8,552,175
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	28.56%	31.01%	34.65%	38.30%	37.70%	36.74%

Tabela 56. Struktura kapitala Banke na dan 30. jun 2018. godine

Struktura kapitala Banke	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	2,912,133	
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,164	
Gubici iz prethodnih godina	(396,284)	
Gubitak tekuće godine	-	
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	742,433	
Nerealizovani gubici	(17,695)	
Nematerijalna ulaganja	(8,586)	
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	(114)	
Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama	-	
Osnovni kapital	3,400,051	
Dopunski kapital	-	
Ukupan kapital	3,400,051	

Tabela 57. Aktiva izložena uticaju rizika i kapitalni zahtevni na dan 30.06.2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara	
	iznos	kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	10,444,772	835,582
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	-	-
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	-	-
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	508,425	40,674
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	952,975	76,238
Ukupna izloženost	11,906,172	952,494
Ukupan kapital		3,400,051
Pokazatelj adekvatnosti kapitala		28.56%

Graf 8. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

11.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

11.3.1. Kreditni rizik

Sa stanjem na dan 30.06.2018. godine ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 15,185,582 hiljade dinara, što predstavlja uvećanje od 23.42% u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine (31.12.2017. godine: 12,304,421 hiljadu dinara).

Tabela 58. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 30. jun 2018. godine

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilan. aktiva	Rez. za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja	Rezerva za procenjene gubitke	Potrebna rezerva
A	2,395,522	32,627	2,892,510	3,935	5,288,032	34.82	1,065,650	1,600,243	-	-
B	3,996,734	43,705	767,189	2,391	4,763,923	31.37	-	777,736	29,321	-
V	2,482,818	62,682	533,975	3,411	3,016,793	19.87	-	102,425	400,042	-
G	1,182,582	30,589	551,203	7,162	1,733,786	11.42	-	-	432,565	-
D	380,989	148,693	2,059	369	383,049	2.52	-	-	381,492	-
Ukupno	10,438,646	318,296	4,746,936	17,268	15,185,582	100	1,065,650	2,480,404	1,243,420	-

u hiljadama dinara

Po osnovu propisanih odbitnih stavki umanjena je osnovica za obračun rezerve za procenjene gubitke za 2,890,972 hiljade dinara, tako da ista iznosi 12,294,610 hiljada dinara.

Ukupno obračunata rezerva za procenjene gubitke, na osnovu klasifikacije potraživanja prema regulativi NBS na dan 30.06.2018. godine, iznosi 1,243,420 hiljada dinara, što predstavlja uvećanje od 231,499 hiljada dinara ili 22.88% u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, kao posledica uvećanja kreditnog portfolia (31.12.2017. godine: 1,011,921 hiljadu dinara).

Na dan 30.06.2018. godine Banka nema potrebnu rezervu, što je posledica korekcije potrebne rezerve za procenat promene učešća problematičnih kredita odobrenih dužnicima iz nefinansijskog i nedržavnog sektora u ukupnim kreditima odobrenim tim dužnicima, odnosno primene korektivnog faktora 0% zbog dodatnog smanjenja procenta NPL-a.

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti, rezervisanje i potrebna rezerva) su na nivou od 2.21% vrednosti aktive koja se klasifikuje na dan 30.06.2018. godine - grafikon u prilogu.

Graf 9. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

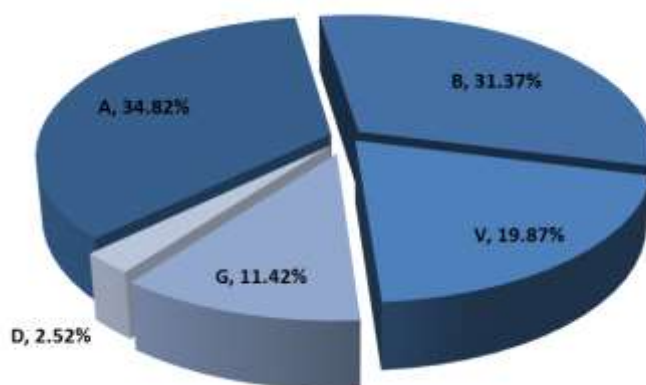
Na kraju izveštajnog perioda, relativni iznos izdvajanja za pokriće kreditnog rizika je na neznatno nižem nivou u odnosu na kraj prethodne godine (31.12.2017. godine: 2.34%).

Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

Tabela 59. Kvalitet aktive na nivou Banke

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				
		Ukupno	A+B		V+G+D	
			Iznos	%	Iznos	%
30.06.2018.	15,185,582	12,294,610	7,804,287	63.48%	4,490,323	36.52%
31.03.2018.	13,769,672	11,510,654	7,717,763	67.05%	3,792,891	32.95%
31.12.2017.	12,304,421	10,237,936	6,743,837	65.87%	3,494,099	34.13%
30.09.2017.	9,820,167	8,256,126	5,306,253	64.27%	2,949,873	35.73%
30.06.2017.	9,474,364	7,889,991	4,381,954	55.54%	3,508,037	44.46%
31.03.2017.	10,146,160	8,298,243	4,614,867	55.61%	3,683,376	44.39%
31.12.2016.	10,165,051	8,038,503	4,384,215	54.54%	3,654,289	45.46%

U strukturi bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) sa 30.06.2018. godine plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 66.19% i beleže rast od 0.44 procentna poena, u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine (31.12.2017. godine: 65.75%), dok učešće V, G i D kategorije u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 33.81%.

Graf 10. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 30.06.2018. godine

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 34.97% učešća, kratkoročni krediti sa 16.36%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 15.40%. Dospela potraživanja čine 2.59% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na činidbene garancije (51.40%). Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze čine 29.32% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 30.06.2018. godine. Plative garancije predstavljaju 15.63% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 30.06.2018. godine.

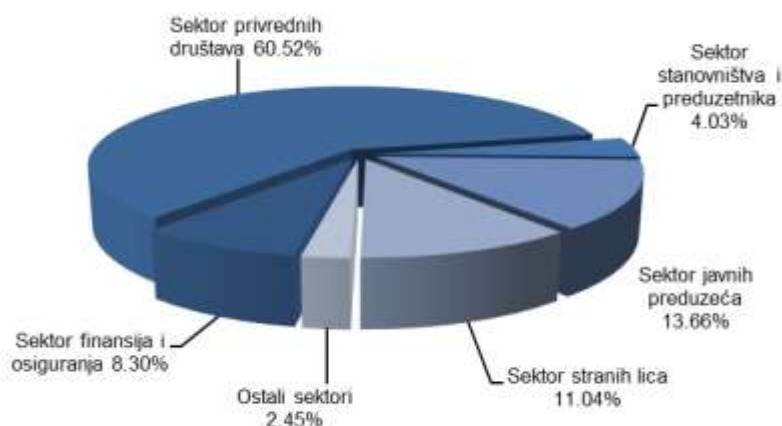
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 60. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

Opis	u hiljadama dinara			
	30.06.2018.	% ukupne aktive	31.12.2017.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,708,059	11.25%	1,337,461	10.87%
Dugoročni krediti	3,650,242	24.04%	3,174,223	25.80%
Dospela potraživanja	270,553	1.78%	182,022	1.48%
Depoziti kod banaka	1,607,687	10.59%	1,410,233	11.46%
Kamate i naknade	14,388	0.09%	733	0.01%
Kratkoročne HoV raspoložive za prodaju	7,152	0.05%	7,666	0.06%
Dugoročne HoV raspoložive za prodaju	163,789	1.08%	-	0.00%
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	481	0.00%	49,680	0.40%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	49,448	0.33%	48,565	0.39%
Kratkoročne HoV koje se drže do dospeća - menice	1,639,207	10.79%	1,568,659	12.75%
Otkup potraživanja - dinari	1,195,402	7.87%	810,999	6.59%
Otkup potraživanja - strane valute	-	0.00%	26,081	0.21%
Ostala bilansna aktiva	132,238	0.87%	70,232	0.57%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	10,438,646	68.74%	8,686,555	70.60%
Plative garancije	741,939	4.89%	552,350	4.49%
Činidbene garancije	2,439,741	16.07%	2,029,480	16.49%
Avali i akcepti menica	-	0.00%	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	0.00%	-	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	1,391,822	9.17%	853,756	6.94%
Neiskorišćene preuzete obaveze	173,433	1.14%	182,280	1.48%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	4,746,936	31.26%	3,617,866	29.40%
Ukupno	15,185,582	100.00%	12,304,421	100.00%

Sektorska struktura ukazuje na koncentraciju plasmana Banke u Sektoru privrednih društava u kojem je vezano 60.52% ukupnog portfolija Banke, dok učešće plasmana u Sektoru javnih preduzeća iznosi 13.66%.

Graf 11: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 30.06.2018. godine iznosi 3.05% (3.17% sa 31.12.2017. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 0.36% (0.35% sa 31.12.2017. godine) - videti sledeću tabelu.

Tabela 61. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

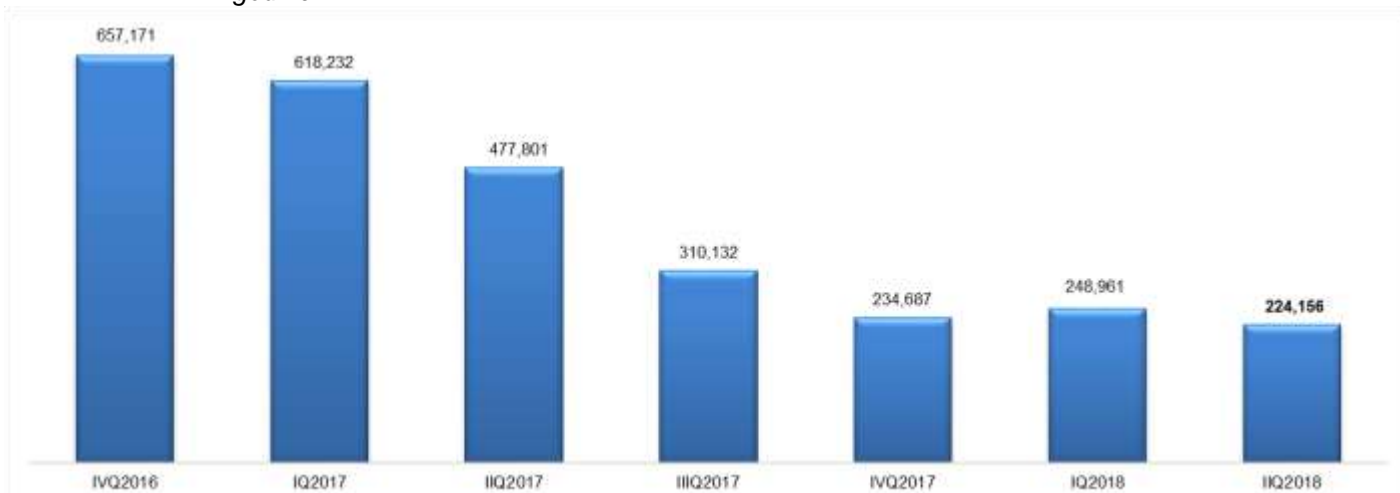
Elementi	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	10,438,646	8,686,555
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	320,099	333,320
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	318,296	275,396
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	148,293	158,480
Prosečna stopa ispravke vrednosti	3.05%	3.17%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	4,746,936	3,617,866
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	513	297
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	17,268	12,785
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	304	297
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.36%	0.35%

NPL racio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 30.06.2018. godine iznosi 4.09%, dok je ovaj racio na nivou bankarskog sektora Srbije iznosio 9.8% sa 31.12.2017. godine¹, odnosno značajno je ispod proseka bankarskog sektora.

Na dan 30.06.2018. godine ukupni bruto problematični krediti bili su pokriveni sa 99.1% isprawkama vrednosti ukupnih kredita, odnosno 53.7% isprawkama vrednosti problematičnih kredita. U prilogu je grafikon kretanja kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od kraja 2016. godine do 30.06.2018. godine.

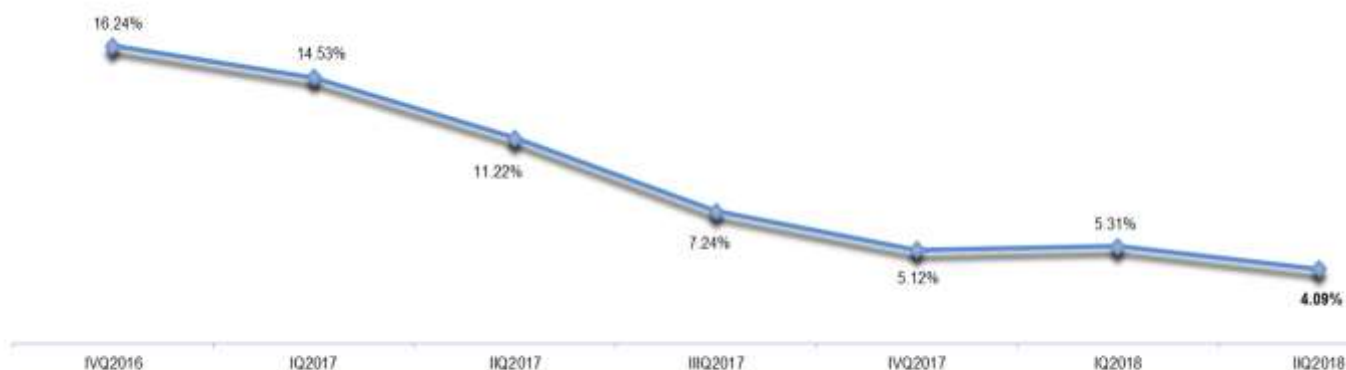
¹ Izveštaj za IV kvartal 2017. godine - Bankarski sektor u Srbiji

Graf 12. Kretanje kredita sa statusom neizvršenja obaveza u periodu od 31.12.2016. do 30.06.2018. godine

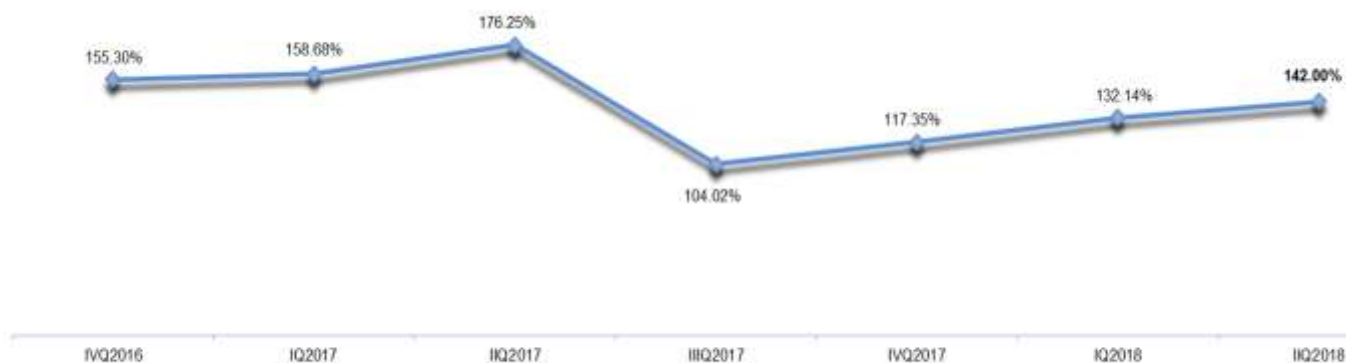

Smanjenje NPL racia učešća u kreditima sa 16.24% na 4.09% u odnosu na kraj 2016. godine posledica je istovremene naplate dela problematičnih potraživanja i odobravanja novih kredita aktivnim privrednim društvima.

Graf 13. Krediti u statusu neizmirenja obaveza / bruto krediti, kraj perioda

Graf 14. Pokriće kredita u statusu neizmirenja obaveza (MRS Ispravka / NPL), kraj perioda

Kreditni rizik je najznačajniji rizik kome je Banka u svom poslovanju izložena i definisan je kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

11.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 62. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Privredna društva - krediti	958,961	1,014,326
Privredna društva - otkup potraživanja	850,483	442,410
Strana lica - faktoring	25,436	26,022
Vanbilansne pozicije	863,200	975,533
Ukupno	2,698,079	2,458,291

U odnosu na 31.12.2017. godine došlo je do povećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 9.75%, a kao posledica porasta ukupnog portfolia.

11.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70². U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interne limite pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu.

Tokom izveštajnog perioda, prosečna mesečna vrednost pokazatelja likvidnosti, kao i prosečna mesečna vrednost užeg pokazatelja likvidnosti su bili iznad interno propisanog minimalnog nivoa. Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke se u izveštajnom periodu kretao u rasponu od 1.53 do 3.58, dok se užeg pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 0.87 do 2.23. Na dan 30.06.2018. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 2.58, a užeg pokazatelja likvidnosti 0.93.

Narodna banka Srbije je Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti koja je stupla na snagu 30.06.2017. godine propisala izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, koji se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke³ i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa⁴.

Banka je dužna da ovaj pokazatelj održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 100%, dok su ograničenja vezana za strukturu zaštitnog sloja likvidnosti propisana na način da najmanje 60% zaštitnog sloja likvidnosti čini likvidna aktiva prvog reda, odnosno 30% likvidna aktiva prvog reda bez pokrivenih obveznica i najviše 15% likvidna aktiva drugog B reda. U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala interni limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom na nivou od najmanje 110%.

Na dan 30.06.2018. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je zbirno po svim valutama 143.35%, što je iznad i regulatorno i interno definisanog nivoa. Takođe su ispunjeni i uslovi vezani za zaštitni sloj likvidnosti koji na dan 30.06.2018. godine čini isključivo likvidna aktiva prvog reda.

² Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Užeg pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 0.7 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan.

³ Zaštitni sloj likvidnosti – iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

⁴ Stes je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, akogi mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispunji svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana

Tabela 63: Ročna struktura aktive i obaveza sa 30.06.2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara												Bez roka	Ukupno
	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 -30 d	31-90 d	91-180d	181-365d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g		
Aktiva														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	1,578,482	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	664,198	2,242,679
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	-	-	-	204,533	-	270,659	-	-	7,152	482,344
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1,603,667	-	-	-	11,569	-	-	-	-	-	-	-	1,615,236
Kredit i potraživanja od komitenata	251,907	87,854	97,945	360,080	2,350,930	1,405,777	1,781,540	804,166	725,199	136,561	90,267	59,297	-	8,151,521
Ostala aktiva	144,058	248	284	532	2,127	3,191	6,558	-	-	-	-	-	1,645,375	1,802,372
Ukupna aktiva	395,965	3,270,252	98,228	360,611	2,353,057	1,420,536	1,788,098	1,008,699	725,199	407,220	90,267	59,297	2,316,724	14,294,154
% Ukupna aktiva	2.77%	22.88%	0.69%	2.52%	16.46%	9.94%	12.51%	7.06%	5.07%	2.85%	0.63%	0.41%	16.21%	
Obaveze														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr.finans.institucijama i centralnoj banci	267	43,828	-	11,000	76,000	-	20,000	-	-	-	-	-	103	151,198
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	335,314	418,609	61,846	148,729	1,658,793	2,745,711	1,684,618	2,822,525	29,788	9,489	886	-	41,942	9,958,252
Ostale obaveze i rezervisanja	2,262	4,933	-	2,250	22,384	2,902	-	43,770	-	-	-	-	306,686	385,187
Ukupne obaveze	337,843	467,370	61,846	161,979	1,757,178	2,748,613	1,704,618	2,866,295	29,788	9,489	886	-	348,731	10,494,637
% Ukupne obaveze	3.22%	4.45%	0.59%	1.54%	16.74%	26.19%	16.24%	27.31%	0.28%	0.09%	0.01%	0.00%	3.32%	
Disparitet	58,121	2,802,882	36,382	198,632	595,879	(1,328,077)	83,480	(1,857,596)	695,411	397,731	89,381	59,297	1,967,993	
Kumulativni disparitet	-	2,802,882	2,839,264	3,037,896	3,633,775	2,305,698	2,389,178	531,582	1,226,992	1,624,724	1,714,105	1,773,402	-	
Disparitet / Ukupna aktiva	0.41%	19.61%	0.25%	1.39%	4.17%	-9.29%	0.58%	-13.00%	4.87%	2.78%	0.63%	0.41%	13.77%	
Disparitet / Ukupne obaveze	0.55%	26.71%	0.35%	1.89%	5.68%	-12.65%	0.80%	-17.70%	6.63%	3.79%	0.85%	0.57%	18.75%	
Koeficijent osetljivosti	-	7.00	1.59	2.23	1.34	0.52	1.05	0.35	24.35	42.91	101.94	-	6.64	
Relativni disparitet	-	0.20	0.20	0.21	0.25	0.16	0.17	0.04	0.09	0.11	0.12	0.12	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 64. Interni indikatori likvidnosti na dan 30. jun 2018. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	21.79%
Likvidna sredstva (0-90)	21.84%
Vanbilansne obaveze	13.72%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

11.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke ima vrednost 3,717,605 hiljada dinara, što predstavlja 109.34% kapitala Banke sa 30.06.2018. godine.

Učešće velikih izloženosti u kapitalu uvećano je u odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, po osnovu porasta izloženosti po faktoring poslovima i po osnovu porasta izloženosti prema bankama.

Banka na dan 30.06.2018. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 65. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	109.34%	101.06%	77.81%	103.70%	137.49%	Max 400%

11.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupni trajni ulozi Banke (ulozi u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 30.06.2018. godine iznose 1,593,585 hiljada dinara i predstavljaju 46.87% kapitala Banke.

Tabela 66. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

Pokazatelj	30.06.2018.	31.03.2018.	31.12.2017.	30.09.2017.	30.06.2017.	Propisani okvir
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	46.87%	47.88%	47.14%	47.32%	48.23%	Max 60%

11.3.6. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital.

Tabela 67. Pokazatelj deviznog rizika Banke

Datum	Otvorena pozicija										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u %
	EUR		USD		CHF		ostale valute		Ukupno			
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
30.06.2018.	273,595	-	234,824	-	-	2,262	-	1,359	508,419	3,621	508,419	14.95
31.03.2018.	9,328	-	272,035	-	-	983	7,716	-	289,079	983	289,079	8.66
31.12.2017.	14,524	-	76,735	-	-	938	4,378	-	95,637	938	95,637	2.81
30.09.2017.	65,345	-	68,036	-	-	474	5,725	-	139,106	474	139,106	4.1
30.06.2017.	403,550	-	62,149	-	-	509	8,608	-	474,307	509	474,307	14.19
31.03.2017.	14,628	-	39,974	-	1,369	-	2,611	-	58,582	-	58,582	1.86

Pokazatelj deviznog rizika se tokom izveštajnog perioda kretao u rasponu od 0.56% do 14.95%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke, dok je interni limit iznosio 15% u odnosu na kapital banke.

Tokom izveštajnog perioda ostvaren je kumulativni gubitak po osnovu realizovanih kursnih razlika (bez efekata svop transakcija) u iznosu 5,099 hiljada dinara.

Tabela 68. VaR neto otvorene devizne pozicije

Valutni VaR	u hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
30.06.2018.	12,050	4,557	112	13,798
31.03.2018.	489	2,798	489	5,100
31.12.2017.	2,691	2,708	92	5,100

Prema podacima na dan 30.06.2018. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci, odnosno promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 12,050 hiljada dinara.

11.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Na dan 30.06.2018. godine Banka nije imala plasmane raspoređene u knjigu trgovanja.

Tabela 69. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	u hiljadama dinara		
	30.06.2018. Vrednost	31.03.2018. Vrednost	31.12.2017. Vrednost
Akcije	-	-	-
Obveznice	-	-	90
FWD / Swap	-	72	-922
Ukupno	-	72	-832

Desetodnevni VaR portfolija pozicija izloženih cenovnom riziku prikazani su u sledećoj tabeli.

Tabela 70. VaR pozicija Banke u knjizi trgovanja

	u hiljadama dinara			
	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
30.06.2018.				
VaR dužničkih HoV	0	4	0	6
31.03.2018.				
VaR dužničkih HoV	0	5	3	7
31.12.2017.				
VaR dužničkih HoV	4	5	3	7

Tabela 71. VaR prema vrsti aktive

VaR pozicije	u hiljadama dinara		
	Obveznice	Akcije	Svop / Forvard ugovori
Na dan 30.06.2018.	-	-	-
Na dan 31.03.2018.	-	-	1,297
Na dan 31.12.2017.	4	-	3,692

11.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 72. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 30. jun 2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara							
	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	Ukupno
RSD								
Aktiva	1,839,618	2,070,971	1,379,504	1,147,759	320,162	2,127	-	6,760,140
Obaveze	3,453,169	104,116	91,231	126,821	-	-	-	3,775,337
Disparitet	(1,613,551)	1,966,856	1,288,272	1,020,938	320,162	2,127	-	2,984,803
Kumulativni disparitet	(1,613,551)	353,305	1,641,577	2,662,515	2,982,677	2,984,803	2,984,803	
Koeficijent osetljivosti	0.53	19.89	15.12	9.05	-	-	-	
Relativni disparitet	-0.24	0.05	0.24	0.39	0.44	0.44	0.44	
EUR								
Aktiva	1,194,221	456,456	153,913	487,636	1,127,715	234,151	137,804	3,791,896
Obaveze	666,523	421,478	1,043,764	912,051	330,206	-	6,789	3,380,811
Disparitet	527,698	34,978	(889,851)	(424,415)	797,509	234,151	131,015	411,085
Kumulativni disparitet	527,698	562,675	(327,175)	(751,590)	45,919	280,070	411,085	
Koeficijent osetljivosti	1.79	1.08	0.15	0.53	3.42	-	20.30	
Relativni disparitet	0.14	0.15	(0.09)	(0.20)	0.01	0.07	0.11	
USD								
Aktiva	65,970	-	-	-	205,049	163,789	-	434,808
Obaveze	44,290	538	8,278	122,236	13,224	-	-	188,566
Disparitet	21,681	(538)	(8,278)	(122,236)	191,824	163,789	-	246,242
Kumulativni disparitet	21,681	21,143	12,865	(109,371)	82,453	246,242	246,242	
Koeficijent osetljivosti	1.49	0.00	0.00	0.00	15.51	-	-	
Relativni disparitet	0.05	0.05	0.03	(0.25)	0.19	0.57	0.57	
UKUPNO								
Aktiva	3,099,809	2,527,427	1,533,417	1,635,395	1,652,926	400,067	137,804	10,986,844
Obaveze	4,163,981	526,132	1,143,274	1,161,108	343,431	-	6,789	7,344,714
Disparitet	(1,064,172)	2,001,295	390,143	474,287	1,309,495	400,067	131,015	3,642,131
Kumulativni disparitet	(1,064,172)	937,123	1,327,266	1,801,553	3,111,049	3,511,115	3,642,131	
Koeficijent osetljivosti	0.74	4.80	1.34	1.41	4.81	-	20.30	
Relativni disparitet	(0.10)	0.09	0.12	0.16	0.28	0.32	0.33	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima, osim ročnog okvira do 1 meseca, i negativan kumulativni disparitet u istoj ročnoj grupi. Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima od 3 do 12 meseci, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u istim ročnim grupama u ovoj valuti. Što se poslovanja u dolarima tiče, evidentiraju se negativni dispariteti u ročnim okvirima od 1 do 12 meseci i negativan kumulativni disparitet u ročnom okviru od 6 do 12 meseci u ovoj valuti.

11.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 30.06.2018. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Nemačka, Italija, Irak, Rusija, Irak, Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige. U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 1,675,338 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 56.60% odnosi na Nemačku, 20.69% na Italiju, 10.05% na Irak i 8.05% na Rusiju.

Tabela 73. Izloženost Banke po zemljama

u hiljadama dinara

Zemlja	Bruto izloženost na dan 30.06.2018.	Učešće	Procenat od kapitala	Bruto izloženost na dan 31.12.2017.
Australija	1,201	0.07%	0.04%	9,265
Austrija	-	0.00%	0.00%	3,213
Belgija	179	0.01%	0.01%	179
Bosna i Hercegovina	-	0.00%	0.00%	1,202
Francuska	39,858	2.38%	1.17%	111,002
Irak	168,348	10.05%	4.95%	90
Italija	346,617	20.69%	10.19%	587,832
Makedonija	152	0.01%	0.00%	152
Nemačka	948,178	56.60%	27.89%	898,459
Rusija	135,798	8.11%	3.99%	293,389
Singapur	194	0.01%	0.01%	201
Tunis	34,813	2.08%	1.02%	34,582
Ukupno	1,675,338	100.00%	49.27%	1,939,567

12. Ostale aktivnosti Banke

12.1. Usklađenost poslovanja

Tokom izveštajnog perioda, najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za usklađenost poslovanja bila je realizacija poslova u vezi usklađivanja internih akata sa izmenama i dopunama regulatornog okvira za poslovanje Banke.

Aktivnosti organizacionog dela za kontrolu usklađenosti poslovanja Banke podeljene su u dva segmenta i to na aktivnosti po pitanju sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma i aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke.

Aktivnosti na sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma

Svakodnevno se prate transakcije koje se obavljaju u Banci. Tokom izveštajnog perioda:

- prijavljivane su Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) transakcije preko 15,000 evra u gotovom novcu;
- odgovorano je na upite USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za fizička lica i pravna lica.

Aktivnosti na kontroli usklađenosti poslovanja Banke

Tokom izveštajnog perioda:

- po objavljivanju u Službenom glasniku RS, dostavljali su se izveštaji i informacije o novim propisima;
- usklađivan je veći broj unutrašnjih opštih akata u skladu sa novim propisima.

Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj Metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane direktora organizacionih delova Banke.

Na osnovu poslednje sprovedene procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja može se konstatovati da se preko 90% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka i reputacionog rizika kretala u rasponu od "veoma malog" do "srednjeg", a za rizik od sankcija regulatornog tela 95%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

12.2. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informacioni sistem Banke predstavlja značajan element funkcionisanja Banke. Banka se u značajnoj meri oslanja na informacione tehnologije u sprovođenju korporativnih odluka i dostizanju strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja joj omogućava da na adekvatan način upravlja informacionim sistemom. Sektor informaciono komunikacionih tehnologija (SIKT) je organizacioni deo Banke čiji je zadatak da upravlja informacionim sistemom Banke, da upravlja rizicima u oblasti informacione bezbednosti, da kroz obavljanje poslova i odgovornosti zaposlenih vrši zaštitu informacionih dobara, odnosno sredstava i imovine za nadzor nad poslovnim procesima od značaja za informacionu bezbednost.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za sistem i komunikacionu podršku odgovoran je za upravljanje informaciono komunikacionim sistemom Banke i vodi računa o njegovoj sigurnosti i zaštiti. Obezbeđuje funkcionisanje Internet sistema i komunikacije elektronske pošte i antivirus zaštitu informacionog sistema. Pored toga projektuje i implementira izmene, poboljšanja i zamenu hardverskih i komunikacionih resursa.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za razvoj i softversku podršku nadležan je za obezbeđenje funkcionisanja informacionog sistema Banke u pogledu razvoja, unapređenja, nabavke i održavanja bankarskog i drugih aplikativnih softvera i podrške zaposlenima. U okviru istog se obavljaju i funkcije održavanja tako da funkcije razvoja i održavanja nisu potpuno razdvojene.

Prema strukturi izvršenih aplikativnih zahteva i intervencija tokom prvog polugođa 2018. godine može se konstatovati da su rešavanja aplikativnih zahteva, kao i izrada eksternih i internih izveštaja prioritetan posao nadležnog organizacionog dela za razvoj i softversku podršku.

Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo

Banka koristi sisteme elektronskog bankarstva i usluge servisnog centra kompanija Assecos SEE i Halcom kako bi svojim klijentima omogućila bolju uslugu i dostupnost na svakom mestu. Obzirom da Banka nema raširenu mrežu ekspozitura i bankomata ovo je jedini način da se Banka približi svojim klijentima i omogući im da koriste usluge Banke i raspolažu svojim depozitima. Broj klijenata, naročito pravnih lica koji koriste usluge elektronskog bankarstva je vrlo visok tako da je u izveštajnom periodu dostigao procenat od 85.16 %.

Integrirani sistem menadžmenta

Zbog potrebe za kontinuiranom kontrolom primene zahteva standarda u procesima, odnosno, organizacionim delovima, prati se ispunjenje zahteva standarda koji se odnose na pravilnu primenu usvojenih procedura i uputstava, otklanjanje uočenih neusaglašenosti u internim aktima Banke, sprovođenje preventivnih i korektivnih mera, unapređenja, obuke i edukaciju zaposlenih, kao i postupanje u vezi sa usvojenim aktima koji se odnose na bezbednost informacija i zaštitu životne sredine. Imajući u vidu neophodnost praćenja, usaglašavanja i primene zakonske regulative i odluka nadležnih organa potvrđena je puna posvećenost najvišeg rukovodstva u sprovođenju zahteva standarda donošenjem odgovarajućih odluka.

Tokom marta tekuće godine Banka je od strane sertifikacionog tela DAS SEE iz Velike Britanije dobila potvrdu resertifikacije Integriranog sistema menadžmenta (ISM) za tri standarda i to: ISO 9001:2015 Sistema menadžmenta kvaliteta - QMS, ISO 27001:2013 Standarda za bezbednost informacija - ISMS i ISO 14001:2015 Standarda za zaštitu životne sredine. Novi sertifikati su izdati na tri godine i važe do marta 2021. godine. Predstavnici sertifikacionog tela DAS SEE su konstatovali da je primena Integriranog sistema menadžmenta na najvišem nivou, sa preporukom da se održi na istom nivou primene, a preporuke koje su iznete date su u cilju poboljšanja sistema i njegovog kontinuiranog unapređenja.

12.3. Upravljanje lošim plasmanima

Sa stanjem na dan 30.06.2018. godine, ukupni loši plasmani Banke se odnose na potraživanja od 73 dužnika, od čega 14 dužnika pravnih lica i 59 dužnika fizičkih lica, koji su Banci na kraju izveštajnog perioda dugovali ukupno 320.61 mil. dinara.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke, po stanju na dan 30.06.2018. godine Banka potražuje od:

- pravnih lica iznos od 317.03 mil. dinara
- fizičkih lica iznos od 3.58 mil. dinara

Pored navedenog portfolija, nastavljeni su postupci u cilju naplate i od 52 klijenta pravnih lica i od 37 klijenta fizičkih lica za koje su organi Banke, u prethodnom periodu, odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, vode se postupci naplate protiv 22 fizička lica koji su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima.

Tabela 74. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

		u hiljadama dinara	
Osnov plaćanja		Iznos	Broj klijenata
Pravna lica	naplata od strane suda	131	1
	prodaja potraživanja Banke	18,180	1
	prodaja založenih akcija	18,347	1
	uplata dužnika	2,905	2
	uplata iz stečaja	25,613	4
	izdavanje u zakup nepokretnosti	142	1
	uplata lica povezanih sa dužnikom	8,054	5
	realizacija pravosnažnih UPPR-ova	1,060	1
	izdavanje u zakup nepokretnosti	284	5
	Ukupno pravna lica		74,716
Fizička lica	naplata od strane suda	96	2
	naplata od strane izvršitelja	250	5
	uplata dužnika	516	1
	izdavanje u zakup nepokretnosti	509	8
	Ukupno fizička lica		1,371
Ukupno		76,087	37

Tokom izveštajnog perioda ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica iznosi 76.09 mil. dinara.

12.4. Finansijska saradnja sa inostranstvom

U izveštajnom periodu, Banka je nastavila da u skladu sa svojim mandatima dobijenim od nominalnih poverilaca proaktivno deluje u cilju obezbeđenja preduslova za započinjenje procesa identifikacije i usaglašavanja potraživanja srpskih kreditnih komercijalnih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta.

12.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

12.6. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i novi deveti izveštaj o napretku Banke. U izveštaju se detaljno elaboriraju aktivnosti Banke u okviru napredne faze primene principa korporativne društvene odgovornosti na eksternom i internom nivou.

Novim izveštajem o napretku predstavljen je dalji napredak u izgradnji profila Banke kao odgovornog poslovnog subjekta koji na unutrašnjem i eksternom planu doprinosi održivom razvoju, ali i napredak koji se odvija kroz normativno unapređenje materije koja je povezana sa društveno odgovornim poslovanjem i konkretne aktivnosti kojima se implementiraju principi Globalnog dogovora i novi ciljevi održivog razvoja.

12.7. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

U cilju doprinosa zaštiti čovekove okoline i ekoloških staništa, Banka je i u 2018. godini nastavila saradnju sa specijalnim rezervatom prirode Rezervat „Uvac“ d.o.o., Nova Varoš.

Banka primenjuje Integrirani sistem menadžmenta kvaliteta za tri ISO standarda (ISO 9001:2008, ISO 27001:2013 i ISO 14001:2004) čime se dugoročno opredelila za poštovanje osnovnih principa menadžmenta kvaliteta, bezbednosti informacija i zaštite životne sredine. Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

12.8. Implementacija ISO standarda

Banka primenjuje Integrirani sistem menadžmenta kvaliteta za standarde ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 i ISO 27001:2013. Tokom marta 2018. godine, Banka je od strane sertifikacionog tela dobila potvrdu resertifikacije Integrisanog sistema menadžmenta

Predstavnici sertifikacionog tela DAS SEE su konstatovali da Banka ispunjava sve zahteve standarda što su potvrdili svojim nalazima i preporukama.

Kontinuirano se prati izvršavanje zahteva sva tri ISO standarda tako što se sprovode sledeće aktivnosti:

- sva nova dokumentacija, kao i ažuriranje postojeće dokumentacije se usklađuje sa zahtevima standarda u skladu sa odgovarajućim procedurama;
- zaposleni se upućuju na obuke, stručna usavršavanja, seminare i omogućeno im je praćenje stručne literature u skladu sa odgovarajućom internom regulativom;
- vrši se kontrola neusaglašenosti i prijavljivanje incidenata u skladu sa predmetnim procedurama;
- sprovode se zahtevi ISMS standarda koji se odnose na sigurnost informacija;
- sprovode se zahtevi EMS standarda u vezi odlaganja otpada, štednje energetskih resursa i ostalih aspekata i uticaja na životnu sredinu u skladu sa odgovarajućim procedurama.

U skladu sa Poslovníkom integrisanog menadžmenta, kao i u skladu sa svojim odgovornostima i ovlašćenjima, Predstavnik rukovodstva za kvalitet vrši redovan nadzor i daje instrukcije u vezi sprovođenja zahteva sva tri standarda i obezbeđuje poštovanje usvojenih Politika kvaliteta, Politike sigurnosti informacija i Politike zaštite životne sredine.

13. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke,
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse,
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2016. do 2020. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije, specijalizovane za podršku malim i srednjim preduzećima, podsticanje izvoza i kreditiranje razvoja privrede,
- podsticanje tržišne specijalizacije i efikasnosti rada,
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja,
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata,
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima,
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje,
- jačanje kapitalne osnove,
- rast obima bilansne aktive,
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije,
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti,
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana,
- aktivno upravljanje lošim plasmanima,
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije gore navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

14. Poslovanje sa povezanim licima

Stanja potraživanja i obaveza na dan 30. jun 2018. godine i 31. decembar 2017. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u narednoj tabeli.

Tabela 75. Potraživanja i obaveze iz odnosa sa povezanim licima

	u hiljadama dinara	
	30.06.2018.	31.12.2017.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,197,308	1,198,576
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(27,829)	(22,803)
	1,169,479	1,175,773
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	9,091	10,962
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(248)	(49)
	8,842	10,913
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	5,000	5,149
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(115)	(26)
	4,885	5,123
Plasmani, neto	1,183,207	1,191,809
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	1,442,868	929,090
Depoziti članova odbora Banke	70,326	69,998
Depoziti ostalih povezanih lica	19,456	18,903
	1,532,650	1,017,991
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,352,183	1,034,583
Članovi odbora Banke	1,018	877
Ostala povezana lica	268	450
	1,353,468	1,035,910

15. Razvoj Banke u narednom periodu

15.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima, kojima će Banka ponuditi i besplatne usluge finansijskog savetnika;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata
- implementacijom efikasnog poslovanja specijalizovane finansijske organizacije;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvoznima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;
- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

15.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2016. do 2020. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike,
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa,
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke,
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva,
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju,
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

15.3. Poslovna politika i projekcija poslovanja u 2018. godini

U skladu sa strateškim ciljevima Banke, Poslovna politika za 2018. godinu zasnovana je na poštovanju osnovnih principa bankarskog poslovanja, uz potpunu zaštitu interesa akcionara. S tim u vezi, u obavljanju poslovnih aktivnosti Banka će pridržavati sledećih principa poslovanja:

- principa efikasnosti i kvaliteta usluga, kao osnovne pretpostavke za unapređenje poslovanja Banke;
- principa likvidnosti, sa ciljem ostvarenja stabilne likvidne pozicije Banke, kroz jačanje dugoročnih i sopstvenih izvora sredstava i veću diversifikaciju strukture depozitnog potencijala;
- principa sigurnosti i solventnosti, na bazi usklađivanja ročne strukture obaveza i potraživanja;
- principa profitabilnosti i rentabilnosti, koji ostaju i u narednom periodu jedni od bitnijih principa poslovanja Banke.

Polazeći od prethodnog, kao osnovni ciljevi Poslovne politike Banke u 2018. godini definisani su:

- održavanje kontinuiteta profitabilnosti poslovanja i ostvarenje planirane dobiti;
- nastavak preduzimanja svih raspoloživih mera u naplati potraživanja iz ranijih godina Banke;
- aktivno praćenje svih vrsta reprogramiranih kredita sa posebnom pažnjom na grupe klijenata povezanih lica za koje su usvojeni Unapred pripremljeni planovi reorganizacije (UPPR);
- kontinuirano indentifikovanje, merenje i procenjivanje rizika i upravljanje rizicima na način koji će omogućiti rast i razvoj Banke, uz održavanje prihvatljivog nivoa rizičnosti definisanog Strategijom upravljanja rizicima;
- održavanje realnog rasta obima poslovne aktivnosti u skladu sa ograničenjima vezanim za preovlađujuće trendove na tržištu i poslovanje uz potpuno ostvarenje načela likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti i svođenje mogućih rizika na optimalni nivo;
- povećanje učešća visoko kamatonosne aktive u ukupnom bilansu, uz održavanje optimalne likvidnosti;
- unapređenje i značajan rast kreditnog portfolija, privlačenjem novih klijenata kroz unapređenje postojećih i razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga uz visok nivo odgovornosti u postupku odobravanja kredita i učešća u ostalim vidovima finansiranja, uz striktno poštovanje postupaka i kriterijuma upravljanja bankarskim rizicima. S tim u vezi, Banka će težiti povećanju broja klijenta, smanjenju koncentracije i diversifikaciji plasmana;
- dalji razvoj poslova sa fizičkim licima, kroz aktivniju ponudu bankarskih proizvoda, sa ciljem rasta i diversifikacije plasmana;
- razvijanje poslovanja u korporativnom sektoru u cilju, pre svega, zadržavanja i vezivanja na duži rok postojećih klijenata, širenja broja velikih korporativnih klijenata, kao i malih i srednjih preduzeća;
- razvoj novih bankarskih proizvoda i usluga u poslovanju sa malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i stanovništvom;
- održavanje restriktivnog pristupa u delu troškovne politike Banke (efikasno upravljanje jednako kamatonosnim i nekamatonosnim rashodima);
- postizanje stabilnosti izvora sredstava, u delu sticanje sopstvenih izvora, kao i depozita, pre svega, daljeg rasta transakcionih depozita;
- unapređenje efikasnosti u korišćenju unutrašnjih potencijala Banke;
- rast kreditnog potencijala Banke i angažovanje na, u skladu sa potrebama, mogućem otvaranju kreditnih linija kod stranih banaka i međunarodnih organizacija;
- nastavak intenzivnih aktivnosti u delu garancijskog poslovanja Banke;
- rast obima elektronskog platnog prometa, kao i povećanje broja klijenata u dinarskom i deviznom platnom prometu i povećanje broja korisnika usluga platnih kartica Banke;
- dalje unapređenje organizacije i kadrovske strukture (kojom je omogućena odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika) sa ciljem mogućnosti procene i merenja efekata rada organizacionih jedinica, kao osnove za utvrđivanja zarada zaposlenih;
- stimulatívno nagrađivanje zaposlenih u određenim organizacionim jedinicama Banke, rukovodilaca i drugih lica na ime procenjenog učešća - doprinosa u ostvarivanju odluka Skupštine Banke i postavljenih ciljeva poslovanja;
- unapređenje kvaliteta rada i obezbeđenje daljeg stručnog usavršavanja zaposlenih u Banci, kroz poslovne treninge, kurseve, savetovanja i druge vidove stručnog usavršavanja i obrazovanja.

Ciljevi poslovne politike Banke za 2018. godinu kvantifikovani su u pregledu pozicija, koje su prikazane u sledećim tabelama.

Tabela 76. Projekcija neto bilansa stanja Banke na dan 31.12.2018. godine

	u hiljadama dinara
	31.12.2018.
Aktiva	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	1,672,619
Finansijska sredstva koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	36
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	3,786
Finansijska sredstva koja se drže do dospeća	321,933
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,120,217
Kredit i potraživanja od komitenata	7,457,816
Investicije u zavisna društva	114
Nematerijalna ulaganja	20,861
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,301,789
Investicione nekretnine	252,915
Tekuća poreska sredstva	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24,361
Ostala sredstva	116,714
Ukupno aktiva	12,303,603
Pasiva	
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	162,018
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,980,033
Rezervisanja	39,588
Odložene poreske obaveze	125,641
Ostale obaveze	266,471
Ukupno obaveze	7,573,750
Kapital	4,729,853
Ukupno pasiva	12,303,603

Tabela 77. Projekcija bilansa uspeha Banke za period januar - decembar 2018. godine

Pozicija	u hiljadama dinara	
	31.12.2018.	
Prihodi od kamata	517,031	
Rashodi od kamata	106,412	
Neto prihod po osnovu kamata	410,619	
Prihodi od naknada i provizija	118,275	
Rashodi naknada i provizija	17,821	
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	100,455	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	20,000	
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	40,768	
Ostali poslovni prihodi	28,712	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	246,790	
Troškovi amortizacije	45,104	
Ostali prihodi	120	
Ostali rashodi	238,586	
Rezultat - dobitak pre poreza	70,193	

16. Događaji nakon protoka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

izveštaj pripremio:

rukovodilac Odeljenja

Nemanja Milenković

predsednik IO

dr Miloš Vujnović

JUBMES banka a.d. Beograd

UPRAVNI ODBOR

Broj: 5761/2018

Datum: 30.08.2018.

Status: Usvojeno

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 14) Statuta JUBMES Banke a.d. Beograd, Upravni odbor je na 88. sednici održanoj 30.08.2018. doneo sledeću

ODLUKU

1. Usvaja se Izveštaj o poslovanju za period od 01.01.-30.06.2018. godine u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSEDNIK
Zoran Lilic

IZVRŠNI ODBOR

Broj: 6081/2018

Beograd, 30.08.2018. godine

Na osnovu člana 52. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ br. 31/2011, 112/2015 i 108/2016) Izvršni odbor JUBMES banke a.d. Beograd, saglasio se i

IZJAVLJUJE

Prema našem najboljem saznanju, polugodišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Polugodišnji finansijski izveštaji JUBMES banke a.d. Beograd za period od 01.01.2018. do 30.06.2018. godine, nisu revidirani.

Tatjana Savić, direktor Odelenja
finansija i izveštavanja

dr Miloš Vujnović, predsednik Izvršnog odbora

dr Rajko Perić, član Izvršnog odbora